

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 11

(2007–2008)

Om samtykke til godkjenning av
EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007
av 27. april 2007 om innlemmelse i
EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF
av 10. august 2006 og forordning
1287/2006 av 10. august 2006 om
investeringsforetak m.v.

Innhold

1	Bakgrunn	5	Vedlegg		
2	Nærmere om kommisjons- direktivet og kommisjons- forordningen	5	1	EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)	10
3	Beslutningen i EØS-komiteen	7	2	Kommisjonsdirektiv 2006/73/EF av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til organisatoriske krav til og vilkår for drift av investeringsforetak samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål	11
4	Forholdet til norsk rett	7	3	Kommisjonsforordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om gjennomføring av europa- parlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til dokumentasjonsplikt for investeringsforetak, transaksjonsrapportering, markedsinnsyn, opptak av finansielle instrumenter til notering samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål	49
5	Økonomiske og administrative konsekvenser	7			
6	Konklusjon og tilråding	8			
	Forslag til vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning (EF) nr. 1287/ 2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.	9			

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 11

(2007–2008)

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

*Tilråding fra Utenriksdepartementet av 16. november 2007,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Bakgrunn

EØS-komiteen vedtok 27. april 2007 å endre vedlegg IX til EØS-avtalen til å omfatte kommisjonsdirektiv 2006/73/EF av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til organisatoriske krav til og vilkår for drift av investeringsforetak samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål og kommisjonsforordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til dokumentasjonsplikt for investeringsforetak, transaksjonsrapportering, markedsinnsyn, opptak av finansielle instrumenter til notering samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål.

Ettersom gjennomføringen i norsk rett krevde lovendring, ble beslutningen i EØS-komiteen tatt med forbehold om Stortingets samtykke til godkjenning i samsvar med Grunnloven § 26, annet ledd.

Lovvedtak med nødvendige forskriftshjemler til gjennomføring av EØS-komiteens beslutning ble sanksjonert 29. juni 2007, jf. lov 29. juni 2007 nr.

75 om verdipapirhandel og lov 29. juni 2007 nr. 74 om regulerte markeder.

Beslutningen i EØS-komiteen og kommisjonsdirektiv 2006/73/EF og kommisjonsforordning (EF) nr. 1287/2006 i uoffisiell norsk oversettelse følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

2 Nærmere om kommisjonsdirektivet og kommisjonsforordningen

Kommisjonsdirektivet gir til dels detaljerte utfyllende bestemmelser til en rekke av artiklene i verdipapirmarkedsdirektivet 2004/39/EF (MiFID). Dette gjelder artiklene 4 (definisjoner), 13 (organisatoriske krav), 18 (interessekonflikter), 19 (om forretningsvilkår), 21 (beste resultat ved utførelse av ordre), 22 (håndtering av kundeordre) og 24 (kvalifisert motpart).

Kommisjonsdirektivet omhandler for det første nærmere detaljerte regler knyttet til enkelte av definisjonene i MiFID. Dette for å kunne ta hensyn til utviklingen i finansielle markeder og sørge for lik håndhevelse av direktivet.

Dernest er det gitt nærmere spesifiserte regler om organisatoriske krav til verdipapirforetakene som yter nærmere definerte investeringstjenester. Dette gjelder blant annet generelle krav til verdipapirforetakene som for eksempel krav om beslutningsprosedyrer og organisasjonsstruktur som angir spesifiserte rapporteringslinjer og allokterer ansvar i verdipapirforetakene. Et annet krav er at verdipapirforetakene plikter å ansette personell med nødvendig kompetanse, kunnskap og ekspertise i forhold til vedkommendes ansvarsområde. Innenfor organisatoriske krav er det gitt uttrykkelig regler om «overholdelsesfunksjoner» i verdipapirforetakene. Dette gjelder både krav om at verdipapirforetak skal etablere og handle i henhold til internkontrollregler og at det skal være en permanent og effektiv overholdelsesfunksjon med nærmere beskrevne oppgaver i foretakene som yter investeringstjenester. Tilsvarende er det gitt utfyllende regler om risikostyring og regler for å håndtere den risiko som er forbundet med virksomheten.

Kommisjonsdirektivet gir videre utfyllende regler om at verdipapirforetakene skal etablere og ha effektive prosedyrer for å håndtere kundeklager. Slike prosedyrer skal være tilgjengelige for kundene. Videre er det gitt nærmere regler om at verdipapirforetakene skal ha interne regler knyttet til personlige transaksjoner som foretas av noen av foretakets ansatte for å søke å forhindre eventuelle interessekonflikter.

Det er gitt nærmere organisatoriske regler om utkontraktering med den hensikt å unngå økt operasjonell risiko, samt sørge for at investeringstjenestene ytes på tilfredsstillende måte også når tjenestene ytes gjennom tredjemann. Videre er det gitt utfyllende organisatoriske regler med hensyn til forsvarlig oppbevaring av kundemidler, særlig i tilfelle verdipapirforetakets insolvens og for å hindre verdipapirforetakets bruk av klienters finansielle instrumenter for egen regning uten uttrykkelig samtykke.

Kommisjonsdirektivet gir utfyllende organisatoriske og operasjonelle regler for å forebygge interessekonflikter og angir blant annet nærmere i hvilke situasjoner det vil kunne foreligge potensielle interessekonfliktsituasjoner. Videre er det gitt utfyllende krav til foretakets interne retningslinjer for å forebygge interessekonfliktsituasjoner. Direktivet gir nærmere regler med hensyn til verdipapirforetakets plikt til å utføre investeringstjenester på ærlig, redelig og profesjonell måte til beste for kunden uten særskilte motiv, og det angis en nærmere konkretisering av hvordan foretaket kan oppføre seg korrekt i så måte.

Videre gir direktivet detaljerte regler om krav til den informasjon verdipapirforetakene gir til sine forbrukerkunder (retail investors) eller potensielle forbrukerkunder, og hvordan informasjonen kan karakteriseres som tydelig, korrekt og ikke villedende. Det er også gitt utfyllende bestemmelser om hvilken generell informasjon (potensielle) kunder skal motta fra verdipapirforetaket, herunder regler om hvilken informasjon kundene skal motta og når kundene skal motta slik informasjon. Tilsvarende er det gitt utfyllende regler om krav til verdipapirforetakene for å sikre at de innhenter tilstrekkelig informasjon fra potensielle kunder med hensyn til kundens kunnskap om og erfaring med den aktuelle investeringstjenesten eller det aktuelle produktet kunden etterspør/tilbys. Dette for at verdipapirforetaket skal settes i stand til å vurdere hvorvidt tjenesten eller produktet er hensiktsmessig for den enkelte kunde. Videre inneholder kommisjonsdirektivet utfyllende regler om verdipapirforetakets plikt til å gi kundene rapport som inneholder essensiell informasjon om de tjenester foretaket har utført.

Kommisjonsdirektivet inneholder nærmere detaljerte regler om verdipapirforetakets plikt med hensyn til å oppnå et best mulig resultat for kundene ved utførelse av investeringstjenester. Bestemmelsene inneholder krav til hvilke kriterier som må være oppfylt fra foretakets side for å oppfylle MiFIDs krav med hensyn til beste resultat for verdipapirforetakets kunder. Ved ytelse av investeringstjenesten aktiv forvaltning gjelder særskilte regler. Videre er det gitt utfyllende generelle prinsipper om behandling av kunders ordre som skal sikre øyeblikkelig, redelig og hurtig utføring av kundeordre, herunder nærmere vilkår som må foreligge før verdipapirforetaket kan utføre kundens ordre, samt regler om verdipapirforetakets egenhandel og at denne ikke skal komme i konflikt med korrekt utførelse av kundeordre. Sist nevnes at direktivet inneholder utfyllende regler for transaksjoner som inngås mellom eller på vegne av profesjonelle kunder, herunder nærmere om hvem som kan klassifiseres som profesjonell kunde. Overfor profesjonell kunde er det mindre strenge krav til verdipapirforetakenes forpliktelser sammenlignet med andre kunder.

Kommisjonsforordningen gir også utfyllende bestemmelser til en rekke bestemmelser i MiFID.

De utfyllende bestemmelsene gjelder krav til arkivering (record-keeping), transaksjonsrapportering, informasjon til markedet (pre-trade transparency og post-trade transparency), opptak til børsnotering, derivatinstrumenter, m.v.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Forordningen gir utfyllende, presiserende og definerende bestemmelser av til dels teknisk karakter og med til dels høy detaljgrad. Det gis bl.a. regler om verdipapirforetakenes registrering og oppbevaring av opplysninger og om mottak og håndtering av kundeordre og transaksjoner, rapportering av transaksjoner, tilsynssamarbeid og utveksling av opplysninger om rapportert informasjon, diverse regler om gjennomsiktighet i markedet (transparency), krav til offentliggjøring av ulike typer kundeordre, regler om hvem som er systematiske internhandlere i aksjer, krav til offentliggjøring av gjennomførte transaksjoner, og regler om hvordan pliktig pre- og post trade informasjon skal offentliggjøres. Videre regulerer forordningen opptak til notering av ulike typer finansielle instrumenter og tar for seg visse sider av forholdet til andre relevante direktiver (bl.a. UCITS) (art. 35-37). Det gis videre visse tilleggskrav til definisjoner av derivater i MiFID vedlegg I avsnitt C (7) og (10) (art. 38-39).

Kommisjonen skal foreta en revurdering av enkelte regler innen to år (art. 40).

3 Beslutningen i EØS-komiteen

I henhold til EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 skal EØS-avtalens vedlegg IX endres.

EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 inneholder en innledning og fire artikler. I innledningen blir det vist til EØS-avtalen, og særlig artikkel 98, som gjør det mulig å endre vedleggene til avtalen gjennom beslutning i EØS-komiteen.

Artikkel 1 slår fast at det etter nr. 30 caa i EØS-avtalens vedlegg IX skal gjøres følgende endringer:

«30cab. **32006 L 0073:** Kommisjonsdirektiv 2006/73/EF av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til organisatoriske krav til og vilkår for drift av investeringsforetak samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål (EUT L 241 av 2.9.2006, s. 26).

30cac. **32006 R 1287:** Kommisjonsforordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til dokumentasjonsplikt for investeringsforetak, transaksjonsrapportering, markedsinnsyn, opptak av finansielle instrumenter til notering samt

definisjon av begreper for nevnte direktivs formål (EUT L 241 av 2.9.2006, s. 1).

Artikkel 2 fastsetter at teksten til direktiv 2006/73/EF og forordning (EF) nr. 1287/2006 på islandsk og norsk, som vil bli kunngjort i EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*, skal gis gyldighet.

Artikkel 3 slår fast at beslutningen trer i kraft **28. april 2007**, forutsatt at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser etter avtalens artikkel 103 nr. 1.

Artikkel 4 slår fast at beslutningen i EØS-komiteen skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

4 Forholdet til norsk rett

Gjennomføringen av EØS-komiteens beslutning i norsk rett krever vesentlige endringer i eksisterende regelverk. Ved ny lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel og lov 29. juni 2007 nr. 74 om regulerte markeder, jf. Ot prp.nr. 34 (2006-2007), gjennomføres regler som svarer til blant annet MiFID i norsk rett. I lovene er det gitt et betydelig antall forskriftshjemler som muliggjør gjennomføring av kommisjonsdirektivet og kommisjonsforordningen ved forskrift. Finansdepartementet vedtok forskrifter til gjennomføring av rettsaktene 29. juni 2007, se forskrift 29. juni 2007 nr. 876 (verdipapirforskriften) og forskrift 29. juni 2007 nr. 875 (børsforskriften). I forskriftene gis det blant annet utfyllende regler om atferdsregler i verdipapirmarkedet, utstederforetakenes informasjonsplikt til markedet, regler om tilbudsplikt og frivillig tilbud ved oppkjøp, prospektkrav og nærmere regler om verdipapirforetakenes virksomhet og organisering.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det legges også til grunn at gjennomføringen av EØS-komiteens beslutning vil føre til noe økte kostnader for offentlige myndigheter. Nye konsesjonspliktige tjenester innebærer økt arbeidsmengde for konsesjonsmyndighetene (Kredittilsynet og Finansdepartementet) i tilknytning til flere konsesjonsøknader, samtidig som flere foretak vil komme inn under Kredittilsynets tilsyn. Nye transaksjonsrapporteringsregler vil også innebære en

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

omlegging av den gjeldende rapporteringen av utførte transaksjoner. Rapporteringen skal skje direkte til Kredittilsynet, og ikke lenger til børsen. Dette krever nye systemer og tekniske løsninger. Finansdepartementet har i Ot.prp. nr. 34 (2006-2007) s. 416 uttalt at departementet vil komme tilbake til Stortinget vedrørende behov for ekstrabevilgninger på dette området.

Det legges til grunn at gjennomføringen av EØS-komiteens beslutning i norsk rett vil ha økonomiske og administrative konsekvenser for næringslivet. Verdipapirforetak og regulerte markeder vil måtte tilpasse seg nye virksomhetsregler og gjøre endringer i sin virksomhet internt og overfor investorer og myndigheter. Særlig nye regler om transaksjonsrapportering antas å være ressurskrevende for de private aktører.

6 Konklusjon og tilråding

Kommisjonsdirektivet og kommisjonsforordningen gir en rekke utfyllende bestemmelser til Verdipapirmarkedsdirektivet (MiFID) og bidrar til å harmonisere regelverket for verdipapirforetak og regulerte markeder i EØS-området ytterligere. Finansdepartementet antar at dette vil bidra til å øke konkurransen og tilliten til verdipapirmerkene i EØS-området, samt styrke investorbeskyttelsen. Dette er viktig for det indre marked for finansielle tjenester

Finansdepartementet tilrår at Norge godkjenner beslutningen i EØS-komiteen om endring i EØS-avtalen vedlegg IX om innlemmelse av kommisjonsdirektiv 2006/73/EF av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til organisatoriske krav til og vilkår for drift av investeringsforetak samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål og kommisjonsforordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til dokumentasjonsplikt for investeringsforetak, transaksjonsrapportering, markedsinnsyn, opptak av finansielle instrumenter til notering samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål.

Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Utenriksdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v., i samsvar med et vedlagt forslag.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Forslag

til vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

I

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Vedlegg 1

EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, endret ved protokollen om justering av avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt «avtalen», særlig artikkel 98, og

på følgende bakgrunn:

1. Avtalens vedlegg IX er endret ved EØS-komiteens beslutning nr. 152/2006 av 8. desember 2006¹.
2. Kommisjonsdirektiv 2006/73/EF av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til organisatoriske krav til og vilkår for drift av investeringsforetak samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål² skal innlemmes i avtalen.
3. Kommisjonsforordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til dokumentasjonsplikt for investeringsforetak, transaksjonsrapportering, markedsinnsyn, opptak av finansielle instrumenter til notering samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål³ skal innlemmes i avtalen –

BESLUTTET FØLGENDE:

Artikkel 1

I avtalens vedlegg IX etter nr. 30caa (rådsdirektiv 93/22/EØF) skal nytt nr. 30cab og 30cac lyde:

«30cab. **32006 L 0073:** Kommisjonsdirektiv 2006/73/EF av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til organisatoriske krav til og vilkår

for drift av investeringsforetak samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål (EUT L 241 av 2.9.2006, s. 26).

30cac. **32006 R 1287:** Kommisjonsforordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til dokumentasjonsplikt for investeringsforetak, transaksjonsrapportering, markedsinnsyn, opptak av finansielle instrumenter til notering samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål (EUT L 241 av 2.9.2006, s. 1).

Artikkel 2

Teksten til direktiv 2006/73/EF og forordning (EF) nr. 1287/2006 på islandsk og norsk, som skal kunngjøres i EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende, skal gis gyldighet.

Artikkel 3

Denne beslutning trer i kraft 28. april 2007, forutsatt at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser etter avtalens artikkel 103 nr. 1⁴.

Artikkel 4

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende.

Utferdiget i Brussel, 27. april 2007.

For EØS-komiteen

Formann

A. Seatter

EØS-komiteens sekretærer

K. Bryn

M. Brinkmann

¹ EUT L 89 av 29.3.2007, s. 24, og EØS-tillegget til EUT nr. 15 av 29.3.2007, s. 5.

² EUT L 241 av 2.9.2006, s. 26.

³ EUT L 241 av 2.9.2006, s. 1.

⁴ Forfatningsrettslige krav angitt.

Vedlegg 2

Kommisjonsdirektiv 2006/73/EF av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til organisatoriske krav til og vilkår for drift av investeringsforetak samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål

KOMMISSJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF av 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter som endrer rådsdirektiv 85/611/EØF og 93/6/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF som opphever rådsdirektiv 93/22/EØF¹, særlig direktivets artikkel 4 nr. 2, artikkel 13 nr. 10, artikkel 18 nr. 3, artikkel 19 nr. 10, artikkel 21 nr. 6, artikkel 22 nr. 3 og artikkel 24 nr. 5, og

ut fra følgende betraktninger:

1. Direktiv 2004/39/EF fastsetter de rettslige rammene for finansmarkedene i Fellesskapet, som blant annet styrer vilkår for driften knyttet til hvordan investeringsforetak skal utføre sine investeringstjenester og eventuelle tilknyttede tjenester samt investeringsvirksomhet; organisatoriske krav til investeringsforetak som utfører slike tjenester og slik virksomhet, og, for regulerte markeder, rapporteringskrav med hensyn til transaksjoner i finansielle instrumenter, samt krav til åpenhet med hensyn til transaksjoner i aksjer som er opptatt til notering i et regulert marked.
2. Reglene for gjennomføring av ordningen vedrørende organisatoriske krav til investeringsforetak som utfører investeringstjenester samt eventuelle tilleggstjenester og investeringsvirksomhet på yrkesmessig grunnlag, samt for regulerte markeder, bør være i overensstemmelse med formålet i direktiv 2004/39/EF. Disse bør utformes slik at de sikrer et høyt nivå med hensyn til integritet, kompetanse og soliditet i investeringsforetak og foretak som driver

regulerte markeder eller MTF-er, og slik at anvendes på en ensartet måte.

3. Det er nødvendig å spesifisere konkrete organisatoriske krav og framgangsmåter for investeringsforetak som utfører slike tjenester eller slik virksomhet. Det bør særlig fastsettes strenge framgangsmåter med hensyn til saker som overholdelse av krav, risikohåndtering, håndtering av klager, personlige transaksjoner, utsetting samt identifisering og håndtering av og opplysninger om interessekonflikter.
4. De organisatoriske kravene til og vilkårene for tillatelse for investeringsforetak bør fastsettes i form av et sett av regler som sikrer ensartet anvendelse av de relevante bestemmelsene i direktiv 2004/39/EF. Dette er nødvendig for å sikre at investeringsforetak har lik tilgang på samme betingelser til alle markedene i Fellesskapet og for å fjerne hindringer knyttet til framgangsmåter for tillatelse for tverrnasjonal virksomhet innen området investeringstjenester.
5. Reglene for gjennomføring av ordningen for vilkårene for drift vedrørende utførelsen av investerings- og tilleggstjenester og investeringsvirksomhet bør gjenspile målet for ordningen. Det vil si at reglene bør utformes slik at de sikrer et høyt nivå med hensyn til vern av investorer og slik at de anvendes på en ensartet måte ved at det innføres klare standarder og krav for styring av forholdet mellom et investeringsforetak og foretakets kunde. Derimot, og med hensyn til vern av investorer, særlig når det gjelder å gi investorer opplysninger eller å søke opplysninger fra investorer, bør det særlig tas hensyn til om vedkommende kunde eller potensielle kunde er en detaljkunde eller en profesjonell kunde.
6. Det er nødvendig å gi dette form av et direktiv for å tillate at gjennomføringsbestemmelsene

¹ EUT L 145 av 30.4.2004, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2006/31/EF (EUT L 114 av 27.4.2006, s. 60).

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- kan justeres til de særskilte markedene og rettssystemene i hver enkelt medlemsstat.
7. For å sikre ensartet anvendelse av de ulike bestemmelsene i direktiv 2004/39/EF, er det nødvendig å innføre et harmonisert sett av organisatoriske krav til og vilkår for drift av investeringsforetak. Følgelig bør medlemsstatene og vedkommende myndigheter ikke legge til ytterligere bindende regler når reglene i dette direktiv innarbeides i nasjonal lovgivning og anvendes, bortsett fra i tilfeller der dette direktiv inneholder uttrykkelige bestemmelser om dette.
  8. I unntakstilfeller bør det imidlertid være mulig for medlemsstatene å pålegge investeringsforetak krav i tillegg til de som er fastsatt i gjennomføringsbestemmelsene. Et slikt inngrep bør imidlertid være begrenset til de tilfeller der særlig risiko når det gjelder vern av investor eller markedets integritet, herunder tilfeller knyttet til stabiliteten av det finansielle systemet, ikke er tilstrekkelig tatt hensyn til av Fellesskapets regelverk, og være strengt forholdsmessig.
  9. Eventuelle tilleggskrav som medlemsstatene beholder eller pålegger i overensstemmelse med dette direktiv, må ikke begrense eller på annen måte påvirke rettighetene til investeringsforetak i henhold til artikkel 31 og 32 i direktiv 2004/39/EF.
  10. De særlige former for risiko som omfattes av eventuelle tilleggskrav som medlemsstatene beholder på tidspunktet for anvendelse av dette direktiv, bør være av spesiell betydning for markedsstrukturen til vedkommende medlemsstat, herunder hvordan foretak og forbrukere opptrer i vedkommende marked. Vurderingen av disse særlige formene for risiko bør foretas i sammenheng med de ordningene som er fastsatt av direktiv 2004/39/EF og vedkommende direktivs detaljerte gjennomføringsregler. Enhver beslutning om å beholde tilleggskrav bør tas med behørig hensyn til formålene i nevnte direktiv om å fjerne hindringer for tverrnasjonal ytelse av investeringstjenester ved å harmonisere førstegangs tillatelse og krav til driften for investeringsforetak.
  11. Investeringsforetak kan variere svært mye når det gjelder størrelse, struktur og arten av virksomhet. Rammereglene bør tilpasses dette mangfoldet og samtidig pålegge visse grunnleggende reguleringskrav som er hensiktsmessige for alle foretak. Regulerte foretak bør overholde deres høye nivå når det gjelder plikter og utforming og treffe tiltak som er best egnet til deres egenart og omstendigheter.
  12. Rammeregler som medfører for mye usikkerhet for investeringsforetak, kan imidlertid redusere virkningen av ordningen. Vedkommende myndigheter forventes å utstede fortolkende retningslinjer vedrørende bestemmelser i dette direktiv, særlig for å klargjøre den praktiske anvendelsen av kravene i dette direktiv for særlige typer foretak og omstendigheter. Ikke-bindende retningslinjer av denne type kan blant annet avklare hvordan bestemmelsene i dette direktiv og i direktiv 2004/39/EF kommer til anvendelse i lys av utviklingen i markedet. For å sikre en ensartet anvendelsen av dette direktiv og direktiv 2004/39/EF, kan Kommisjonen utgi retningslinjer i form av fortolkende meldinger eller på andre måter. Videre kan Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn utgi retningslinjer for å sikre tilnærming ved anvendelsen av dette direktiv og direktiv 2004/39/EF av vedkommende myndigheter.
  13. De organisatoriske kravene som er fastsatt i henhold til direktiv 2004/39/EF, påvirker ikke systemer som er fastsatt av nasjonal lovgivning vedrørende registrering av enkeltpersoner som arbeider i investeringsforetak.
  14. Når det gjelder bestemmelsene i dette direktiv som krever at et investeringsforetak innfører, gjennomfører og opprettholder adekvate retningslinjer for risikohåndtering, bør risiko knyttet til foretakets virksomheter, prosesser og systemer omfatte risiko knyttet til utsetting av kritiske eller viktige funksjoner eller av investeringstjenester eller investeringsvirksomhet. Slik risiko bør omfatte risiko tilknyttet foretakets forhold til tjenesteyteren, samt mulig risiko som måtte oppstå der den utsatte virksomheten til flere investeringsforetak eller andre regulerte foretak er konsentrert på et begrenset antall tjenesteytere.
  15. Det faktum at risikohåndteringsfunksjoner og funksjoner knyttet til overholdelse av regler blir utført samme person, vil ikke nødvendigvis sette uavhengigheten til hver enkelt funksjon i fare. Vikarene om at personer som er involvert i funksjoner tilknyttet overholdelse ikke samtidig bør være involvert i utøvelsen av de funksjonene de fører tilsyn med, samt at metodene for å fastsette godtgjørelse for slike personer ikke med sannsynlighet bør påvirke objektiviteten negativt, er kanskje ikke forholdsmessige når det gjelder små investeringsforetak. Dette vil imidlertid bare i unntakstilfeller være uforholdsmessig for større foretak.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

16. En rekke av bestemmelsene i direktiv 2004/39/EF krever at investeringsforetak samler inn og vedlikeholder informasjon knyttet til kunder samt tjenester som foretaket yter til kunder. Der disse kravene omfatter innsamling og behandling av personopplysninger, bør foretakene sikre at de opptrer i overensstemmelse med nasjonale tiltak som gjennomfører europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995² om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger.
17. Der flere suksessive personlige transaksjoner blir utført på vegne av en person i samsvar med forutgående instruksjer gitt av denne personen, bør pliktene i henhold til bestemmelsene i dette direktiv knyttet til personlige transaksjoner ikke komme til anvendelse separat på hver suksessive transaksjon dersom disse instruksene fortsatt er gyldige og ikke er endret. Likedan bør disse pliktene ikke komme til anvendelse på opphør eller tilbaketrekking av slike instruksjer, forutsatt at eventuelle finansielle instrumenter som tidligere var ervervet i henhold til instruksene, ikke blir avhendet samtidig med at instruksene oppheves eller trekkes tilbake. Disse pliktene bør imidlertid komme til anvendelse i forhold til en personlig transaksjon, eller på starten av flere suksessive personlige transaksjoner, utført på vegne av samme person dersom instruksene blir endret eller dersom nye instruksjer blir gitt.
18. Vedkommende myndigheter bør ikke underlegge tillatelse til å utføre investeringstjenester eller investeringsvirksomhet et generelt forbud mot utsetting av en eller flere kritiske eller viktige funksjoner eller investeringstjenester eller investeringsvirksomhet. Investeringsforetak bør tillates å sette ut slik virksomhet dersom ordningene for utsetting som er fastsatt av foretaket, er i overensstemmelse med visse vilkår.
19. Når det gjelder bestemmelsene i dette direktiv som fastsetter vilkår for utsetting av kritiske eller viktige driftsfunksjoner eller investeringstjenester eller investeringsvirksomhet, bør en utsetting som medfører delegering av funksjoner i det omfang at foretaket blir et postkasselskap, anses for å undergrave de vilkår som foretaket må overholde for å bli og fortsatt være tillatt i samsvar med artikkel 5 i direktiv 2004/39/EF.
20. Utsetting av investeringstjenester eller investeringsvirksomhet eller av kritiske og viktige funksjoner kan utgjøre en vesentlig endring i vilkårene for tillatelse for investeringsforetaket, som nevnt i artikkel 16 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF. Dersom slike utsettingsordninger skal innføres etter at investeringsforetaket har fått en tillatelse i samsvar med bestemmelsene i kapittel I i avdeling II i direktiv 2004/39/EF, bør disse ordningene meddeles vedkommende myndighet der dette kreves av artikkel 16 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF.
21. Dette direktiv krever at investeringsforetak på forhånd gir ansvarlig vedkommende myndighet melding om eventuelle ordninger for utsetting av forvaltning av detaljkundeporteføljer som foretaket har til hensikt å tre inn i med en tjenesteyter i en tredjestat, der visse nærmere bestemte vilkår ikke er oppfylt. Vedkommende myndigheter forventes imidlertid ikke å tillate eller på annen måte godkjenne slike ordninger eller betingelsene for dem. Formålet med denne meldingen er heller å sikre at vedkommende myndighet har mulighet til å gripe inn i tilfeller der dette er på sin plass. Det er investeringsforetakets ansvar å forhandle fram betingelsene for eventuelle utsettingsordninger, og å sikre at disse betingelsene er i overensstemmelse med foretakets plikter i henhold til dette direktiv og direktiv 2004/39/EF, uten noe formelt inngrep fra vedkommende myndighet.
22. For å sikre innsyn i regelverket, og for å sikre et egnet nivå med hensyn til sikkerhet for investeringsforetak, krever dette direktiv at vedkommende myndighet offentliggjør en erklæring om myndighetens retningslinjer når det gjelder utsetting av forvaltning av detaljkundeportefølje til tjenesteytere i tredjestater. Denne erklæringen må gi eksempler på saker der vedkommende myndighet med sannsynlighet ikke vil motsette seg slik utsetting, og må inneholde en forklaring på hvorfor utsetting i slike tilfeller med sannsynlighet ikke vil være til hinder for foretakets evne til å overholde de generelle vilkårene for utsetting i henhold til dette direktiv. Når en slik forklaring gis, bør vedkommende myndighet alltid angi grunnene for hvorfor utsetting i vedkommende tilfeller ikke vil være til hinder for at foretaket på en effektiv måte får tilgang til alle opplysninger knyttet til den utsatte tjenesten, noe som er nødvendig for at myndigheten skal kunne utføre sine lovgivningsmessige funksjoner når det gjelder investeringsforetaket.

² EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31. Direktivet endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

23. Når et investeringsforetak deponerer midler som det innehar på vegne av en kunde i et godkjent pengemarkedsfond, bør enhetene i pengemarkedsfondet innehas i samsvar med de krav som gjelder for å inneha finansielle instrumenter som tilhører kunder.
24. Omstendigheter som bør behandles som om de kunne føre til en interessekonflikt, bør omfatte tilfeller der det er foreligger en konflikt mellom interessene til foretaket eller til visse personer som har forbindelse med foretaket eller foretakets konsern og den plikt foretaket har overfor en kunde; eller mellom de ulike interessene til to eller flere av foretakets kunder som foretaket hver for seg har en plikt overfor. Det er ikke tilstrekkelig at foretaket kan oppnå en fordel dersom det ikke samtidig er en mulig ulempe for en kunde, eller at én kunde som foretaket har en plikt overfor, kan oppnå en fordel eller unngå et tap uten at det samtidig foreligger et mulig tap for en annen slik kunde.
25. Interessekonflikter bør bare reguleres der en investeringstjeneste eller en tilleggstjeneste ytes av et investeringsforetak. Status til den kunden som tjenesten ytes til – enten denne er detaljkunde, profesjonell kunde eller godkjent motpart – er irrelevant i denne sammenheng.
26. I samsvar med overholdelse av sin plikt til å utarbeide retningslinjer for håndtering av interessekonflikter i henhold til direktiv 2004/39/EF, som identifiserer omstendigheter som utgjør eller kan føre til en interessekonflikt, bør investeringsforetaket rette særlig oppmerksomhet mot virksomhet som investeringsanalyser og –rådgivning, egenkapitalhandel, porteføljeforvaltning og foretaksfinansiering, herunder garanti eller salg i et tilbud om verdipapirer og rådgivning om fusjoner og overtakelser. Det er særlig på sin plass med spesiell oppmerksomhet i tilfeller der foretaket eller en person med en direkte eller indirekte kontrollerende tilknytning til foretaket, utfører en kombinasjon av to eller flere av disse virksomhetene.
27. Investeringsforetak bør ha som mål å identifisere og håndtere de interessekonflikter som oppstår i tilknytning til foretakets ulike forretningsvirksomheter og konsernets virksomhet i henhold til utfyllende retningslinjer for håndtering av interessekonflikter. I særdeleshet bør et investeringsforetaks opplysninger om interessekonflikter ikke fritta det for plikten til å til enhver tid ha og drive de effektive organisatoriske og administrative ordningene som kreves i henhold til artikkel 13 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF. Selv om opplysninger om særlige interessekonflikter kreves av artikkel 18 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF, er det ikke tillatt at det i for stor grad legges vekt på opplysninger uten tilstrekkelig hensyn til hvordan konflikter kan håndteres på en hensiktsmessig måte.
28. Investeringsanalyser bør være en underkategori av den type opplysninger som er definert som en anbefaling i kommisjonsdirektiv 2003/125/EF av 22. desember 2003 som gjennomfører europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF med hensyn til korrekt framstilling av investeringsanbefalinger og opplysninger om interessekonflikter³, men dette gjelder i utgangspunktet for finansielle instrumenter som definert i direktiv 2004/39/EF.. Anbefalinger av den definerte typen som ikke utgjør investeringsanalyser slik dette er definert i dette direktiv, er ikke desto mindre underlagt bestemmelsene i direktiv 2003/125/EC med hensyn til korrekt framstilling av investeringsanbefalinger og opplysninger om interessekonflikter.
29. De tiltak og ordninger som et investeringsforetak har vedtatt for å håndtere de interessekonflikter som måtte oppstå av å framskaffe og formidle materiale som presenteres som investeringsanalyse, bør være egnet til å beskytte objektiviteten og uavhengigheten til finansanalytikere og til den investeringsanalysen de legger fram. Slike tiltak og ordninger bør sikre at finansanalytikere har en tilstrekkelig grad av uavhengighet fra interessene til personer hvis ansvar eller forretningsinteresser med rimelighet kan anses for å komme i konflikt med interessene til de personer som investeringsanalysene er formidlet til.
30. Personer hvis ansvar eller forretningsinteresser som med rimelighet kan anses for å komme i konflikt med interessene til de personer som investeringsanalyser blir formidlet til, bør omfatte personer innen foretaksfinansiering og personer som er involvert i salg og handel på vegne av kunder eller foretaket.
31. Særlige omstendigheter der finansanalytikere og andre personer med tilknytning til investeringsforetaket som er involvert i framstilling av investeringsanalyser, med skriftlig forhåndsgodkjenning kan påta seg personlige transaksjoner i instrumenter med tilknytning til analysen, bør omfatte tilfeller der finansanalytikeren eller andre personer av personlige grunner knyttet til finansielle vanskeligheter, må avvikle en posisjon.

³ EUT L 339 av 24.12.2003, s. 73.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

32. Små gaver eller mindre representasjon under et nivå som angis i foretakets retningslinjer for håndtering av interessekonflikter og som er nevnt i det sammendraget av disse retningslinjene som er gjort tilgjengelig for kunder, bør ikke anses som tilskyndelser med hensyn til bestemmelser knyttet til investeringsanalyse.
33. Begrepet formidling av investeringsanalyser til kunder eller til allmennheten bør ikke omfatte formidling utelukkende til personer innen investeringsforetakets konsern.
34. Gjeldende anbefalinger bør anses som å være de anbefalinger som foreligger i investeringsanalyser og som ikke er trukket tilbake og heller ikke er bortfalt.
35. De samme kravene bør gjelde ved en vesentlig endring av investeringsanalysen som er utarbeidet av en tredjemann som de som gjelder utarbeiding av analyser.
36. Finansanalytikere bør ikke bli involvert i andre virksomheter enn utarbeiding av investeringsanalyser i tilfeller der en slik involvering ikke er i overensstemmelse med vedkommende persons fortsatte objektivitet. Følgende former for involvering bør normalt anses som ikke å være i overensstemmelse med vedkommende persons fortsatte objektivitet: Deltakelse i investeringsbankvirksomheter som foretaksfinansiering og fulltegningsgarantier, deltakelse i presentasjoner («pitches») av ny virksomhet eller promovering («road shows») av nye utstillinger av finansielle instrumenter eller på annen måte være involvert i forberedelser til markedsføring av utstedere.
37. Uten hensyn til bestemmelsene i dette direktiv vedrørende utarbeiding eller formidling av analyser, anbefales det at andre enn investeringsforetak som utarbeider investeringsanalyser, bør vurdere å vedta interne retningslinjer og framgangsmåter for å sikre at de også overholder de prinsipper som er fastsatt i dette direktiv med hensyn til beskyttelse av analysens uavhengighet og objektivitet.
38. Krav som pålegges av dette direktiv, herunder de som er knyttet til personlige transaksjoner, til behandling av kunnskap om investeringsanalyser og til utarbeiding eller formidling av investeringsanalyser, berører ikke andre krav i direktiv 2004/39/EF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF om innsidehandel og markedsmanipulering (markedsmissbruk)⁴ og direktivenes respektive gjennomføringstiltak.
39. Når det gjelder bestemmelsene i dette direktiv vedrørende tilskyndelser, bør det at et investeringsforetak mottar en provisjon i forbindelse med investeringsrådgivning eller generelle anbefalinger, under omstendigheter der rådet eller anbefalingene ikke er partiske som et resultat av at det mottas en slik provisjon, anses som en metode for å bedre kvaliteten på investeringsrådgivningen til kunden.
40. Dette direktiv tillater at investeringsforetak kan gi eller motta visse tilskyndelser, underlagt særlige betingelser og under forutsetning av at det opplyses om disse til kunden, eller at de gis til eller av kunden eller en person på vegne av kunden.
41. Dette direktiv krever at investeringsforetak som yter andre investeringstjenester enn investeringrådgivning til nye detaljkunder, skal inngå en skriftlig grunnleggende avtale med kunden, der foretaket og kundens viktigste rettigheter og plikter settes opp. Direktivet pålegger imidlertid ingen andre plikter med hensyn til kontraktens form, innhold og utførelse for ytelse av investerings- eller tilleggstjenester.
42. Dette direktiv fastsetter bare krav til reklamemateriell med hensyn til plikten i artikkel 19 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF om at opplysninger som er rettet til kunder, herunder reklamemateriell, bør være korrekte, klare og ikke villedende.
43. Dette direktiv stiller ingen krav om at vedkommende myndigheter skal godkjenne innhold i og form på reklamemateriell. Dette direktiv er imidlertid heller ikke til hinder for at vedkommende myndigheter gjør dette, i den utstrekning en eventuell slik forhåndsgodkjenning bare er basert på overholdelse av plikten i direktiv 2004/39/EF om at opplysninger til kunder, herunder reklamemateriell, bør være korrekte, klare og ikke villedende.
44. Det bør innføres egnede og forholdsmessige opplysningskrav som tar hensyn til en kundes status som enten detaljkunde eller profesjonell kunde. Et av målene med direktiv 2004/39/EF er å sikre en forholdsmessig balanse mellom beskyttelse av investor og investeringsforetaks plikt til å gi opplysninger. For dette formål er det hensiktsmessig at mindre strenge særlige opplysningskrav blir innarbeidet i dette direktiv med hensyn til profesjonelle kunder enn de som gjelder for detaljkunder. Profesjonelle kunder bør, med begrensede unntak, være i stand til selv å identifisere hvilke opplysninger som er nødvendig for at de skal kunne ta en velfundert avgjørelse, og selv å be investeringsfo-

⁴ EUT L 96 av 12.4.2003, s. 16.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- retaket om å gi disse opplysningene. I tilfeller der slike anmodninger om opplysninger er rimelige og forholdsmessige, bør investeringsforetak gi slike tilleggsopplysninger.
45. Investeringsforetak bør gi kunder eller potensielle kunder tilstrekkelige opplysninger om arten av finansielle instrumenter og den risiko som er knyttet til å investere i slike, slik at deres kunder kan fatte alle beslutninger om investering på et behørig velfundert grunnlag. Detaljnivået i slike opplysninger kan variere i henhold til kundens kategorisering som enten detaljkunde eller profesjonell kunde, samt arten av og risikoprofilen til de finansielle instrumentene som tilbys, men bør aldri være så generelle at de utelater viktige elementer. Det er mulig at for enkelte finansielle instrumenter vil det være tilstrekkelig med bare opplysninger som viser til typen av instrument, mens det for andre instrumenter vil være nødvendig med produktspesifikke opplysninger.
46. De vilkår som opplysninger rettet av investeringsforetak til kunder og potensielle kunder, må overholde for å være korrekte, klare og ikke villedende, bør komme til anvendelse på materiell ment for detaljkunder på en måte som er egnet og forholdsmessig, idet det for eksempel tas hensyn til hvordan dette materialet gis ut og hvilke opplysninger som materialet er ment å gi til kundene eller potensielle kunder. Det vil imidlertid ikke være hensiktsmessig å anvende slike vilkår på reklamemateriell som bare består av en eller flere av følgende opplysninger: Navnet på foretaket, logo eller annet bilde som forbindes med foretaket, et kontaktpunkt og en henvisning til hvilke typer investerings tjenester som foretaket yter, eller til foretakets gebyrer eller provisjoner.
47. I direktiv 2004/39/EF og i dette direktiv bør opplysninger anses som villedende dersom de har en tendens til å villeden den personen eller de personer de er rettet til eller de som opplysningene sannsynlig vil bli mottatt av, uansett om den personen som gir opplysningene anser dem som villedende eller har til hensikt at de skal virke villedende.
48. Når det skal avgjøres hva som utgjør å gi opplysninger i god tid før et tidspunkt fastsatt i dette direktiv, bør et investeringsforetak, under hensyn til hvor mye det haster og den tiden som er nødvendig for at kunden skal kunne ta inn og reagere på de særlige opplysningene som gis, ta i betraktning kundens behov for tilstrekkelig tid til å lese og forstå opplysningene før denne fatter en investeringsbeslutning. En kunde vil sannsynligvis trenge mindre tid til å gå gjennom opplysninger om enkle eller standardiserte produkter eller tjenester, eller et produkt eller en tjeneste av en type vedkommende har anskaffet tidligere, enn det som ville vært påkrevd for mer kompliserte eller ukjente produkter eller tjenester.
49. Det er ikke noe i dette direktiv som forplikter investeringsforetak til å gi alle nødvendige opplysninger om investeringsforetaket, finansielle instrumenter, utgifter og tilknyttede gebyrer eller om sikring av kundens finansielle instrumenter eller midler umiddelbart, forutsatt at de overholder den generelle plikten til å gi relevante opplysninger i god tid før det tidspunktet som er fastsatt i dette direktiv. Under forutsetning av at opplysningene meddeles kunden i god tid før tjenesten ytes, er det ikke noe i dette direktiv som forplikter foretak til gi slike opplysninger enten separat, som del av reklamemateriell, eller ved å innarbeide disse opplysningene i en kundeavtale.
50. I tilfeller der det kreves at et investeringsforetak gir opplysninger til en kunde før en tjeneste ytes, er ikke hver enkelt transaksjon med hensyn til samme type finansielt instrument å anse som at det ytes en ny eller annen tjeneste.
51. I tilfeller der det kreves at et investeringsforetak som yter porteføljeforvaltningstjenester, skal gi detaljkunder eller potensielle detaljkunder opplysninger om hvilke typer finansielle instrumenter som kundeporteføljen kan inneholde og hvilke typer transaksjoner som kan utføres i slike instrumenter, bør slike opplysninger separat angi om investeringsforetaket vil ha rett til å investere i finansielle instrumenter som ikke er opptatt til notering i et regulert marked, i derivater eller i illikvide instrumenter eller instrumenter med høy volatilitet; eller til å foreta salg uten dekning, kjøp med lånte midler, finansieringstransaksjoner for verdipapir, eller transaksjoner som innebærer marginbetalinger, sikkerhetsstillelse eller risiko ved utenlandsk valuta.
52. Når et investeringsforetak gir en kunde et eksemplar av et prospekt som er utarbeidet og offentliggjort i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/71/EF av 4. november 2003 om det prospekt som skal offentliggjøres når verdipapirer legges ut til offentlig tegning eller opptas til notering⁵, bør dette ikke behandles som om foretaket gir opplysninger til en kunde i forhold til bestemmelsene om vilkår for

⁵ EUT L 345 av 31.12.2003, s. 64.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

drift av foretak i henhold til direktiv 2004/39/EF, som gjelder kvaliteten på og innholdet i slike opplysninger, dersom foretaket ikke er ansvarlig i henhold til nevnte direktiv for de opplysningene som gis i prospektet.

53. De opplysningene som det kreves at et investeringsforetak gir til detaljkunder vedrørende utgifter og tilknyttede gebyrer skal inneholde opplysninger om ordningene for betaling eller om betingelser i avtalen om hvordan investeringstjenestene skal ytes, samt alle andre avtaler i tilknytning til et finansielt instrument som tilbys. For dette formål vil ordninger for betaling generelt være relevant der en kontrakt om et finansielt instrument blir avsluttet med et kontant oppgjør. Ordninger for hvordan avtalen utføres vil generelt være relevant der et finansielt instrument ved avslutning krever at det overleveres aksjer, obligasjoner, en tegningsrett, umyntet gull eller andre instrumenter eller varer.
54. Når det gjelder foretak for kollektiv investering som omfattes av direktiv 85/611/EØF av 20. desember 1985 om samordning av lover og forskrifter om visse foretak for kollektiv investering i verdipapirer (investeringsforetak)⁶, er det ikke dette direktivs formål å regulere innholdet i det forenklete prospektet som defineres av artikkel 28 i direktiv 85/611/EØF. Det skal ikke legges til opplysninger i det forenklete prospektet som resultat av gjennomføringen av dette direktiv.
55. Det forenklete prospektet gir nemlig tilstrekkelig informasjon i forhold til utgifter og tilknyttede gebyrer med hensyn til selve investeringsforetaket. Investeringsforetak som distribuerer andeler i investeringsforetak bør imidlertid i tillegg informere sine kunder om alle andre utgifter og tilknyttede gebyrer i forbindelse med at de yter investeringstjenester i tilknytning til andeler i investeringsforetak
56. Det er nødvendig å fastsette ulike bestemmelser for anvendelse av prøving av egnethet i artikkel 19 nr. 4 i direktiv 2004/39/EF og prøving av hensiktsmessighet i artikkel 19 nr. 5 i nevnte direktiv. Disse prøvene har ulikt virkeområde med hensyn til de investeringstjenester de er tilknyttet, og har ulike funksjoner og kjennetegn.
57. I henhold til artikkel 19 nr. 4 i direktiv 2004/39/EF kan en transaksjon være uegnet for kunden
- eller den potensielle kunden på grunn av risikoen ved de involverte finansielle instrumentene, typen transaksjon, typen ordre eller handelens hyppighet. En serie transaksjoner som hver for seg og isolert sett er egnet, kan være uegnet dersom anbefalingen eller beslutningene om å handle blir foretatt med en hyppighet som ikke er i kundens beste interesse. Når det gjelder porteføljeforvaltning kan en transaksjon også være uegnet dersom den vil føre til en uegnet portefølje.
58. I samsvar med artikkel 19 nr. 4 i direktiv 2004/39/EF kreves det at et foretak bare skal vurdere egnetheten ved investeringstjenester og finansielle instrumenter for en kunde når foretaket yter tjenester som investeringsrådgivning eller porteføljeforvaltning til denne kunden. Når det gjelder andre investeringstjenester kreves det at foretaket i henhold til artikkel 19 nr. 5 i nevnte direktiv, skal vurdere hensiktsmessigheten til en investeringstjeneste eller et investeringsprodukt for en kunde, og da bare dersom produktet ikke tilbys utelukkende for ordrefutførelse i henhold til artikkel 19 nr. 6 i nevnte direktiv (som gjelder ikke-sammensatte produkter).
59. Når det gjelder de bestemmelser i dette direktiv som krever at investeringsforetak vurderer hensiktsmessigheten til investeringstjenester eller -produkter som tilbys eller etterspørres, bør en kunde som er engasjert i en rekke av handler som medfører en spesiell type produkt eller tjeneste og som begynner før tidspunktet for anvendelsen av direktiv 2004/39/EF, antas å ha nødvendig erfaring og kunnskap til å forstå hvilken risiko som er involvert i forhold til vedkommende produkt eller investeringstjeneste. Når en kunde engasjerer seg i en rekke av handler av den nevnte type gjennom tjenestene til et investeringsforetak, og disse begynner etter tidspunktet for anvendelsen av nevnte direktiv, kreves det ikke at foretaket skal foreta en ny vurdering ved hver enkelt transaksjon. Foretaket overholder sin plikt i henhold til artikkel 19 nr. 5 i vedkommende direktiv under forutsetning av at det foretar den nødvendige vurderingen av hensiktsmessigheten før det begynner å yte tjenesten.
60. En anbefaling eller forespørsel som ble foretatt, eller rådgivning som ble gitt, av en porteføljeforvalter til en kunde om at kunden bør gi eller endre et mandat overfor porteføljeforvalteren som definerer grensene for porteføljeforvalterens skjønn, bør anses som en anbefaling i

⁶ EFT L 375 av 31.12.1985, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/1/EF (EUT L 79 av 24.3.2005, s. 9).

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

betydningen til artikkel 19 nr. 4 i direktiv 2004/39/EF.

61. For å avgjøre om en enhet i et foretak for kollektiv investering som ikke overholder kravene i direktiv 85/611/EF og som er godkjent for markedsføring til allmennheten, bør anses som ikke-sammensatt, bør de omstendigheter der verdsettingssystemene vil være uavhengig av utsteder, inkludere de tilfeller der de er under tilsyn av en depositar som har tillatelse som yter av depositartjenester i en medlemsstat.
62. Dette direktiv stiller ingen krav om at vedkommende myndigheter skal godkjenne innholdet i den grunnleggende avtalen mellom et investeringsforetak og foretakets detaljkunder. Dette direktiv er imidlertid heller ikke til hinder for at dette skjer, i den grad en slik godkjenning bare er basert på at foretaket overholder sine plikter i henhold til direktiv 2004/39/EF om å opptre ærlig, rettfærdig og profesjonelt i samsvar med sine kunders beste interesser og å etablere et register som setter opp rettighetene og pliktene til investeringsforetak og deres kunder, samt andre vilkår for foretakets yting av tjenester til sine kunder.
63. De opplysninger et foretak skal oppbevare, bør tilpasses til typen virksomhet og område for investeringstjenester og virksomheter som utføres, forutsatt at pliktene til å oppbevare slike opplysninger i henhold til direktiv 2004/39/EF og dette direktiv er oppfylt. Når det gjelder rapporteringsplikter med hensyn til porteføljeforvaltning er en transaksjon med en betinget forpliktelse en transaksjon som innebærer enhver faktisk eller potensiell forpliktelse for kunden som overstiger kostnaden ved å anskaffe instrumentet.
64. Med hensyn til bestemmelsene om rapportering til kunder bør en henvisning til typen ordre forstås som å vise til ordrens status som en limitordre, markedsordre eller en annen særlig type ordre.
65. Med hensyn til bestemmelsene om rapportering til kunder bør en henvisning til arten ordre forstås som å vise til ordrer om å tegne verdipapirer eller om å utøve en opsjon eller en tilsvarende kundeordre.
66. Når et investeringsforetak skal fastsette sine retningslinjer for ordreførelse i samsvar med artikkel 21 nr. 2 i direktiv 2004/39/EC, bør det fastsette den relative betydningen av de faktorer som nevnes i artikkel 21 nr. 1 i nevnte direktiv, eller i det minste fastsette framgangsmåten for å bestemme den relative betydningen av disse faktorene, slik at det kan levere best mulig resultat til sine kunder. For å realisere disse retningslinjene bør et investeringsforetak velge de omsetningssteder som gjør at det konsekvent kan oppnå best mulig resultat for utførelsen av kundens ordrer. Et investeringsforetak bør anvende sine retningslinjer for ordreførelse på hver enkelt kundeordre det utfører for å oppnå best mulig resultat for kunden i samsvar med disse retningslinjene. Plikten i henhold til direktiv 2004/39/EF om å treffe alle rimelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for kunden, bør ikke behandles som at det krever at et investeringsforetak skal inkludere alle tilgjengelige omsetningssteder i sine retningslinjer for ordreførelse.
67. For å sikre at et investeringsforetak oppnår best mulig resultat for kunden når det utfører en ordre for en detaljkunde og i mangel av særlige instruksjoner fra kunden, bør foretaket ta i betraktning alle faktorer som gjør at det kan levere best mulig resultat når det gjelder et samlet vederlag, som representerer prisen på det finansielle instrumentet og utgifter knyttet til utførelsen. Hurtighet, sannsynlighet for utførelse og oppgjør, ordrens størrelse og art, markedspåvirkning og andre implisitte transaksjonsutgifter kan bare gis presedens over de umiddelbare pris- og kostnadsvederlagene i den grad de er medvirkende til å levere best mulig resultat med hensyn til samlet vederlag for detaljkunden.
68. Når et investeringsforetak utfører en ordre etter særlige instruksjoner fra kunden, bør foretaket bare behandles som om det har oppfylt sine best mulige plikter med hensyn til utførelse for den delen av eller siden ved ordren som kundens instruksjoner gjelder. Det faktum at kunden har gitt særlige instruksjoner som omfatter en del av eller en side ved ordren, bør ikke behandles som at det løser investeringsforetaket fra sine plikter til best utførelse når det gjelder andre deler av eller sider ved kundeordren som ikke omfattes av slike instruksjoner. Et investeringsforetak bør ikke påvirke en kunde til å instruere foretaket om å utføre en ordre på en særlig måte, ved for eksempel å eksplisitt indikere eller implisitt foreslå innholdet i instruksene til kunden, når foretaket med rimelighet burde vite at en instruks om dette trolig vil forhindre foretaket i å oppnå best mulig resultat for denne kunden. Dette bør imidlertid ikke forhindre at et foretak inviterer en kunde til å velge mellom to eller flere nærmere angitt omsetningssteder, forutsatt at disse omsetningsstedene er i over-

- ensstemmelse med foretakets retningslinjer for ordreførelse.
69. Et investeringssselskaps handling for egen regning med kunder bør anses som utførelse av kundeordrer, og derfor underlagt kravene i henhold til direktiv 2004/39/EF og til dette direktiv og særlig disse pliktene sett i forhold til best utførelse. Men dersom et investeringsforetak gir en kunde en pris og denne prisen oppfyller investeringsforetakets plikter i henhold til artikkel 21 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF dersom foretaket utførte ordren til denne prisen på det tidspunktet det ble opplyst om denne prisen, vil foretaket ha oppfylt de samme pliktene dersom det utfører ordren til oppgitt pris etter at kunden har godtatt den, forutsatt at, under hensyn til de endrede markedsforholdene og den tid som har gått mellom det tidspunkt da prisen ble tilbudt og da den ble godtatt, prisen ikke er åpenbart utdatert.
70. Plikten til å levere best mulig resultat ved utførelsen av kundeordrer gjelder i forhold til alle typer finansielle instrumenter. Men gitt forskjellene i markedsstrukturer eller strukturen til finansielle instrumenter, kan det være vanskelig å identifisere og anvende en ensartet standard på og framgangsmåte for best utførelse som vil være gyldig og effektiv for alle klasser av instrumenter. Plikter til best utførelse bør derfor anvendes på en måte som tar hensyn til de ulike omstendighetene i tilknytning til utførelsen av ordrer knyttet til særlige typer finansielle instrumenter. Transaksjoner som for eksempel involverer et spesialtilpasset ikke-børsomsatt finansielt instrument som innebærer et unikt kontraktsmessig forhold skreddersydd for kundens omstendigheter og investeringsforetaket er kanskje ikke sammenlignbare for best utførelse med transaksjoner som innebærer aksjer handlet på sentraliserte omsetningssteder.
71. Når det gjelder å fastsette hva som er best utførelse når en detaljkundeordre utføres, bør utgifter knyttet til utførelsen inneholde investeringsforetakets egne provisjoner eller gebyrer som belastes kunden for begrensede formål, dersom det finnes flere enn et omsetningssted på listen i foretakets retningslinjer for ordreførelse som kan utføre en bestemt ordre. I slike tilfeller bør det tas hensyn til foretakets egne provisjoner og utgifter til å utføre ordren på hver av de godkjente omsetningsstedene for å vurdere og sammenligne resultatene for kunden som ville oppnås ved å utføre ordren på hver av disse stedene. Det er imidlertid ikke meningen å kreve at et foretak sammenligner de resultater som ville vært oppnådd for foretakets kunde på grunnlag av foretakets egne retningslinjer for ordreførelse og egne provisjoner og gebyrer, med resultater som kunne ha vært oppnådd for samme kunde av andre investeringsforetak på grunnlag av andre retningslinjer for ordreførelse eller en annen struktur når det gjelder provisjoner eller gebyrer. Det er heller ikke ment å kreve at et foretak skal sammenligne forskjellene i sine egne provisjoner som har sine årsaker i ulikheter i arten av de tjenester som foretaket yter til kundene.
72. Bestemmelsene i dette direktiv som fastsetter at utgifter ved utførelsen skal omfatte et investeringsforetaks egne provisjoner eller gebyrer som belastes kunden for foretakets ytelse av en investeringstjeneste, bør ikke komme til anvendelse for å fastsette hvilke omsetningssteder som må inkluderes i foretakets retningslinjer for ordreførelse i henhold til artikkel 21 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF.
73. Det bør anses at et investeringsforetak strukturerer eller belaster sin provisjoner på en måte som urettferdig diskriminerer mellom omsetningssteder dersom foretaket belaster en annen provisjon eller margin overfor kunder for utførelse på ulike omsetningssteder, og denne forskjellen ikke gjenspeiler faktisk forskjeller i foretakets utgifter ved å utføre ordren på disse stedene.
74. Bestemmelsene i dette direktiv med hensyn til retningslinjer for ordreførelse berører ikke et investeringsforetaks generelle plikt til i henhold til artikkel 21 nr. 4 i direktiv 2004/39/EF å kontrollere effektiviteten i sine ordninger og sin retningslinjer for ordreførelse og regelmessig vurdere omsetningsstedene i foretakets retningslinjer for ordreførelse.
75. Dette direktiv er ikke ment å kreve en dobling av arbeidet med hensyn til best utførelse mellom et investeringsforetak som yter tjenester som å motta og formidle ordrer eller portefølje-forvaltning og et annet investeringsforetak som det første investeringsforetaket oversender sine ordrer til for utførelse.
76. Plikten til best utførelse i henhold til direktiv 2004/39/EF krever at investeringsforetak trefrer alle rimelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for sine kunder. Kvaliteten på utførelsen, som omfatter saker som hurtighet og sannsynlighet for utførelse (ordreførelsesgrad) samt tilgjengelighet og hyppighet med hensyn til prisforbedring, er en viktig faktor ved levering av best ordreførelse. Tilgjengelighet,

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- sammenlignbarhet og konsolidering av opplysninger knyttet til kvalitet på retningslinjer for ordreutførelse på de ulike omsetningsstedene, er avgjørende for å sette investeringsforetak og investorer i stand til å identifisere de omsetningsstedene som leverer høyest kvalitet når det gjelder ordreutførelse for sine kunder. Dette direktiv foreskriver ikke offentliggjøring etter omsetningssteder av opplysninger om deres ordreutførelseskvalitet, siden omsetningssteder og leverandører av opplysninger bør tillates å utvikle løsninger vedrørende levering av opplysninger om ordreutførelseskvalitet. Kommisjonen skal innen 1. november 2008 legge fram en rapport om den markedsledede utviklingen på dette området for å kunne vurdere tilgjengelighet, sammenlignbarhet og konsolidering på europeisk plan av opplysninger om ordreutførelseskvalitet.
77. For bestemmelsene i dette direktiv vedrørende behandling av kundeordrer, bør en ny fordeling av transaksjoner anses for å være til skade for en kunde dersom det som en virkning av en slik ny fordeling gis urettferdig forrang til investeringsforetaket eller til en bestemt kunde.
78. Uten at dette berører direktiv 2003/6/EF bør kundeordrer, med hensyn til bestemmelsene i dette direktiv vedrørende behandling av kundeordrer, ikke behandles som ellers sammenlignbare dersom de mottas i ulike media og det ikke ville være praktisk mulig å behandle dem i rekkefølge. Videre og med hensyn til de nevnte bestemmelsene, bør enhver bruk i et investeringsforetak av opplysninger knyttet til en ikke utført kundeordre for å handle for egen regning i de finansielle instrumentene som kundeordren er knyttet til eller i tilknyttede finansielle instrumenter, være å anse som et misbruk av slike opplysninger. Det forhold at markedspleiere eller organer med fullmakt til å opptre som motparter begrenser seg til sin rettmessige virksomhet med kjøp og salg av finansielle instrumenter, eller at personer med fullmakt til å utføre ordrer på vegne av tredjemann begrenser seg til å pliktoppfyllende utføre en ordre, bør imidlertid ikke i seg selv anses som misbruk av opplysninger.
79. Rådgivning om finansielle instrumenter i en avis, et tidsskrift, et magasin eller i en annen publikasjon rettet mot allmennheten (herunder på Internett), eller i en fjernsyns- eller radioutsending, bør ikke anses som en personlig anbefaling med hensyn til definisjonen av «investeringsrådgivning» i direktiv 2004/39/EF.
80. I dette direktiv respekteres de grunnleggende rettigheter og overholdes de prinsipper som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter, særlig artikkel 11, og artikkel 10 i Den europeiske menneskerettighetskonvensjon. Dette direktiv er i dette henseende ikke på noen måte til hinder for at medlemsstatene anvender sine forfatningsregler om pressefrihet og ytringsfrihet i mediene.
81. Generell rådgivning om en type finansielle instrumenter er ikke investeringsrådgivning i henhold til direktiv 2004/39/EF, fordi dette direktiv fastsetter at i direktiv 2004/39/EF er investeringsrådgivning begrenset til rådgivning om bestemte finansielle instrumenter. Dersom et investeringsforetak imidlertid gir generelle råd til en kunde om en type finansielt instrument som foretaket framholder er passende for, eller er basert på en vurdering av omstendighetene til, vedkommende kunde, og dette rådet faktisk ikke er passende for vedkommende kunde, eller ikke er basert på en vurdering av kundens omstendigheter, vil foretaket trolig, avhengig av omstendighetene i vedkommende sak, opptre i strid med artikkel 19 nr. 1 eller 2 i direktiv 2004/39/EF. Særlig vil et foretak som gir en kunde slik rådgivning sannsynligvis opptre i strid med kravet i artikkel 19 nr. 1 om å opptre ærlig, rettferdig og profesjonelt i samsvar med sine kunders beste interesser. På samme måte eller alternativt vil slik rådgivning sannsynligvis være i strid med kravet i artikkel 19 nr. 2 om at slike opplysninger som et foretak retter til en kunde, skal være korrekte, klare og ikke villedende.
82. Handlinger som utføres av et investeringsforetak og forbereder handlinger før en investeringstjeneste ytes eller før en investeringsaktivitet foretas, bør anses som en integrert del av vedkommende tjeneste eller virksomhet. Dette vil for eksempel omfatte at et investeringsforetak gir generelle råd til kunder eller potensielle kunder før eller mens det utføres investeringsrådgivning eller annen investeringstjeneste eller investeringsvirksomhet.
83. At det gis en generell anbefaling (det vil si en anbefaling som er ment for ulike distribusjonskanaler eller for allmennheten) om en transaksjon i et finansielt instrument eller en type finansielle instrumenter, utgjør en tilleggstjeneste i henhold til avsnitt B nr. 5 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF, og direktiv 2004/39/EF og det vern som omtales i nevnte direktiv, kommer også til anvendelse på en slik anbefaling.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

84. Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, opprettet ved kommisjonsbeslutning 2001/527/EF⁷ er rådspurt med hensyn til teknisk rådgivning.
85. Tiltakene fastsatt i dette direktiv er i samsvar med uttalelse fra Den europeiske verdipapirkomite —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Kapittel I

Virkeområde og definisjoner

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. Dette direktiv fastsetter nærmere regler for gjennomføringen av artikkel 4 nr. 1 nr. 4 og artikkel 4 nr. 2, artikkel 13 nr. 2-8, artikkel 18, artikkel 19 nr. 1-6, artikkel 19 nr. 8 og artikkel 21, 22 og 24 i direktiv 2004/39/EF.
2. Kapittel II og avsnitt 1 til 4, artikkel 45 og avsnitt 6 og 8 i kapittel III og, i den utstrekning de har tilknytning til disse bestemmelsene, kapittel I og avsnitt 9 i kapittel III og kapittel IV i dette direktiv kommer til anvendelse på forvaltningsselskaper i samsvar med artikkel 5 nr. 4 i rådsdirektiv 85/611/EØF.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv menes med:

1. «distribusjonskanaler», distribusjonskanaler i henhold til artikkel 1 nr. 7 i kommisjonsdirektiv 2003/125/EF,
2. «varig medium», enhver innretning som gjør en kunde i stand til å lagre opplysninger som er rettet personlig til denne kunden og på en slik måte at denne i fremtiden kan få tilgang til opplysningene i en periode som er tilstrekkelig for opplysningenes formål og som tillater uendret gjengiving av de lagrede opplysningene,
3. «relevant person» i tilknytning til et investeringsforetak, er enten
  - a) et styremedlem, en partner eller tilsvarende, en leder i eller tilknyttet agent til foretaket,
  - b) et styremedlem, en partner eller tilsvarende, eller en leder for en tilknyttet agent til foretaket,
  - c) en ansatt i foretaket eller hos en tilknyttet agent til foretaket, såvel som enhver annen fysisk person hvis tjenester er stilt til rådighet og er under kontroll av foretaket eller en

tilknyttet agent til foretaket og som er involvert i foretakets investerings tjenester og investeringsvirksomhet,

- d) en fysisk person som er direkte involvert i utførelse av tjenester til investeringsforetaket eller til foretakets tilknyttede agent i henhold til en utsettingsordning med det formål for foretaket å utføre investerings tjenester og investeringsvirksomhet,
4. «finanalytiker», en relevant person som utarbeider innholdet i investeringsanalyser,
  5. «konsern» i tilknytning til et investeringsforetak, den gruppen som foretaket utgjør en del av, og som består av et morforetak, dettes datterforetak og foretak der morforetaket eller dets datterforetak innehar en kapitalinteresse, samt foretak i et innbyrdes tilknytningsforhold i henhold til artikkel 12 nr. 1 i rådsdirektiv 83/349/EØF om konsoliderte regnskaper⁸,
  6. «utsetting», en ordning i enhver form mellom et investeringsforetak og en tjenesteyter der denne tjenesteyteren utfører en prosess, en tjeneste eller en virksomhet som ellers ville vært utført av investeringsforetaket selv,
  7. «person som en relevant person har et familieforhold til», enten
    - a) ektefellen til den relevante personen eller denne personens partner som i henhold til nasjonal lovgivning er sidestilt med en ektefelle,
    - b) et forsørget barn eller stebarn til relevant person, eller
    - c) alle andre slektninger av den relevante personen som har delt husholdning med denne personen i minst ett år på datoen for vedkommende personlige transaksjon,
  8. «finansieringstransaksjon for verdipapir», i betydningen i henhold til kommisjonsforordning (EF) nr. 1287/2006⁹,
  9. «ledelse», den person eller de personer som faktisk leder virksomheten til investeringsforetaket, i henhold til artikkel 9 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF.

Artikkel 3

Vilkår som gjelder utgivelse av opplysninger

1. Der det i henhold til dette direktiv er nødvendig å gi opplysninger i et varig medium, skal medlemsstatene tillate at investeringsforetak bare gir slike opplysninger i et annet varig medium enn papir dersom

⁷ EFT L 191 av 13.7.2001, s. 43.

⁸ EFT L 193 av 18.7.1983, s. 1.

⁹ Se s. 1 i dette nummer av Den europeiske unions tidende.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- a) utlevering av slike opplysninger i vedkommende medium er hensiktsmessig i den sammenheng som virksomheten mellom foretaket og kunden er eller vil bli utført i, og
  - b) den person som slike opplysninger skal gis til, som får valget mellom opplysninger på papir eller i et annet varig medium, spesifikt velger at opplysningene skal leveres i det andre mediet.
2. I tilfeller der et investeringsforetak, i henhold til artikkel 29, 30, 31, 32, 33 eller 46 nr. 2 i dette direktiv, gir opplysninger til en kunde ved hjelp av et nettsted og disse opplysningene ikke er rettet til kunden personlig, skal medlemsstatene sikre at følgende vilkår er oppfylt:
- a) Utlevering av slike opplysninger i vedkommende medium er hensiktsmessig i den sammenheng som virksomheten mellom foretaket og kunden er eller vil bli utført i,
  - b) kunden må spesifikt samtykke i at disse opplysningene gis i denne formen,
  - c) kunden må gis melding elektronisk om adressen til nettstedet, og hvor på nettstedet vedkommende kan få tilgang til opplysningene,
  - d) opplysningene må være ajourførte,
  - e) opplysningene må være fortløpende tilgjengelige på vedkommende nettsted i en tilstrekkelig lang periode til at kunden med rimelighet kan få sett nærmere på dem.
3. I henhold til denne artikkel skal opplysninger som gis ved hjelp av elektroniske medier behandles som hensiktsmessig i den sammenheng som virksomheten mellom foretaket og kunden blir eller skal bli utført i, dersom det foreligger dokumentasjon på at kunden har regelmessig tilgang til Internett. Dersom kunden legger fram en e-postadresse for å utføre denne virksomheten, skal dette behandles som slikt bevis.

Artikkel 4

Ytterligere krav til investeringsforetak i særlige tilfeller

1. Medlemsstatene kan bare beholde eller pålegge krav i tillegg til kravene i dette direktiv i de unntakstilfellene der slike krav er objektivt begrunnet og forholdsmessige og kravene gjelder særlige former for risiko for vern av investorer eller for markedets integritet som det ikke er tatt tilstrekkelig hensyn til i dette direktiv, og under forutsetning av at ett av følgende vilkår er oppfylt:

- a) De særlige formene for risiko som tilleggskravene omfatter, er av spesiell betydning med hensyn til markedsstrukturen i vedkommende medlemsstat,
  - b) kravene omhandler risiko eller spørsmål som oppstår eller blir tydelige etter tidspunktet for anvendelse av dette direktiv og som ikke på annen måte er regulert av eller i henhold til fellesskapstiltak.
2. Eventuelle krav som pålegges i henhold til nr. 1, skal ikke begrense eller på annen måte påvirke investeringsforetaks rettigheter i henhold til artikkel 31 og 32 i direktiv 2004/39/EF.
3. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om
- a) eventuelle krav medlemsstaten har til hensikt å beholde i samsvar med nr. 1 før tidspunktet for innarbeiding av dette direktiv i nasjonal lovgivning, og
  - b) eventuelle krav som medlemsstaten har til hensikt å pålegge i samsvar med nr. 1, minst én måned før det fastsatte tidspunkt for ikrafttredelse av dette krav.
- I hvert tilfelle skal meldingen inneholde en begrunnelse for vedkommende krav.
- Kommisjonen skal oversende til medlemsstatene og offentliggjøre på sitt nettsted de meldinger den mottar i samsvar med dette nummer.
4. Senest 31. desember 2009 skal Kommisjonen rapportere til Europaparlamentet og Rådet om anvendelsen av denne artikkel.

Kapittel II

Krav til organisasjon

Avsnitt 1

Organisasjon

Artikkel 5

(Artikkel 13 nr. 2-8 i direktiv 2004/39/EF)

Generelle organisatoriske krav

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak overholder følgende krav:
  - a) Innføre, gjennomføre og opprettholde framgangsmåter for beslutningstaking samt en organisasjonsstruktur som klart og på en dokumentert måte fastslår rapporteringslinjer og fordeler funksjoner og ansvarsområder,
  - b) sikre at foretakets relevante personer er oppmerksomme på de framgangsmåter som må følges for tilfredsstillende ivaretagelse av vedkommendes ansvarsområder,

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- c) innføre, gjennomføre og opprettholde adekvate ordninger for internkontroll utformet for å sikre overensstemmelse med beslutninger og framgangsmåter på alle nivåer i investeringsforetaket,
  - d) ansette personell med de ferdigheter, den kunnskap og den ekspertise som er nødvendig for å ivareta de ansvarsområdene de er tillagt,
  - e) innføre, gjennomføre og opprettholde en effektiv internrapportering og formidling av informasjon på alle relevante nivåer i investeringsforetaket,
  - f) opprettholde adekvat og ordnet dokumentasjon av sin virksomhet og interne organisering,
  - g) sikre at utførelse av flere funksjoner av foretakets relevante personer ikke hindrer og heller ikke vil hindre disse personene i å utføre enkelte særlige funksjoner på en sunn, ærlig og profesjonell måte.
- Medlemsstatene skal sikre at investeringsforetak for disse formål tar i betraktning arten av, størrelsen på og kompleksiteten til foretakets virksomhet, og arten og omfanget av de investeringstjenester og den investeringsvirksomhet som utføres av foretaket.
2. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak innfører, gjennomfører og opprettholder systemer og framgangsmåter som er tilstrekkelige til å sikre sikkerhet, integritet og fortrolig behandling vedrørende opplysninger, idet det tas hensyn til arten av vedkommende opplysninger.
  3. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak innfører, gjennomfører og opprettholder adekvate retningslinjer for virksomheten med hensyn til kontinuitet, rettet mot å sikre, i tilfelle av avbrudd i foretakets systemer og framgangsmåter, at viktige data og funksjoner beholdes, samt at investeringstjenester og investeringsvirksomhet opprettholdes, eller, der dette ikke er mulig, rettidig gjenoppbygging av slike data og funksjoner og rettidig gjenoppbygging av foretakets investeringstjenester og investeringsvirksomhet.
  4. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak fastsetter, gjennomfører og opprettholder regnskapsprinsipper og -prosedyrer som etter anmodning fra vedkommende myndigheter setter dem i stand til på rettidig måte å gi disse myndighetene finansielle rapporter som gir et sant og korrekt bilde av foretakets finansielle

posisjon og som er i overensstemmelse med alle gjeldende regnskapsstandarder og -regler.

5. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak fører tilsyn med og på regelmessig grunnlag evaluerer sine systemers tilstrekkelighet og effektivitet, sine mekanismer og ordninger for internkontroll fastsatt i samsvar med nr. 1 til 4, og at foretaket treffer egnede tiltak for å rette opp eventuelle mangler.

Artikkel 6

(Artikkel 13 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Overholdelse

1. Medlemsstatene skal sikre at investeringsforetak innfører, gjennomfører og opprettholder adekvate retningslinjer og framgangsmåter for å oppdage enhver mulig risiko for at foretaket ikke skal kunne overholde sine plikter i henhold til direktiv 2004/39/EF, samt tilknyttet risiko, og innføre adekvate tiltak og framgangsmåter for å gjøre slik risiko så liten som mulig og for å sette vedkommende myndigheter i stand til å utøve sin myndighet i henhold til nevnte direktiv.

Medlemsstatene skal sikre at investeringsforetak for disse formål tar i betraktning arten av, størrelsen på og kompleksiteten til foretakets virksomhet, og arten og omfanget av de investeringstjenester og den investeringsvirksomhet som utføres av foretaket.

2. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak innfører og opprettholder en permanent og effektiv funksjon knyttet til overholdelse som opptrer uavhengig og som har følgende ansvarsområder:
  - a) Å føre tilsyn med og på regelmessig grunnlag vurdere tilstrekkelighet og effektivitet for de tiltak og framgangsmåter som er fastsatt i samsvar med nr. 1 første punktum, samt samt med de handlinger som er foretatt for å rette opp eventuelle mangler med hensyn til foretakets overholdelse av sine plikter,
  - b) å rådgi og assistere relevant personer med ansvar for å utføre investeringstjenester og investeringsvirksomhet til å overholde foretakets plikter i henhold til direktiv 2004/39/EF.
3. For at funksjonen knyttet til overholdelse skal kunne oppfylle sine ansvarsområder på en korrekt og uavhengig måte, skal medlemsstatene kreve at investeringsforetak sikrer at følgende vilkår er oppfylt:

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- a) Overholdelsesfunksjonen må ha nødvendig(e) myndighet, ressurser, ekspertise og tilgang til alle relevante opplysninger,
- b) det må oppnevnes en leder for overholdelsesfunksjonen med ansvar for denne og for all rapportering med hensyn til overholdelse slik det kreves av artikkel 9 nr. 2,
- c) relevante personer involvert i overholdelsesfunksjonen må ikke være involvert i utførelsen av de tjenester eller virksomheter de fører tilsyn med,
- d) metoden for å fastsette godtgjørelsen til relevante personer involvert i overholdelsesfunksjonen må ikke påvirke deres objektivitet på en negativ måte og må heller ikke gi mulighet for dette.

Det skal imidlertid ikke kreves at investeringsforetak skal overholde bokstav c) eller d) dersom det kan vise til at i betraktning arten av, størrelsen på og kompleksiteten til foretakets virksomhet, samt arten og omfanget av foretakets investeringstjenester og investeringsvirksomhet, er kravet i nevnte bokstav ikke forholdsmessig og at foretakets overholdelsesfunksjon fortsatt er effektiv.

Artikkel 7

(Artikkel 13 nr. 5 annet punktum i direktiv 2004/39/EF)

Risikohåndtering

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak treffer følgende tiltak:
  - a) Innfører, gjennomfører og opprettholder adekvate retningslinjer og framgangsmåter for risikohåndtering som identifiserer risiko knyttet til foretakets virksomhet, prosesser og systemer, og der dette er hensiktsmessig, fastsetter hvilket risikonivå som foretaket skal tolerere,
  - b) vedtar effektive ordninger, prosesser og mekanismer for å håndtere risiko knyttet til foretakets virksomhet, prosesser og systemer i lys av nivået for risikotolerance,
  - c) fører tilsyn med følgende:
    - i. tilstrekkelighet og effektivitet med hensyn til investeringsforetakets retningslinjer og framgangsmåter for risikohåndtering,
    - ii. nivået for investeringsforetakets og dets relevante personers overholdelse av de ordninger, prosesser og mekanismer

som er vedtatt i samsvar med bokstav b),

- iii. tilstrekkelighet og effektivitet med hensyn til tiltak som er truffet for å rette opp eventuelle mangler i de nevnte retningslinjer, framgangsmåter, ordninger, prosesser og mekanismer, herunder at relevante personer unnlater å overholde slike ordninger, prosesser og mekanismer eller følge slike retningslinjer og framgangsmåter.
2. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak, der dette er hensiktsmessig og forholdsmessig i lys av arten av, størrelsen på og kompleksiteten til foretakets virksomhet, og arten og omfanget av de investeringstjenester og den investeringsvirksomhet som foretaket utfører, innfører og opprettholder en uavhengig risikohåndteringsfunksjon som utfører følgende oppgaver:
    - a) Gjennomføring av retningslinjene og framgangsmåtene nevnt i nr. 1,
    - b) utarbeiding av rapporter og rådgivning til ledelsen i samsvar med artikkel 9 nr. 2.

Når det ikke kreves at et investeringsforetak i henhold til første punktum skal innføre og opprettholde en uavhengig risikohåndteringsfunksjon, må foretaket likevel kunne vise at de retningslinjer og framgangsmåter som det har vedtatt i samsvar med nr. 1, oppfyller kravene i nevnte nummer og er konsekvent effektive.

Artikkel 8

(Artikkel 13 nr. 5 annet punktum i direktiv 2004/39/EF)

Internrevisjon

Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak, der dette er hensiktsmessig og forholdsmessig i lys av arten av, størrelsen på og kompleksiteten til foretakets virksomhet, og arten og omfanget av de investeringstjenester og den investeringsvirksomhet som foretaket utfører, innfører og opprettholder en internrevisjonsfunksjon som er atskilt fra og uavhengig av investeringsforetakets andre funksjoner og annen virksomhet, og som har følgende ansvarsområder:

- a) Innføre, gjennomføre og opprettholde en revisjonsplan samt evaluere tilstrekkeligheten og effektiviteten til investeringsforetakets systemer, interne kontrollmekanismer og kontrollordninger,

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- b) gi anbefalinger basert på resultatet av arbeidet utført i samsvar med bokstav a),
- c) kontrollere at disse anbefalingene blir overholdt,
- d) rapportere i tilknytning til interne revisjonssaker i samsvar med artikkel 9 nr. 2.

Artikkel 9

(Artikkel 13 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Ledelsens ansvarsområde

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak, når disse fordeler funksjoner internt, sikrer at ledelsen og, der dette er hensiktsmessig, tilsynsfunksjonen, har ansvar for å sikre at foretaket overholder sine plikter i henhold til direktiv 2004/39/EF.
Det skal i særdeleshet kreves at ledelsen og, der dette er hensiktsmessig, tilsynsfunksjonen vurderer og periodisk gjennomgår effektiviteten til de retningslinjer, ordninger og framgangsmåter som er innført for å overholde pliktene i henhold til direktiv 2004/39/EF og treffer egnede tiltak for å rette opp eventuelle mangler.
2. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak sikrer at ledelsen i disse hyppig og minst hvert år mottar skriftlige rapporter om saker som omfattes av artikkel 6, 7 og 8, og særlig angir om hensiktsmessige utbedringstiltak er truffet i tilfelle av eventuelle mangler.
3. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak påser at en eventuell tilsynsfunksjon regelmessig mottar skriftlige rapporter om de samme sakene.
4. I denne artikkel betyr «tilsynsfunksjon» den funksjonen i et investeringsforetak som har ansvar for tilsyn med ledelsen.

Artikkel 10

(Artikkel 13 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Håndtering av klager

Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak innfører, gjennomfører og opprettholder effektive og oversiktlige framgangsmåter for rimelig og omgående håndtering av klager som mottas fra detaljkunder eller potensielle detaljkunder, og at foretaket registrerer alle klager og hvilke tiltak som er truffet for å løse problemet.

Artikkel 11

(Artikkel 13 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Betydningen av personlige transaksjoner

I artikkel 12 og artikkel 25 betyr personlig transaksjon en handel i et finansielt instrument utført av eller på vegne av en relevant person, der minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- a) Den relevante person opptre utenom området for den virksomheten vedkommende utfører i egenskap av relevant person,
- b) handelen blir utført for en eller flere av følgende personers regning:
  - i. den relevante person,
  - ii. enhver person som relevant person har et familieforhold til, eller som denne har nære forbindelser med,
  - iii. en person hvis forhold til relevant person er slik at relevant person har en direkte eller indirekte vesentlig interesse i utfallet av handelen, bortsett fra når det gjelder et gebyr eller en provisjon for at handelen utføres.

Artikkel 12

(Artikkel 13 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Personlige transaksjoner

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak innfører, gjennomfører og opprettholder adekvate ordninger rettet mot å hindre følgende virksomhet i tilfelle av at en relevant person som er involvert i en virksomhet som vil kunne føre til en interessekonflikt eller som har tilgang til innsideinformasjon i henhold til artikkel 1 nr. 1 i direktiv 2003/6/EF eller til annen fortrolig informasjon knyttet til kunder eller til transaksjoner med eller for kunder med hensyn til en virksomhet utført av relevant person på vegne av foretaket:
  - a) Relevant person inngår en personlig transaksjon som minst oppfyller et av følgende kriterier:
    - i. det er forbudt for vedkommende person å inngå transaksjonen i henhold til direktiv 2003/6/EF,
    - ii. transaksjonen innebærer misbruk eller utilbørlig bruk av slik fortrolig informasjon,
    - iii. transaksjonen er eller vil med sannsynlighet komme i konflikt med en plikt for investeringsforetaket i henhold til direktiv 2004/39/EF.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- b) Relevant person råder en annen person eller bevirker til at en annen person, på annen måte enn på korrekt måte i dennes ansettelsesforhold eller kontrakt vedrørende tjenester, inngår en transaksjon i finansielle instrumenter som, dersom dette var en personlig transaksjon for relevant person, ville omfattes av bokstav a) eller artikkel 25 nr. 2 bokstav a) eller b) eller artikkel 47 nr. 3.
- c) Uten at dette berører artikkel 3 bokstav a) i direktiv 2003/6/EF, at relevant person legger fram, på annen måte enn på korrekt måte i dennes ansettelse eller kontrakt vedrørende tjenester, enhver opplysning eller uttalelse til andre dersom relevant person kjenner til, eller med rimelighet burde kjenne til, at denne andre personen som et resultat av slike opplysninger kommer til å eller med sannsynlighet vil foreta seg følgende:
- i. Den andre personen vil tre inn i en transaksjon i finansielle instrumenter som, dersom dette var en personlig transaksjon for relevant person, ville omfattes av bokstav a) eller artikkel 25 nr. 2 bokstav a) eller b) eller artikkel 47 nr. 3.
  - ii. Den andre personen råder en annen person eller bevirker til at en annen person treer inn i en slik transaksjon.
2. Ordningene som kreves i henhold til nr. 1 må særlig utformes for å sikre at
- a) enhver relevant person som omfattes av nr. 1, er oppmerksom på restriksjonene for personlige transaksjoner, og på de tiltak som er fastsatt av investeringsforetaket i forbindelse med personlige transaksjoner og opplysninger om disse, i samsvar med nr. 1,
  - b) foretaket blir informert omgående om eventuelle personlige transaksjoner som en relevant person inngår, enten ved en melding om denne transaksjonen eller på andre måter som gjør at foretaket kan identifisere slike transaksjoner.
Når det gjelder ordninger for utsetting må investeringsforetaket påse at det foretaket som virksomheten blir utsatt til, har et register over personlige transaksjoner som inngås av relevante personer og på anmodning omgående gir disse opplysningene til investeringsforetaket,
  - c) det oppbevares en registrering av den personlige transaksjonen som foretaket er gitt melding om eller som foretaket identifiserer,

herunder eventuell godkjenning eller forbud i forbindelse med en slik transaksjon.

3. Nr. 1 og nr. 2 kommer ikke til anvendelse på følgende typer av personlige transaksjoner:
  - a) Personlige transaksjoner utført i henhold til en skjønnsmessig porteføljeforvaltningstjeneste der det i forbindelse med transaksjonen ikke har vært noen forutgående kontakt mellom porteføljeforvalteren og relevant person eller en annen person for hvis regning transaksjonen utføres.
  - b) Personlige transaksjoner i andeler i foretak for kollektiv investering som overholder de vilkår som er nødvendig for å nyte godt av de rettigheter de oppnår ved direktiv 85/611/EØF eller som er underlagt tilsyn i henhold til lovgivningen i en medlemsstat som krever et tilsvarende nivå av risikopredning av foretakets eiendeler, der relevant person og enhver annen person for hvis regning transaksjonene utføres, ikke er involvert i ledelsen av foretaket.

Avsnitt 2

Utsetting

Artikkel 13

(Artikkel 13 nr. 2 og artikkel 13 nr. 5 første punktum i direktiv 2004/39/EF)

Betydningen av kritiske og viktige driftsfunksjoner

1. I henhold til artikkel 13 nr. 5 første punktum i direktiv 2004/39/EF skal en driftsfunksjon anses som kritisk eller viktig dersom en mangel eller feil i utførelsen av denne i vesentlig grad vil forringe et investeringsforetaks fortsatte overholdelse av vilkår og plikter i foretakets godkjenning eller foretakets andre plikter i henhold til direktiv 2004/39/EF, eller dets finansielle inntjening eller investeringstjenesters og investeringsvirksomhets soliditet eller kontinuitet.
2. Uten at dette berører eventuelle andre funksjoners status skal følgende funksjoner ikke anses som kritiske eller viktige i henhold til nr. 1:
  - a) Rådgivningstjenester til foretaket, samt andre tjenester som ikke utgjør en del av foretakets investeringsvirksomhet, herunder juridisk rådgivning til foretaket, opplæring av foretakets personell, fakturerings-tjenester og sikkerhet vedrørende foretakets lokaler og personell.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- b) Kjøp av standardiserte tjenester, herunder markedsinformasjonstjenester og levering av prisopplysninger.

Artikkel 14

(Artikkel 13 nr. 2 og artikkel 13 nr. 5 første punktum i direktiv 2004/39/EF)

Vilkår for utsetting av kritiske eller viktige driftsfunksjoner eller investeringstjenester eller investeringsvirksomhet

1. Medlemsstatene skal sikre at når investeringsforetak setter ut kritiske eller viktige driftsfunksjoner eller investeringstjenester eller investeringsvirksomhet, er foretakene fremdeles fullt ut ansvarlige for å oppfylle alle sine plikter i henhold til direktiv 2004/39/EF og særlig når det gjelder overholdelse av følgende vilkår:
  - a) Utsettingen må ikke føre til at ledelsen delegerer sitt ansvar,
  - b) investeringsforetakets forhold til og plikter overfor sine kunder i henhold til betingelsene i direktiv 2004/39/EF må ikke endres,
  - c) de vilkår som investeringsforetaket må overholde for å bli godkjent, og fortsatt være godkjent, i samsvar med artikkel 5 i direktiv 2004/39/EF, må ikke undergraves,
  - d) ingen av de andre vilkårene som foretakets godkjenning ble gitt i henhold til, må fjernes eller endres.
2. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak utøver tilbørlig dyktighet, omhu og grundighet når de inngår, administrerer eller avslutter en ordning om utsetting til en tjenesteyter av kritiske eller viktige driftsfunksjoner eller av investeringstjenester eller investeringsvirksomhet.

Investeringsforetak skal særlig treffe nødvendige tiltak for å sikre at følgende vilkår er oppfylt:

  - a) Tjenesteyteren må ha evne, kapasitet og alle lovpålagte godkjenninger til å utføre utsatte funksjoner, tjenester eller virksomhet på en pålitelig og profesjonell måte,
  - b) tjenesteyteren må utføre de utsatte tjenestene på en effektiv måte, og for å oppnå dette må foretaket innføre metoder for å kunne vurdere tjenesteyterens ytelsesstandard,
  - c) tjenesteyteren må på behørig måte føre tilsyn med hvordan de utsatte funksjonene blir utført, og på egnet måte håndtere den risiko som er knyttet til utsettingen,
  - d) egnede tiltak må treffes dersom det viser seg at tjenesteyteren ikke utfører funksjonene på en effektiv måte og i overensstemmelse med gjeldende lovgivning og lovbestemte krav,
  - e) investeringsforetaket må beholde nødvendig ekspertise til å kunne føre tilsyn med de utsatte funksjonene på en effektiv måte og håndtere den risiko som er knyttet til utsettingen, samt føre tilsyn med disse funksjonene og håndtere denne risikoen,
  - f) tjenesteyteren må opplyse til investeringsforetaket om enhver utvikling som kan få en vesentlig innvirkning på tjenesteyterens evne til å utføre de utsatte funksjonene på en effektiv måte og i overensstemmelse med gjeldende lovgivning og lovbestemte krav,
  - g) investeringsforetaket må kunne avslutte utsettingsordningen der dette er nødvendig uten at dette er til skade for kontinuitet og kvalitet vedrørende foretakets yting av tjenester til kunder,
  - h) tjenesteyteren må samarbeide med investeringsforetakets vedkommende myndigheter i forbindelse med de utsatte virksomhetene,
  - i) investeringsforetaket, dets revisorer og relevante vedkommende myndigheter må få effektiv tilgang til opplysninger knyttet til den utsatte virksomheten, samt til tjenesteyterens forretningslokaler, og vedkommende myndigheter må kunne utøve disse tilgangsrettighetene,
  - j) tjenesteyteren må beskytte all fortrolig informasjon knyttet til investeringsforetaket og dets kunder,
  - k) investeringsforetaket og tjenesteyteren må innføre, gjennomføre og opprettholde en beredskapsplan for gjenoppretting etter ulykker samt periodisk prøving av reservekopier, der dette er nødvendig med hensyn til den utsatte funksjonen, tjenesten eller virksomheten.
3. Medlemsstatene skal kreve at de respektive rettighetene og pliktene til investeringsforetakene og til tjenesteyteren blir tydelig fordelt og nedfelt i en skriftlig avtale.
4. Medlemsstatene skal sørge for at der investeringsforetaket og tjenesteyteren er medlemmer av samme konsern, kan investeringsforetaket, for å opptre i overensstemmelse med denne artikkel og artikkel 15, ta hensyn til i hvilken utstrekning foretaket kontrollerer tje-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

nesteyteren eller har mulighet til å øve innflytelse på tjenesteyterens handlinger.

5. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak på anmodning gjør tilgjengelig for vedkommende myndighet alle opplysninger som er nødvendig for at myndigheten skal kunne føre tilsyn med hvorvidt utførelsen av den utsatte virksomheten er i overensstemmelse med kravene i dette direktiv.

Artikkel 15

(Artikkel 13 nr. 2 og artikkel 13 nr. 5 første punktum i direktiv 2004/39/EF)

Tjenesteytere i tredjestater

1. I tillegg til kravene i artikkel 14 skal medlemsstatene kreve at i tilfeller der et investeringsforetak setter ut investeringstjenesten portefølje- forvaltning for detaljkunder til en tjenesteyter i en tredjestat, skal vedkommende investeringsforetak påse at følgende vilkår er oppfylt:
  - a) Tjenesteyteren må være godkjent eller registrert i sin hjemstat til å yte den relevante tjenesten og må være underlagt tilsyn.
  - b) Det må foreligge en egnet samarbeidsavtale mellom investeringsforetakets vedkommende myndighet og tjenesteyterens tilsynsmyndighet.
2. Der et eller begge vilkår i nr. 1 ikke er oppfylt, kan et investeringsforetak bare sette ut investeringstjenester til en tjenesteyter i en tredjestad dersom foretaket på forhånd gir melding om dette til relevant vedkommende myndighet om utsettingsordningen og vedkommende myndighet ikke kommer med innvendinger mot ordningen innen rimelig tid etter at denne har mottatt nevnte melding.
3. Uten at dette berører nr. 2 skal medlemsstatene offentliggjøre eller kreve at vedkommende myndigheter offentliggjør en prinsipperklæring i tilknytning til utsetting som omfattes av nr. 2. Denne erklæringen skal gi eksempler på tilfeller der vedkommende myndighet ikke vil eller med sannsynlighet ikke vil motsette seg en utsetting i henhold til nr. 2, i tilfeller der et eller begge vilkårene i nr. 1 bokstav a) og b) ikke er oppfylt. Erklæringen skal inneholde en tydelig forklaring med hensyn til hvorfor vedkommende myndighet anser at i slike tilfeller vil utsetting ikke forringe investeringsforetakenes evne til å oppfylle sine plikter i henhold til artikkel 14.

4. Det er ingen ting i denne artikkel som begrenser pliktene for investeringsforetak med hensyn til å overholde kravene i artikkel 14.
5. Vedkommende myndigheter skal offentliggjøre en liste over tilsynsmyndigheter i tredjestater som de har samarbeidsavtaler med og som er relevante for nr. 1 bokstav b).

Avsnitt 3

Vern av kundens eiendeler

Artikkel 16

(Artikkel 13 nr. 7 og 8 i direktiv 2004/39/EF)

Vern av kundens finansielle instrumenter og midler

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak, for å sikre kundenes rettigheter i tilknytning til finansielle instrumenter og midler som tilhører kundene, overholder følgende krav:
  - a) Investeringsforetak må ha de registre og regnskaper som er nødvendig for at de til enhver tid og omgående kan skille ut eiendeler de innehar for én kunde fra eiendeler de innehar for andre kunder, samt fra sine egne eiendeler.
  - b) De må vedlikeholde sine registre og regnskaper på en måte som sikrer at de er nøyaktige, og særlig slik at de stemmer med de finansielle instrumenter og midler de innehar for kunder.
  - c) De må regelmessig utføre avstemminger mellom sine interne regnskaper og registre og regnskaper og registre for en tredjemand som disse eiendelene innehas av.
  - d) De må treffe nødvendig tiltak for å påse at eventuelle finansielle instrumenter tilhørende kunder og deponert hos en tredjemand, i samsvar med artikkel 17, er identifiserbare og atskilt fra de finansielle instrumentene som tilhører investeringsforetaket og fra finansielle instrumenter som tilhører nevnte tredjemand, ved hjelp av regnskaper med ulike betegnelser i bokføringen til tredjemand eller andre tilsvarende tiltak som oppnår samme nivå når det gjelder vern.
  - e) De må treffe nødvendig tiltak for å påse at kundemidler deponert, i samsvar med artikkel 18, i en sentralbank, en kredittinstitusjon eller en bank som er godkjent i en tredjestat eller i et godkjent pengemarkedsfond blir holdt på en eller flere konti som er identifisert som atskilt fra andre konti som

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

benyttes til å regnskapsføre midler som tilhører investeringsforetaket.

- f) De må innføre tilstrekkelige organisatoriske ordninger for å gjøre risikoen for tap eller reduksjon av kundeeiendeler, eller av rettigheter i forbindelse med disse eiendelene, så liten som mulig som et resultat av misbruk av eiendelene, bedrageri, dårlig administrasjon, utilstrekkelig føring av registre eller uaktsomhet.
2. Dersom de ordningene, av grunner som går fram av gjeldende lovgivning, herunder særlig lovgivningen knyttet til eiendom eller insolvens, som er truffet av investeringsforetak i overensstemmelse med nr. 1 for å sikre kundenes rettigheter, ikke er tilstrekkelig til å oppfylle kravene i artikkel 13 nr. 7 og 8 i direktiv 2004/39/EF, skal medlemsstatene fastsette hvilke tiltak som investeringsforetak må treffe for å overholde disse pliktene.
3. Dersom gjeldende lovgivning i den jurisdiksjon der kundens midler eller finansielle instrumenter holdes, hindrer investeringsforetak i å overholde nr. 1 bokstav d) eller e), skal medlemsstatene fastsette krav som har en tilsvarende virkning når det gjelder å sikre kundenes rettigheter.

Artikkel 17

(Artikkel 13 nr. 7 i direktiv 2004/39/EF)

Deponering av kunders finansielle instrumenter

1. Medlemsstatene skal tillate at investeringsforetak deponerer finansielle instrumenter som innehas av dem på vegne av deres kunder på en eller flere konti åpnet hos en tredjemann, forutsatt at foretakene utviser all tilbørlig dyktighet, omhu og grundighet når de velger ut, utnevner og periodisk gjennomgår tredjemann og ordningene for å inneha og sikre disse finansielle instrumentene.
Medlemsstatene skal særlig kreve at investeringsforetak tar i betraktning tredjemanns ekspertise ogandel i markedet og dessuten eventuelle juridiske krav eller markedspraksis knyttet til det å inneha disse finansielle instrumentene som vil kunne påvirke kundenes rettigheter på en negativ måte.
2. Medlemsstatene skal påse at, dersom oppbevaring av finansielle instrumenter på vegne av en annen person er underlagt særlig regulering og tilsyn i en jurisdiksjon der et investeringsforetak foreslår å deponere kunders finansielle

instrumenter hos en tredjemann, skal investeringsforetaket ikke deponere disse finansielle instrumentene i vedkommende jurisdiksjon hos en tredjemann som ikke er underlagt slik regulering og tilsyn.

3. Medlemsstatene skal påse at investeringsforetak ikke deponerer finansielle instrumenter som innehas på vegne av kunder hos en tredjemann i en tredjestat som ikke regulerer det å inneha og oppbevare finansielle instrumenter på vegne av en annen person, med mindre en av følgende vilkår er oppfylt:
  - a) Arten av finansielle instrumenter eller av investeringstjenester tilknyttet disse instrumentene krever at de blir deponert hos en tredjemann i vedkommende tredjestat.
  - b) De finansielle instrumentene holdes på vegne av en profesjonell kunde og denne kundens anmoder foretaket skriftlig om å deponere instrumentene hos en tredjemann i vedkommende tredjestat.

Artikkel 18

(Artikkel 13 nr. 8 i direktiv 2004/39/EF)

Deponering av kunders midler

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak, når de mottar midler fra kunder, omgående plasserer disse midlene i en eller flere konti hos en eller flere av følgende institusjoner:
  - a) En sentralbank,
  - b) en kredittinstitusjon som har tillatelse i henhold til direktiv 2000/12/EF,
  - c) en bank som har tillatelse i en tredjestat,
  - d) et godkjent pengemarkedsfond.
 Første punktum kommer ikke til anvendelse på en kredittinstitusjon med tillatelse i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/48/EF av 14. juni 2006 om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon (omarbeiding)¹⁰ når det gjelder deponerte midler i henhold til nevnte direktiv som innehas av vedkommende institusjon.
2. For nr. 1 bokstav d), og for artikkel 16 nr. 1 bokstav e), betyr et «godkjent pengemarkedsfond» et foretak for kollektiv investering med tillatelse i henhold til direktiv 85/611/EØF, eller et foretak som er underlagt tilsyn og eventuell godkjenning av en myndighet i henhold til nasjonal lovgivning i en medlemsstat, og som oppfyller følgende vilkår:

¹⁰ EUT L 177 av 30.6.2006, s. 1.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- a) Dets primære investeringsformål må være å holde foretakets nettoeiendelsverdi enten konstant til pari (eksklusiv avkastning), eller til verdien av investors startkapital pluss avkastning.
- b) Det må, for å oppnå dette primære investeringsformålet, investere utelukkende i pengemarkedsinstrumenter av høy verdi med en løpetid eller resterende løpetid på høyst 397 dager, eller med regulære justeringer av avkastning som er i overensstemmelse med en slik løpetid og med en veid gjennomsnittlig løpetid på 60 dager. Det kan også oppnå dette ved i tillegg å investere i deponerte midler i kredittinstitusjoner.
- c) Det må sørge for likviditet ved oppgjør samme dag eller neste dag.

Når det gjelder bokstav b), skal et pengemarkedsinstrument anses for å være av høy kvalitet dersom det er tildelt høyest tilgjengelig kredittvurdering av alle kompetente kredittvurderingsbyråer som har vurdert dette instrumentet. Et instrument som ikke er vurdert av noe kompetent kredittvurderingsbyrå, skal ikke anses som å være av høy kvalitet.

I forhold til andre punktum skal et kredittra-tingbyrå anses for å være kompetent dersom det regelmessig og på profesjonelt grunnlag utgir kredittvurderinger for pengemarkedsfond, og er et godkjent eksternt ratingbyrå (ECAI) i henhold til artikkel 81 nr. 1 i direktiv 2006/48/EF.

3. Medlemsstatene skal kreve at i tilfeller der investeringsforetak ikke deponerer kundemidler i en sentralbank, skal de utvise all tilbørlig dyktighet, omhu og grundighet når de velger ut, utnevner og periodisk gjennomgår kredittinstitusjonen, banken eller pengemarkedsfondet der midlene er plassert samt ordningene for å inneha disse midlene.

Medlemsstatene skal særlig påse at investeringsforetak tar i betraktning slike institusjoners eller pengemarkedsfonds ekspertise og vandel i markedet for å sikre at kundenes rettigheter er beskyttet, og dessuten eventuelle juridiske krav eller reguleringskrav eller markedspraksis knyttet til det å inneha kundemidler som vil kunne påvirke kundenes rettigheter på en negativ måte.

Medlemsstatene skal sikre at kundene har rett til å motsette seg plasseringen av deres midler i et godkjent pengemarkedsfond.

Artikkel 19

(Artikkel 13 nr. 7 i direktiv 2004/39/EF)

Bruk av kunders finansielle instrumenter

1. Medlemsstatene skal ikke tillate at investeringsforetak inngår ordninger for finansierings-transaksjoner for verdipapir med hensyn til finansielle instrumenter som de innehar på vegne av en kunde, eller på annen måte bruker slike finansielle instrumenter for egen regning eller for regningen til en annen kunde av foretaket, med mindre følgende vilkår er oppfylt:
  - a) Kunden må på forhånd ha gitt et uttrykkelig samtykke til bruken av instrumentene på nærmere angitt betingelser, for en detaljkunde dokumentert av dennes underskrift eller tilsvarende alternative ordning.
  - b) Bruken av denne kundens finansielle instrumenter må være begrenset til de nærmere angitt betingelsene som kunden gir samtykke til.
2. Medlemsstatene skal ikke tillate at investeringsforetak inngår ordninger for finansierings-transaksjoner for verdipapir med hensyn til finansielle instrumenter som de innehar på vegne av en kunde på en samlekonto hos en tredjemann, eller på annen måte bruker finansielle instrumenter på en slik konto for egen regning eller for en annen kundes regning, med mindre, og i tillegg til vilkårene i nr. 1, minst ett av følgende vilkår er oppfylt:
  - a) Hver kunde hvis finansielle instrumenter holdes i en samlekonto, må på forhånd ha gitt uttrykkelig skriftlig samtykke i samsvar med nr. 1 bokstav a).
  - b) Investeringsforetaket må ha på plass systemer og kontrollordninger som sikrer at bare finansielle instrumenter som tilhører kunder som på forhånd har gitt uttrykkelig skriftlig samtykke i samsvar med nr. 1 bokstav a), blir benyttet på denne måten.

Investeringsforetakets registre skal omfatte detaljer om kunden etter hvis instruksjoner om bruken av de finansielle instrumentene er utført, samt antallet finansielle instrumenter som ble benyttet og som tilhører hver enkelt kunde som har gitt samtykke til dette, slik at det er mulig med korrekt fordeling av eventuelle underskudd.

Artikkel 20

(Artikkel 13 nr. 7 og 8 i direktiv 2004/39/EF)

Rapporter av eksterne revisorer

Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak påser at deres eksterne revisorer minst hvert år rapporterer til vedkommende myndighet i foretakets hjemstat om hvorvidt foretakets ordninger i henhold til artikkel 13 nr. 7 og 8 i direktiv 2004/39/EF og dette avsnitt er tilstrekkelige.

Avsnitt 4**Interessekonflikter****Artikkel 21**

(Artikkel 13 nr. 3 og artikkel 18 i direktiv 2004/39/EF)

Interessekonflikter som kan være til skade for en kunde

Medlemsstatene skal påse at, for å identifisere de typene av interessekonflikt som oppstår når det ytes investerings- og tilleggstjenester eller en kombinasjon av disse og hvis opptreden vil kunne skade en kundes interesser, investeringsforetak som minimumskriterier tar i betraktning spørsmålet om investeringsforetaket eller en relevant person, eller en person med en direkte eller indirekte kontrollerende tilknytning til foretaket, befinner seg i noen av følgende situasjoner, enten som resultat av at denne utfører investerings- og tilleggstjenester eller investeringsvirksomhet eller på annen måte:

- a) Foretaket eller vedkommende person vil med sannsynlighet få en finansiell gevinst, eller unngå et finansielt tap, på kundens bekostning.
- b) Foretaket eller vedkommende person har en interesse i utfallet av en tjeneste som ytes til kunden eller av en transaksjon utført på vegne av kunden, som er vesensforskjellig fra kundens interesse i det samme utfallet.
- c) Foretaket eller vedkommende person har et finansielt eller annet incentiv til å favorisere interessen til en annen kunde eller gruppe av kunder framfor interessene til kunden.
- d) Foretaket eller vedkommende person driver samme virksomhet som kunden.
- e) Foretaket eller vedkommende person mottar eller vil motta en tilskyndelse fra en annen person enn kunden i tilknytning til en tjeneste som ytes til kunden, i form av penger, varer eller tjenester, og utenom standardprovisjonen eller -gebyret for vedkommende tjeneste.

Artikkel 22

(Artikkel 13 nr. 3 og artikkel 18 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Retningslinjer for interessekonflikter

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak innfører, gjennomfører og opprettholder effektive retningslinjer med hensyn til interessekonflikter, satt opp skriftlig og som er hensiktsmessige for foretakets størrelse og organisasjon og arten av, størrelsen på og kompleksiteten til foretakets virksomhet.

Der foretaket er medlem av et konsern, må disse retningslinjene også ta i betraktning alle omstendigheter som foretaket er eller bør være oppmerksom på, som kan føre til at det oppstår en interessekonflikt som et resultat av strukturen og forretningsvirksomheten til de andre medlemmene i konsernet.

2. De retningslinjer for interessekonflikter som innføres i samsvar med nr. 1, skal omfatte følgende:
  - a) De må identifisere, med henvisning til spesifikke investeringstjenester, investeringsvirksomhet og tilleggstjenester som utføres av eller på vegne av investeringsforetaket, hvilke omstendigheter som utgjør eller som kan føre til en interessekonflikt som medfører en vesentlig risiko for å skade interessene til en eller flere kunder.
  - b) De må angi hvilke framgangsmåter som skal følges og hvilke tiltak som skal treffes for å håndtere slike konflikter.
3. Medlemsstatene skal påse at de framgangsmåter og tiltak som forutsettes i nr. 2 bokstav b), er utformet slik at de sikrer at relevante personer engasjert i ulik forretningsvirksomhet som innebærer en interessekonflikt av den type som er angitt i nr. 2 bokstav a), utfører denne virksomheten på et nivå med hensyn til uavhengighet som er hensiktsmessig i forhold til størrelsen på og virksomheten til investeringsforetaket og til det konsernet foretaket tilhører, samt til graden av vesentlighet med hensyn til risikoen for å skade kundenes interesser.

Når det gjelder nr. 2 bokstav b), skal de framgangsmåtene som skal følges og de tiltak som skal treffes, omfatte de av følgende framgangsmåter og tiltak som er nødvendige og hensiktsmessige for foretaket for å sikre den nødvendige graden av uavhengighet:

  - a) Effektive framgangsmåter for å forhindre eller kontrollere utvekslingen av opplysninger mellom relevante personer engasjert i

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

virksomhet som innebærer en risiko for interessekonflikt og der utvekslingen av nevnte opplysninger kan skade interessene til en eller flere kunder,

- b) separat tilsyn med relevante personer hvis hovedfunksjoner innebærer å utføre en virksomhet på vegne av, eller yte tjenester til, kunder hvis interesser kan komme i konflikt, eller som på annen måte representerer ulike interesser som kan komme i konflikt, herunder foretakets egne interesser,
- c) avskaffing av enhver direkte forbindelse mellom godtgjørelse av relevante personer som i hovedsak er engasjert i én virksomhet, og godtgjørelse av, eller inntekter generert av, andre relevante personer som i hovedsak er engasjert i en annen virksomhet, der en interessekonflikt kan komme til å oppstå i forhold til disse virksomhetene,
- d) tiltak for å hindre eller begrense enhver person fra å utøve u hensiktsmessig innflytelse over den måten en relevant person utfører investerings- eller tilleggstjenester eller investeringsvirksomhet,
- e) tiltak for å hindre eller kontrollere at en relevant person samtidig eller fortløpende er involvert i separate investerings- eller tilleggstjenester eller investeringsvirksomhet der slik involvering vil kunne svekke korrekt håndtering av interessekonflikter.

Dersom vedtaking eller praktisering av en eller flere av disse tiltakene og framgangsmåtene ikke sikrer den nødvendige graden av uavhengighet, skal medlemsstatene kreve at investeringsforetak vedtar alternative eller ekstra tiltak og framgangsmåter som er nødvendige og hensiktsmessige for å oppnå dette.

- 4. Medlemsstatene skal påse at opplysning til kundene, i henhold til artikkel 18 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF, skjer i et varig medium og omfatter tilstrekkelige detaljer, idet det tas hensyn til arten av kunde, til at denne kan ta en velfundert beslutning med hensyn til investerings- eller tilleggstjenesten i den sammenheng der interessekonflikten oppstår.

Artikkel 23

(Artikkel 13 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF)

Registrering av tjenester eller virksomheter som fører til skadelige interessekonflikter

Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak anskaffer og regelmessig ajourfører et register

over de typene investering- eller tilleggstjeneste eller den investeringsvirksomhet som utføres av eller på vegne av foretaket, der en interessekonflikt som medfører en vesentlig risiko for å skade interessene til en eller flere kunder, har oppstått eller, når det gjelder en løpende tjeneste eller virksomhet, kan oppstå.

Artikkel 24

(Artikkel 19 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Investeringsanalyse

1. I henhold til artikkel 25 betyr «investeringsanalyse» analyse eller annen informasjon som anbefaler eller foreslår en investeringsstrategi, eksplisitt eller implisitt, vedrørende et eller flere finansielle instrumenter eller utstedere av finansielle instrumenter, herunder uttalelser om slike instrumenters nåværende eller framtidige verdi eller kurs, beregnet på distribusjonskanaler eller allmennheten, og der følgende vilkår i denne sammenheng er oppfylt:
  - a) Opplysningene er merket eller beskrevet som investeringsanalyse eller på lignende måte, eller blir ellers lagt fram som en objektiv eller uavhengig forklaring av de saker som anbefalingen inneholder.
  - b) Dersom vedkommende anbefaling ble gitt av et investeringsforetak til en kunde, ville det ikke framstå som at det ytes investeringsrådgivning i henhold til direktiv 2004/39/EF.
2. En anbefaling av den type som omfattes artikkel 1 nr. 3 i direktiv 2003/125/EF, men som gjelder finansielle instrumenter slik de er definert i direktiv 2004/39/EF og som ikke oppfyller vilkårene i nr. 1, skal behandles som reklamemateriell i henhold til direktiv 2004/39/EF, og medlemsstatene skal kreve at alle investeringsforetak som utarbeider eller formidler anbefalingen, påser at den klart og tydelig er identifisert som dette.

I tillegg skal medlemsstatene kreve at disse foretakene påser at slike anbefalinger inneholder en klar og tydelig erklæring om at (eller i tilfellet av en muntlig anbefaling, om at) den ikke er utarbeidet i samsvar med de juridiske krav som er utformet for å fremme uavhengighet med hensyn til investeringsanalyse, og at den ikke er underlagt noe forbud om handel i forkant av formidling av investeringsanalysen.

Artikkel 25

(Artikkel 13 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF)

Ytterligere organisatoriske krav der et foretak utarbeider og formidler investeringsanalyse

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak som utarbeider, eller sørger for utarbeiding av, investeringsanalyse som er ment å formidles eller med sannsynlighet deretter vil bli formidlet til foretakets kunder eller til allmennheten, under eget ansvar eller under ansvar av et medlem av konsernet, skal sikre gjennomføring av alle tiltak fastsatt i artikkel 22 nr. 3 i tilknytning til de finansanalytikere som er involvert i utarbeiding av investeringsanalysen og andre relevante personer hvis ansvarsområder eller forretningsinteresser kan komme i konflikt med interessene til de personene som investeringsanalysen blir formidlet til.
2. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak som omfattes av nr. 1, skal ha innført ordninger for å sikre at følgende vilkår er oppfylt:
  - a) Finansanalytikere og andre relevante personer må ikke utføre personlige transaksjoner eller handler, bortsett fra som markedspleiere som opptrer i god tro og i ordinær markedspleie eller som utfører en uoppfordret kundeordre, på vegne av en annen person, herunder investeringsforetaket, i finansielle instrumenter som investeringanalysen er knyttet til, eller i andre tilknyttede finansielle instrumenter, med kunnskap om det sannsynlige tidsforløpet for eller innholdet i vedkommende investeringsanalyse som ikke er offentlig tilgjengelig eller ikke er tilgjengelig for kunder og som ikke umiddelbart kan utledes av opplysninger som er tilgjengelig på denne måten, før mottakerne av investeringsanalysen har hatt rimelig mulighet til å handle ut fra denne.
  - b) I omstendigheter som ikke omfattes av bokstav a) må finansanalytikere og andre relevante personer involvert i utarbeiding av investeringsanalyser ikke foreta personlige transaksjoner i finansielle instrumenter som investeringsanalysen er knyttet til, eller i andre tilknyttede finansielle instrumenter, som går mot gjeldende anbefalinger, bortsett fra i unntakstilfeller og med godkjenning på forhånd fra et medlem av foretakets juridiske funksjon eller overholdelsesfunksjon.
- c) Investeringsforetakene selv, finansanalytikere og andre relevante personer involvert i utarbeiding av investeringsanalyser må ikke motta tilskyndelser fra andre som har en vesentlig interesse i investeringsanalysens gjenstand.
- d) Investeringsforetakene selv, finansanalytikere og andre relevant personer involvert i utarbeiding av investeringsanalyser må ikke love utstedere gunstig dekning i analysen.
- e) Utstedere, andre relevante personer enn finansanalytikere og eventuelle andre personer må ikke før utgivelsen av investeringsanalysene tillates å gjennomgå et utkast av investeringsanalysen for å kontrollere nøyaktigheten av faktiske opplysninger som investeringsanalysen omfatter, eller for andre formål enn å kontrollere at denne er i overensstemmelse med foretakets juridiske plikter, dersom utkastet inneholder en anbefaling eller et kursmål.

I dette nummer betyr «tilknyttet finansielt instrument» et finansielt instrument hvis kurs lett påvirkes av kursbevegelser i et annet finansielt instrument som er gjenstand for investeringsanalyse, og omfatter et derivat av det andre finansielle instrumentet.
3. Medlemsstatene skal unnta investeringsforetak som formidler investeringsanalyser utarbeidet av en annen person til allmennheten eller til kunder fra å opptre i overensstemmelse med nr. 1 dersom følgende kriterier er oppfylt:
  - a) Personen som utarbeider investeringsanalysen, er ikke et medlem av konsernet som investeringsforetaket tilhører.
  - b) Investeringsforetaket endrer ikke i vesentlig grad anbefalingene i investeringsanalysen.
  - c) Investeringsforetaket legger ikke fram investeringsanalysen som om den er utarbeidet av foretaket,
  - d) Investeringsforetaket kontrollerer at den som utarbeider investeringsanalysen er underlagt krav som tilsvarer kravene i henhold til dette direktiv når det gjelder utarbeiding av denne investeringsanalysen, eller har fastsatt retningslinjer som setter slike krav.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Kapittel III

Driftsvilkår for investeringsforetak

Avsnitt 1

Tilskyndelser

Artikkel 26

(Artikkel 19 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Tilskyndelser

Medlemsstatene skal påse at investeringsforetak ikke anses for å opptre ærlig, korrekt og profesjonelt i samsvar med kundens beste interesser dersom de, med hensyn til levering av en investerings- eller tilleggsteneste til kunden, betaler eller blir betalt andre gebyrer eller provisjoner, eller gir eller mottar andre ikke-monetære goder, enn følgende:

- a) Et gebyr, en provisjon eller et ikke-monetært gode betalt eller gitt til eller av kunden eller en person på vegne av kunden,
- b) et gebyr, en provisjon eller et ikke-monetært gode betalt eller gitt til eller av en tredjemann eller en person som opptre på vegne av en tredjemann, der følgende vilkår er oppfylt:
  - i. Det faktum at det faktisk foreligger et gebyr, en provisjon eller et gode, art av og beløp til disse, eller, der beløpet ikke kan fastsettes, metoden for å beregne dette beløpet, må klart opplyses til kunden, på en måte som er fyllestgjørende, nøyaktig og forståelig, før den relevante investerings- eller tilleggstenesten ytes;
  - ii. betalings- eller provisjons- eller at det ytes et ikke-monetært gode, må være utformet slik at dette bedrer kvaliteten på den relevante tjenesten til kunden og ikke føre til at foretakets plikt til å opptre i kundens beste interesse ikke blir overholdt,
- c) gebyrer i egentlig forstand som muliggjør eller er nødvendig for at investeringstjenestene utføres, som for eksempel deponeringsgifter, oppgjørs- og vekslegebyr, lovpålagte avgifter eller rettsgebyrer, og som etter sin art ikke kan være årsak til konflikter med foretakets plikt til å opptre ærlig, rettferdig og profesjonelt i samsvar med dets kunders beste interesser.

Medlemsstatene skal tillate at et investeringsforetak, i henhold til bokstav b) i), opplyser om de viktigste betingelsene for ordninger knyttet til gebyret, provisjonen eller det ikke-monetære godet i sammendragsform, forutsatt at det påtar seg å gi ytterligere detaljer etter anmodning fra kunden og forutsatt at foretaket faktisk gjør dette.

Avsnitt 2

Opplysninger til kunder og potensielle kunder

Artikkel 27

(Artikkel 19 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Vilkår som opplysninger må overholde for å være rettferdige, klare og ikke misvisende

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak sikrer at alle opplysninger de retter til, eller formidler på en måte som gjør at det med sannsynlighet vil mottas av, detaljkunder eller potensielle detaljkunder, herunder reklamemateriell, oppfylder vilkårene i nr. 2 til 8 nedenfor.
2. Opplysningene nevnt i nr. 1 skal inneholde navnet på investeringsforetaket.

Opplysningene skal være nøyaktige og skal særlig ikke legge vekt på eventuelle potensielle goder ved en investeringstjeneste eller finansielt instrument uten samtidig å gi en korrekt og tydelig henvisning til en eventuell relevant risiko.

De skal være tilstrekkelige til å, og lagt fram på en slik måte at det med sannsynlighet vil, bli forstått av et gjennomsnittlig medlem av den gruppen kunder det er rettet til, eller av dem det med sannsynlighet vil bli mottatt av.

Opplysningene skal ikke tilsløre, minske eller skjule viktige elementer, erklæringer eller advarsler.

3. Der opplysningene sammenligner investerings- eller tilleggstenester, finansielle instrumenter eller personer som yter investerings- eller tilleggstenester, skal følgende vilkår oppfylles:
  - a) Sammenligningen må være meningsfull og lagt fram på en korrekt og balansert måte.
  - b) Kildene for de opplysningene som er benyttet i sammenligningen, må angis.
  - c) De viktigste fakta og forutsetningene som er benyttet til å utarbeide sammenligningen, må inkluderes.
4. Der opplysningene inneholder en indikasjon av tidligere resultat for et finansielt instrument, en finansindeks eller en investeringstjeneste, skal følgende vilkår være oppfylt:
  - a) Denne indikasjonen må ikke være det mest framtreddende trekket ved reklamemateriellet,
  - b) opplysningene må inneholde egnede resultatopplysninger som omfatter de siste 5 årene, eller hele perioden som det finansielle instrumentet har vært frambudt i, som finansindeksen har vært opprettet i eller investeringstjenesten har vært levert i der-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- som disse periodene er mindre enn 5 år, eller eventuelt lengre perioder som foretaket måtte fastsette, og i alle tilfeller må disse resultatopplysningene være basert på fullstendige 12-måneders perioder,
- c) referanseperioden og kilden for opplysningene må klart angis,
  - d) opplysningene må inneholde en tydelig advarsel om at tallene viser til tidligere resultat, og at tidligere resultat ikke er noen pålitelig indikator på framtidig resultat,
  - e) der indikasjonene er basert på tall i en annen valuta enn valutaen i den medlemsstaten der detaljkunden eller den potensielle detaljkunden er bosatt, må valutaen klart angis, sammen med en advarsel om at avkastningen kan øke eller minske som et resultat av valutasvingninger,
  - f) der indikasjonen er basert på brutto inntjening, må det opplyses om virkningen av provisjoner, gebyrer eller andre avgifter.
5. Der opplysningene omfatter eller henviser til et simulert tidligere resultat, må det være knyttet til et finansielt instrument eller en finansindeks, og følgende vilkår må være oppfylt:
- a) Det simulerte tidligere resultatet må være basert på faktisk tidligere resultat for et eller flere finansielle instrumenter eller finansindekser som er de samme som, eller ligger til grunn for, vedkommende finansielle instrument;
  - b) med hensyn til faktisk tidligere resultat som nevnt i bokstav a), må vilkårene i nr. 4 bokstav a)-c), e) og f) overholdes,
  - c) opplysningene må inneholde en tydelig advarsel om at tallene viser til simulert tidligere resultat og at tidligere resultat ikke er noen pålitelig indikator på framtidig resultat,
6. Når informasjonen inneholder opplysninger om framtidig resultat, skal følgende vilkår være oppfylt:
- a) Opplysningene må ikke være basert på eller henviser til simulert tidligere resultat,
  - b) de må være basert på rimelige antakelser støttet av objektive data,
  - c) der opplysningene er basert på brutto inntjening, må det opplyses om virkningen av provisjoner, gebyrer eller andre avgifter,
  - d) opplysningene må inneholde en tydelig advarsel om at slike prognoser ikke er noen pålitelig indikator på framtidig resultat.
7. Der opplysningene henviser til en særlig skattemessig behandling, skal de tydelig angi at denne skattemessige behandlingen er avhen-

gig av de enkelte omstendighetene til hver enkelt kunde og kan bli underlagt framtidige endringer.

8. Opplysningene skal ikke benytte navnet på en vedkommende myndighet på en slik måte at det indikerer eller antyder denne myndighets godkjenning av investeringsforetakets produkter eller tjenester.

Artikkel 28

(Artikkel 19 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF)

Opplysninger vedrørende kundekategorisering

1. Medlemsstatene skal påse at investeringsforetak gir nye kunder og eksisterende kunder melding om at investeringsforetaket har foretatt en ny kategorisering, som påkrevd av direktiv 2004/39/EF, vedrørende deres kategorisering som detaljkunde, profesjonell kunde eller godkjent motpart i samsvar med nevnte direktiv.
2. Medlemsstatene skal påse at investeringsforetak informerer kunder i et varig medium om eventuelle rettigheter en kunde har når det gjelder å anmode om en annen kategorisering og om eventuelle begrensninger i nivået av kundevern dette måtte medføre.
3. Medlemsstatene skal tillate at investeringsforetak, enten på eget initiativ eller etter anmodning fra vedkommende kunde,
  - a) behandler en kunde som ellers ville vært klassifisert som en godkjent motpart som en profesjonell kunde eller detaljkunde, i henhold til artikkel 24 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF,
  - b) behandler en kunde som er vurdert som en profesjonell kunde som en detaljkunde, i henhold til avsnitt I i vedlegg II til direktiv 2004/39/EF.

Artikkel 29

(Artikkel 19 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF)

Generelle krav om opplysninger til kunder

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak, i god tid før en detaljkunde eller potensiell detaljkunde blir bundet av en avtale vedrørende investeringstjenester eller tilleggstjenester som ytes eller før disse tjenestene ytes, eller hvilken av disse hendelsene som komme først, gir vedkommende kunde eller potensielle kunde følgende opplysninger:
  - a) Vilkårene i slike eventuelle avtaler,

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- b) de opplysningene som kreves av artikkel 30 vedrørende den aktuelle avtalen eller de aktuelle investerings- eller tilleggstjenestene.
2. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak, i god tid før investeringstjenester eller tilleggstjenester ytes til detaljkunder eller potensielle detaljkunder, gir de opplysningene som kreves i henhold til artikkel 30 til 33.
  3. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak gir profesjonelle kunder de opplysningene som er nevnt i artikkel 32 nr. 5 og 6 i god tid før vedkommende tjeneste ytes.
  4. Opplysningene nevnt i nr. 1-3 skal gis i et varig medium eller ved hjelp av et nettsted (der dette ikke utgjør et varig medium), forutsatt at vilkårene i artikkel 3 nr. 2 er oppfylt.
  5. Som unntak fra nr. 1 og 2 skal medlemsstatene tillate at investeringsforetak i følgende tilfeller gir de opplysningene som er påkrevd i henhold til nr. 1 til en detaljkunde umiddelbart etter at vedkommende kunde er bundet av en avtale om investeringstjenester eller tilleggstjenester, og de opplysningene som er påkrevd i henhold til nr. 2 umiddelbart etter at foretaket har begynt å utføre tjenesten:
    - a) Foretaket var ikke i stand til å overholde de tidsfristene som er fastsatt i nr. 1 og nr. 2 fordi avtalen på kundens anmodning ble inngått ved hjelp av et fjernkommunikasjonsmiddel som hindrer foretaket i å gi disse opplysningene i samsvar med nr. 1 eller nr. 2.
    - b) I alle tilfeller der artikkel 3 nr. 3 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/65/EF av 23. september 2002 om fjernsal av finansielle tenester til forbrukere, og om endring av rådsdirektiv 90/619/EØF og av direktiv 97/7/EF og 98/27/EF¹¹ ellers ikke kommer til anvendelse, opptrer investeringsforetaket i overensstemmelse med kravene i nevnte artikkel med hensyn til detaljkunden eller den potensielle detaljkunden, som om vedkommende kunde eller potensiell kunde var en «forbruker» og investeringsforetaket var en «leverandør» i henhold til nevnte direktiv.
  6. Medlemsstatene skal påse at investeringsforetak i god tid gir melding til en kunde om eventuelle vesentlige endringer i de opplysningene som er gitt i henhold til artikkel 30 til 33 og som er relevant for en tjeneste som foretaket utfører for vedkommende kunde. Slik melding skal gis

- i et varig medium dersom de opplysningene det gjelder er gitt i et varig medium.
7. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak sikrer at opplysninger som gis i reklamemateriell, er i overensstemmelse med de opplysningene foretaket gir til kunder i forbindelse med at det utfører investerings- og tilleggstjenester.
  8. Medlemsstatene skal påse at der reklamemateriell inneholder et tilbud eller en invitasjon av følgende art samt angir svarmåte eller inneholder et skjema som kan benyttes til å gi svar, skal reklamemateriellet inneholde de deler av opplysningene nevnt i artikkel 30-33 som er relevant for vedkommende tilbud eller invitasjon:
    - a) Et tilbud om å inngå en avtale i tilknytning til et finansielt instrument eller en investeringstjeneste eller tilleggstjeneste med en person som svarer på reklamemateriellet.
    - b) En invitasjon til en person som svarer på reklamemateriellet om å komme med et tilbud om å inngå en avtale i tilknytning til et finansielt instrument eller en investeringstjeneste eller tilleggstjeneste.

Første ledd kommer imidlertid ikke til anvendelse dersom den potensielle detaljkunden, for å svare på et tilbud eller en invitasjon i reklamemateriellet, må konsultere et eller flere andre dokumenter som, alene eller til sammen, inneholder disse opplysningene.

Artikkel 30

(Artikkel 19 nr. 3 første strekpunkt i direktiv 2004/39/EF)

Opplysninger om investeringsforetaket og dets tjenester for detaljkunder og potensielle detaljkunder

1. Medlemsstatene skal, der dette er relevant, kreve at investeringsforetak gir detaljkunder eller potensielle detaljkunder følgende generelle opplysninger:
  - a) Navn og adresse på investeringsforetaket, samt kontaktopplysninger som er nødvendig for at kunder skal kunne kommunisere effektivt med foretaket,
  - b) de språk som kunden kan kommunisere med investeringsforetaket på, og motta dokumenter og annen informasjon fra foretaket på,
  - c) de kommunikasjonsmetodene som skal benyttes mellom investeringsforetaket og

¹¹ EFT L 271 av 09.10.2002, s. 16.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- kunden, herunder og der dette er relevant, metoder for sending og mottak av ordrer,
- d) en erklæring om at investeringsforetaket er godkjent, samt navn og kontaktadresse på vedkommende myndighet som har godkjent foretaket,
  - e) der investeringsforetaket opptrer gjennom en tilknyttet agent, en erklæring om dette som angir i hvilken medlemsstat denne agenten er registrert,
  - f) arten, hyppigheten og tidsplanen for rapportene om utførelsen av tjenesten som skal ytes av investeringsforetaket til kunden i samsvar med artikkel 19 nr. 8 i direktiv 2004/39/EF,
  - g) dersom investeringsforetaket holder klientens finansielle instrumenter eller klientens midler, et sammendrag av hvilke tiltak foretaket vil treffe for sikre at de er beskyttet, herunder et sammendrag av relevante investorstatninger eller innskuddsgarantiordninger som kommer til anvendelse på foretaket på grunn av dets virksomheter i en medlemsstat,
  - h) en beskrivelse, som kan gis som et sammendrag, av hvilke retningslinjer for interessekonflikter som foretaket har i samsvar med artikkel 22,
  - i) når som helst kunden anmoder om det, ytterligere detaljer om foretakets retningslinjer for interessekonflikter i et varig medium eller ved hjelp av et nettsted (der dette ikke utgjør et varig medium), forutsatt at vilkårene i artikkel 3 nr. 2 er oppfylt.
2. Medlemsstatene skal påse at investeringsforetak, når de yter tjenesten porteføljeforvaltning, fastsetter en egnet metode for evaluering og sammenligning, som for eksempel en meningsfylt referanseindeks, basert på kundens investeringsformål, samt hvilke typer finansielle instrumenter kundeporteføljen omfatter, slik at kunden som tjenesten utføres for, kan vurdere foretakets ytelse.
  3. Medlemsstatene skal kreve at der investeringsforetak foreslår å yte porteføljeforvaltningstjenester til en detaljkunde eller potensiell detaljkunde, skal de, i tillegg til de opplysningene som kreves i nr. 1, gi kunden de av følgende opplysninger som er relevante:
    - a) Opplysninger om metode og hyppighet for verdsetting av de finansielle instrumentene i kundens portefølje,
    - b) opplysninger om eventuell delegering av skjønnsmessig forvaltning av hele eller deler av de finansielle instrumentene eller midlene i kundens portefølje,
    - c) en spesifisering av en eventuell referanseindeks som inntjeningen i kundens portefølje vil bli sammenlignet med,
    - d) hvilken type finansielt instrumentet som kan inkluderes i kundeporteføljen, samt hvilke typer transaksjoner som kan utføres i slike instrumenter, herunder eventuelle begrensninger,
    - e) målet for forvaltningen, hvilket risikonivå som skal gjenspeiles i forvalterens utøvelse av skjønn og eventuelle særlige begrensninger i dette skjønnet.

Artikkel 31

(Artikkel 19 nr. 3 annet strekpunkt i direktiv 2004/39/EF)

Opplysninger om finansielle instrumenter

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak gir kunder eller potensielle kunder en generell beskrivelse av de finansielle instrumentenes art og risiko, idet det særlig tas hensyn til kundens kategorisering som enten detaljkunde eller profesjonell kunde. Denne beskrivelsen må forklare arten av den særlige typen instrument det gjelder, samt den risiko som er spesiell for denne typen instrument, i tilstrekkelig detalj til å sette kunden i stand til å foreta investeringsbeslutninger på velfundert grunnlag.
2. Beskrivelsen av risiko skal, der dette er relevant for den særlige typen finansielt instrument samt for kundens status og nivå med hensyn til kunnskap, omfatte følgende elementer:
  - a) Den risiko som er knyttet til vedkommende type finansielt instrument, herunder en forklaring av gjeldsgrad og dens virkninger, samt risikoen for tape hele investeringen,
  - b) volatiliteten til kursen på slike instrumenter og eventuelle begrensninger i det tilgjengelige markedet for slike instrumenter,
  - c) det faktum at en investor som et resultat av transaksjoner i slike instrumenter kan påta seg finansielle forpliktelser og andre plikter, herunder betingede forpliktelser, i tillegg til kostnaden ved å anskaffe instrumentene,
  - d) eventuelle marginkrav eller tilsvarende forpliktelser, som gjelder for instrumenter av vedkommende type.

Medlemsstatene kan nærmere spesifisere de nøyaktige vilkårene for eller innholdet

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

i den beskrivelsen av risiko som kreves i henhold til dette nummer.

3. Dersom et investeringsforetak gir en detaljkunde eller potensiell detaljkunde opplysninger om et finansielt instrument som omfattes av et aktuelt tilbud til allmennheten og det er utgitt et prospekt i forbindelse med dette tilbudet i samsvar med direktiv 2003/71/EF, skal dette foretaket informere kunden eller den potensielle kunden hvor dette prospektet er gjort offentlig tilgjengelig.
4. Der den risiko som er knyttet til et finansielt instrument som består av to eller flere ulike finansielle instrumenter eller tjenester, med sannsynlighet vil være større enn risikoen som er knyttet til hver av bestanddelene, skal investeringsforetaket gi en tilstrekkelig beskrivelse av bestanddelene til vedkommende instrument og hvordan sammenhengen mellom instrumentene øker risikoen.
5. Når det gjelder finansielle instrumenter som inneholder en garanti av en tredjemann, skal opplysningene om denne garantien inneholde tilstrekkelige detaljer om garantisten og garantien til at detaljkunden eller den potensielle detaljkunden kan foreta en korrekt vurdering av garantien.

Artikkel 32

(Artikkel 19 nr. 3 første strekpunkt i direktiv 2004/39/EF)

Opplysningskrav vedrørende vern av kundens finansielle instrumenter eller kundens midler

1. Medlemsstatene skal påse at der investeringsforetak innehar finansielle instrumenter eller midler som tilhører detaljkunder, skal de gi disse detaljkundene eller potensielle detaljkundene de opplysningene som framgår av nr. 2 til 7 som er relevante.
2. Investeringsforetaket skal informere detaljkunden eller den potensielle detaljkunden i tilfeller der vedkommende kundes finansielle instrumenter eller midler innehas av en tredjemann på vegne av investeringsforetaket og om investeringsforetakets ansvar i henhold til gjeldende nasjonal lovgivning for tredjemanns eventuelle handlinger eller utelatelser, samt konsekvensene for kunden av tredjemanns insolvens.
3. I tilfeller der detaljkundens eller den potensielle detaljkundens finansielle instrumenter,

dersom dette er tillatt i henhold til nasjonal lovgivning, kan holdes på en samlekonto av en tredjemann, skal investeringsforetaket informere kunden om dette og gi en tydelig advarsel om hvilken risiko dette kan føre med seg.

4. Investeringsforetaket skal informere detaljkunden eller den potensielle detaljkunden i tilfeller der det i henhold til nasjonal lovgivning ikke er mulig at kundens finansielle instrumenter som holdes av en tredjemann, å være særlig identifiserbare fra vedkommende tredjemanns eller investeringsforetakets egne finansielle instrumenter, og skal gi en tydelig advarsel om hvilken risiko dette kan føre med seg.
5. Investeringsforetaket skal informere kunden eller den potensielle kunden i tilfeller der konti som inneholder finansielle instrumenter eller midler som tilhører vedkommende kunde eller potensielle kunde, er eller vil bli underlagt lovgivningen i en annen jurisdiksjon enn en medlemsstats, og skal opplyse om at kundens eller den potensielle kundens rettigheter i tilknytning til disse finansielle instrumentene eller midlene kan endres tilsvarende.
6. Et investeringsforetak skal informere kunden om eksistensen av og vilkårene for en eventuell sikkerhetsinteresse eller tilbakeholdsrett som foretaket har eller kan få over kundens finansielle instrumenter eller midler, eller en eventuell motregningsrett foretaket måtte ha i forhold til disse instrumentene eller midlene. Der dette er relevant skal foretaket også informere kunden om at en depositar kan ha en sikkerhetsinteresse eller tilbakeholdsrett over, eller en motregningsrett i tilknytning til, disse instrumentene eller midlene.
7. Et investeringsforetak skal, før det inngår finansieringstransaksjoner vedrørende verdipapir i tilknytning til finansielle instrumenter som innehas av foretaket på vegne av en detaljkunde, eller på annen måte bruker slike finansielle instrumenter for egen regning eller for en annen kundes regning, i god tid før bruk av disse instrumentene gi detaljkunden i et varig medium klare, fullstendige og nøyaktige opplysninger om investeringsforetakets plikter og ansvar med hensyn til bruken av disse finansielle instrumenter, herunder vilkårene for tilbakelevering av dem, samt om hvilken risiko som er involvert.

Artikkel 33

(Artikkel 19 nr. 3 fjerde strekpunkt i direktiv 2004/39/EF)

Opplysninger om kostnader og tilknyttede avgifter

Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak gir sine detaljkunder eller potensielle detaljkunder opplysninger om de av følgende elementer som er relevante når det gjelder kostnader og tilknyttede avgifter:

- a) Den samlede prisen som skal betales av kunden i forbindelse med det finansielle instrumentet eller investerings- eller tilleggstjenesten, herunder alle tilknyttede gebyrer, provisjoner, avgifter og kostnader, samt alle skatter som skal betales via investeringsforetaket eller, dersom en nøyaktig pris ikke kan angis, grunnlaget for beregningen av den samlede prisen, slik at kunden kan kontrollere den.
- b) I tilfeller der en del av den samlede prisen nevnt i bokstav a) skal betales i eller representerer et beløp i utenlandsk valuta, en angivelse av den valutaen som er involvert samt gjeldende valutaomregningskurser og -utgifter.
- c) En melding om muligheten for at det kan oppstå andre utgifter for kunden, herunder skatter, knyttet til transaksjoner i forbindelse med det finansielle instrumentet eller investeringstjenesten, som ikke skal betales via eller som blir pålagt av investeringsforetaket.
- d) Ordningene for betaling eller andre ytelser.

Når det gjelder bokstav a) skal provisjonene som belastes av foretaket, spesifiseres for seg i hvert enkelt tilfelle.

Artikkel 34

(Artikkel 19 nr. 3 annet og fjerde strekpunkt i direktiv 2004/39/EF)

Opplysninger utarbeidet i samsvar med direktiv 85/611/EØF

1. Medlemsstatene skal påse at med hensyn til andeler i et foretak for kollektiv investering som omfattes av direktiv 85/611/EØF, er et forenklet prospekt som er i overensstemmelse med artikkel 28 i nevnte direktiv, ansett som egnede opplysninger med hensyn til annet strekpunkt i artikkel 19 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF.
2. Medlemsstatene skal påse at med hensyn til andeler i et foretak for kollektiv investering som omfattes av direktiv 85/611/EØF, er et for-

enklet prospekt som er i overensstemmelse med artikkel 28 i nevnte direktiv, ansett som egnede opplysninger med hensyn til fjerde strekpunkt i artikkel 19 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF når det gjelder de utgifter og tilknyttede avgifter som er knyttet til investeringsforetaket selv, herunder tegnings- og innløsningsprovisjoner.

Avsnitt 3

Vurdering av egnethet og hensiktsmessighet

Artikkel 35

(Artikkel 19 nr. 4 i direktiv 2004/39/EF)

Vurdering av egnethet

1. Medlemsstatene skal påse at investeringsforetak får de opplysninger fra kunder eller potensielle kunder som er nødvendig for at foretaket skal forstå grunnleggende fakta vedrørende kunden og ha et rimelig grunnlag for å anta, under behørig vurdering av arten og omfanget av den tjenesten som skal ytes, at den bestemte transaksjonen som skal anbefales, eller inngås før det ytes en porteføljeforvaltningstjeneste, oppfyller følgende kriterier:
  - a) Den oppfyller investeringsformålet for vedkommende kunde.
  - b) Den er slik at kunden finansielt sett er i stand til å bære en eventuell tilknyttet investeringrisiko i overensstemmelse med kundens investeringsformål.
  - c) Den er slik at kunden har den nødvendige erfaring og kunnskap til å forstå hvilken risiko som er involvert i transaksjonen eller i forvaltningen av kundens portefølje.
2. Der et investeringsforetak yter en investeringstjeneste til en profesjonell kunde, skal det være berettiget til å anta at i tilknytning til de produkter, transaksjoner og tjenester som foretaket er klassifisert for, har kunden det nødvendige nivået av erfaring og kunnskap i henhold til nr. 1 bokstav c).

Når denne investeringstjenesten består i at det gis investeringsrådgivning til en profesjonell kunde som omfattes av avsnitt 1 i vedlegg II til direktiv 2004/39/EF, skal investeringsforetaket i henhold til nr. 1 bokstav b) være berettiget til å anta at kunden er finansielt i stand til å bære all tilknyttet investeringsrisiko i overensstemmelse med investeringsformålene til vedkommende kunde.

3. Opplysninger om den finansielle situasjonen til kunden eller den potensielle kunden skal der

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- dette er relevant omfatte opplysninger om kilden til og omfanget av kundens regulære inntekt, kundens eiendeler, herunder likvide midler, investeringer og fast eiendom, samt kundens regulære finansielle forpliktelser.
4. Opplysninger om investeringsformålene til kunden eller den potensielle kunden skal der det er relevant omfatte opplysninger om hvor lenge kunden ønsker å sitte med investeringen, kundens preferanser vedrørende risiko, kundens risikoprofil og hensiktene med investeringen.
  5. I tilfeller der et investeringsforetak yter tjenestene investeringsrådgivning eller porteføljevaltning og ikke får de opplysningene som kreves i henhold til artikkel 19 nr. 4 i direktiv 2004/39/EF, skal foretaket ikke anbefale investeringstjenester eller finansielle instrumenter til kunden eller den potensielle kunden.

Artikkel 36

(Artikkel 19 nr. 5 i direktiv 2004/39/EF)

Vurdering av hensiktsmessighet

Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak, når de vurderer om en investeringstjeneste som nevnt i artikkel 19 nr. 5 i direktiv 2004/39/EF er hensiktsmessig for en kunde, avgjør om denne kunden har den nødvendige erfaring og kunnskap til å forstå den risiko som er involvert i tilknytning til det produktet eller den investeringstjenesten som tilbys eller etterspørres.

Derfor skal et investeringsforetak være berettiget til å anta at en profesjonell kunde har den nødvendige erfaring og kunnskap til å forstå den risiko som er involvert i tilknytning til vedkommende investeringstjenester eller transaksjoner, eller typer av transaksjon eller produkt, som kunden er klassifisert som en profesjonell kunde for.

Artikkel 37

(Artikkel 19 nr. 4 og 5 i direktiv 2004/39/EF)

Felles bestemmelser for vurderingen av egnethet eller hensiktsmessighet

1. Medlemsstatene skal påse at opplysningene vedrørende en kundes eller potensiell kundes kunnskap og erfaring på investeringsområdet omfatter følgende, i det omfang dette er hensiktsmessig for arten av kunde, arten og omfanget av tjenesten som skal ytes og typen produkt

eller transaksjon som er planlagt, herunder deres kompleksitet og den risiko som er involvert:

- a) Hvilke typer tjeneste, transaksjon og finansielt instrument som kunden er kjent med,
  - b) arten, omfanget og hyppigheten av kundens transaksjoner i finansielle instrumenter og i hvilken periode de er blitt utført,
  - c) kundens eller den potensielle kunden utdanningsnivå, yrke eller relevant tidligere yrke.
2. Et investeringsforetak skal ikke oppmuntre en kunde eller en potensiell kunde til ikke å oppgi de opplysningene som kreves i henhold til artikkel 19 nr. 4 og 5 i direktiv 2004/39/EF.
  3. Et investeringsforetak skal være berettiget til å stole på de opplysningene som gis av foretakets kunder eller potensielle kunder, med mindre foretaket er klar over eller burde være klar over at opplysningene er åpenbart utdaterte, unøyaktige eller ufullstendige.

Artikkel 38

(Artikkel 19 nr. 6 første strekpunkt i direktiv 2004/39/EF)

Ytelse av tjenester i ikke-sammensatte instrumenter

Et finansielt instrument som ikke er angitt i første strekpunkt i artikkel 19 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF skal anses som et ikke-sammensatt finansielt instrument dersom det oppfyller følgende kriterier:

- a) Det hører ikke inn under artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav c) i, eller nr. 4-10 i avsnitt C i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF.
- b) Det er hyppige muligheter til å avhende, innløse eller på annen måte realisere instrumentet til kurser som er offentlige tilgjengelig for markedsdeltakere og som enten er markedskurser eller kurser som er gjort tilgjengelige, eller godkjent, av verdsettingssystemer uavhengig av utstederen.
- c) Det innebærer ingen faktisk eller potensiell forpliktelse som overstiger anskaffelseskost for instrumentet for kunden.
- d) Tilstrekkelig omfattende opplysninger vedrørende instrumentets særtrekk er offentlig tilgjengelig og vil med sannsynlighet bli klart forstått slik at en gjennomsnittlig detaljkunde kan foreta en velfundert oppfatning om denne skal inngå i en transaksjon i vedkommende instrument eller ikke.

Artikkel 39

(Artikkel 19 nr. 1 og artikkel 19 nr. 7 i direktiv 2004/39/EF)

Detaljkodeavtale

Medlemsstatene skal kreve at et investeringsforetak som for første gang etter tidspunktet for anvendelse av dette direktiv yter en annen investerings-tjeneste enn investeringsrådgivning til en ny detaljkunde, skal inngå en skriftlig grunnleggende avtale, på papir eller i et annet varig medium, med kunden der foretakets og kundens viktigste rettigheter og plikter settes opp.

Avtalepartenes rettigheter og plikter kan innlemmes ved henvisning til andre dokumenter eller rettsakter.

Avsnitt 4

Rapportering til kunder

Artikkel 40

(Artikkel 19 nr. 8 i direktiv 2004/39/EF)

Rapporteringplikter med hensyn til utførelse av andre ordrer enn ordrer vedrørende porteføljeforvaltning

1. Medlemsstatene skal påse at der investeringsforetak har utført en ordre på vegne av en kunde, bortsett fra ordrer vedrørende porteføljeforvaltning, skal de treffe følgende tiltak med hensyn til vedkommende ordre:

- a) Investeringsforetaket må straks gi kunden, i et varig medium, de viktigste opplysningene vedrørende utførelsen av vedkommende ordre.
- b) Når det gjelder en detaljkunde, må investeringsforetaket sende kunden en meddelelse i et varig medium som bekrefter utførelsen av ordren så snart som mulig og ikke senere enn første virkedag etter at ordren er utført, eller, dersom bekreftelsen mottas av investeringsforetaket fra en tredjemann, ikke senere enn første virkedag etter at bekreftelsen mottas fra tredjemann.

Bokstav b) kommer ikke til anvendelse der bekreftelsen inneholder de samme opplysningene som en bekreftelse som skal sendes omgående til detaljkunden av en annen person.

Bokstav a) og b) kommer ikke til anvendelse der ordrer utført på vegne av kunder gjelder obligasjoner som finansierer pantelån avtaler med vedkommende kunder, der rapporteringen om transaksjonen skal fore-

tas samtidig med at vilkårene for pantelånet blir meddelt, men senest én måned etter utførelsen av ordren.

2. I tillegg til kravene i henhold til nr. 1 skal medlemsstatene kreve at investeringsforetak på anmodning gir kunden opplysninger om ordrens status.
3. Medlemsstatene skal påse at når det gjelder ordrer for detaljkunder som utføres periodisk og er knyttet til andeler eller aksjer i et foretak for kollektiv investering, kan investeringsforetak enten forholde seg som beskrevet i nr. 1 bokstav b) eller minst hver sjette måned gi detaljkunden de opplysningene som kreves i henhold til nr. 4 for disse transaksjonene.
4. Meddelelsen nevnt i nr. 1 bokstav b) skal inneholde de av følgende opplysninger som er relevante og der dette er relevant, i samsvar med tabell 1 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1287/2006:
  - a) Identifisering av det rapporterende foretaket,
  - b) Navnet på eller annen beskrivelse av kunden,
  - c) handelsdagen,
  - d) handelstidspunktet,
  - e) typen ordre,
  - f) identifisering av omsetningsstedet,
  - g) identifisering av instrumentet,
  - h) kjøps-/salgsindikator,
  - i) ordrens art, dersom dette er annet enn kjøp/salg,
  - j) mengde,
  - k) enhetspris,
  - l) samlet vederlag,
  - m) en samlet sum for de provisjoner og utgifter som belastes, samt der detaljkunden anmoder om dette, en spesifisering av summene,
  - n) klientens ansvar i tilknytning til oppgjøret av transaksjonen, herunder tidsfrist for betaling eller overlevering, samt relevante kontoopplysninger i tilfeller der disse opplysningene og dette ansvaret ikke tidligere er meddelt kunden,
  - o) dersom kundens motpart var investeringsforetaket selv eller en person i investeringsforetakets konsern eller en annen av investeringsforetakets kunder, opplysninger om dette, med mindre ordren ble utført gjennom et handelssystem som muliggjør anonym handel.

I henhold til bokstav k) og der ordren er utført i transjer, kan investeringsforetaket gi kunden opplysninger om kursen på hver enkelt transje eller gjennomsnittskursen. Når

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

gjennomsnittskursen oppgis, skal investeringsforetaket etter anmodning gi detaljkunden opplysninger om kursen på hver enkelt transje.

5. Investeringsforetaket kan gi kunden de opplysninger som er nevnt i nr. 4 ved hjelp av standardkoder dersom det også gir en forklaring på de kodene som benyttes.

Artikkel 41

(Artikkel 19 nr. 8 i direktiv 2004/39/EF)

Rapporteringsplikter med hensyn til porteføljevaltning

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak som yter tjenesten porteføljevaltning til kunder, skal gi hver slik kunde en periodisk oversikt i et varig medium om den porteføljevaltningsvirksomheten som er utført på vegne av vedkommende kunde, med mindre en slik oversikt blir gitt av en annen person.
2. Når det gjelder detaljkunder, skal den periodiske oversikten som kreves i henhold til nr. 1 og der dette er relevant, inneholde følgende opplysninger:
  - a) Navnet på investeringsforetaket,
  - b) navnet på eller annen beskrivelse av detaljkundens konto,
  - c) en oversikt over innholdet i og verdsettningen av porteføljen, herunder opplysninger om hvert enkelt finansielt instrument som innehas, instrumentets markedsverdi eller virkelige verdi dersom markedsverdien ikke er tilgjengelig, samt kontantsaldoen i begynnelsen og slutten av rapporteringsperioden, og dessuten inntjeningen på porteføljen i løpet av rapporteringsperioden,
  - d) det samlede beløpet for gebyrer og avgifter som er påløpt i løpet av rapporteringsperioden, med minst en spesifisering av samlede forvaltningsgebyrer og samlede utgifter i forbindelse med utførelsen, samt og der det er relevant, en erklæring om at en nærmere spesifisering vil kunne gis etter anmodning,
  - e) en sammenligning av inntjeningen i løpet av perioden som omfattes av oversikten, med en eventuell referanseindeks for investeringsinntjening som avtalt mellom investeringsforetaket og kunden,
  - f) det samlede beløpet for utbytte, renter og andre betalinger mottatt i løpet av rapporteringsperioden i tilknytning til kundens portefølje,

- g) opplysninger om andre handlinger fra foretakets side som gir rettigheter i tilknytning til finansielle instrumenter som holdes i porteføljen,
  - h) for hver transaksjon som er utført i løpet av perioden og der dette er relevant, de opplysningene som er nevnt i artikkel 40 nr. 4 bokstav c)-l), med mindre kunden velger å motta opplysninger om utførte transaksjoner for hver enkelt transaksjon, og i så fall kommer denne artikkels nr. 4 til anvendelse.
3. Når det gjelder detaljkunder, skal den periodiske oversikten nevnt i nr. 1 gis hver sjette måned, unntatt i følgende tilfeller:
- a) I tilfeller der kunden anmoder om det, må den periodiske oversikten gis hver tredje måned,
  - b) I tilfeller der nr. 4 kommer til anvendelse, må den periodiske oversikten gis hver tolvte måned,
  - c) i tilfeller der avtalen mellom et investeringsforetak og en detaljkunde om en porteføljevaltningsjeneste godkjenner en lånefinansiert portefølje, må den periodiske oversikten gis minst én gang i måneden.

Investeringsforetak skal informere detaljkunder om at de har rett til å komme med anmodninger i henhold til bokstav a).

Unntaket i bokstav b) kommer imidlertid ikke til anvendelse i tilfelle av transaksjoner i finansielle instrumenter som omfattes av artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav c) i, eller av nr. 4-10 i avsnitt C i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF.
4. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak, i tilfeller der kunden velger å motta opplysninger om utførte transaksjoner for hver enkelt transaksjon, etter porteføljevalterens utførelse av en transaksjon straks gir kunden de viktigste opplysningene vedrørende denne transaksjonen i et varig medium.
- Når vedkommende kunde er en detaljkunde, må investeringsforetaket sende kunden en meddelelse som bekrefter transaksjonen og som inneholder opplysningene nevnt i artikkel 40 nr. 4, senest første virkedag etter at transaksjonen er utført, eller, dersom bekræftelsen mottas av investeringsforetaket fra en tredjemann, senest første virkedag etter at bekræftelsen mottas fra tredjemann.
- Annet ledd kommer ikke til anvendelse der bekræftelsen inneholder de samme opplysningene som en bekræftelse som skal sendes omgående til detaljkunden av en annen person.

Artikkel 42

(Artikkel 19 nr. 8 i direktiv 2004/39/EF)

Ytterligere rapporteringsplikter for portefølje- forvaltning eller for transaksjoner med betin- get forpliktelse

Medlemsstatene skal påse at der investeringsforetak utfører porteføljeforvaltningstransaksjoner for detaljkunder eller driver detaljkundekonti som omfatter en udekket åpen posisjon i en transaksjon med betinget forpliktelse, skal de også rapportere til detaljkunden om eventuelle underskudd som overstiger en på forhånd fastsatt terskel, avtalt mellom foretaket og kunden, senest ved utgangen av den virkedag da terskelen blir overskredet, eller i tilfeller der terskelen blir overskredet på en annen dag enn en virkedag, senest ved avslutningen av neste virkedag.

Artikkel 43

(Artikkel 19 nr. 8 i direktiv 2004/39/EF)

Oversikt over kundens finansielle instrumenter eller midler

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak som innehar finansielle instrumenter eller midler for kunder, minst én gang i året og til hver kunde som de holder finansielle instrumenter eller midler for, skal sende en oversikt i et varig medium over vedkommende finansielle instrumenter eller midler, med mindre en slik oversikt er gitt i eventuelle andre periodiske oversikter.

Første punktum kommer ikke til anvendelse på en kredittinstitusjon med tillatelse i henhold til direktiv 2000/12/EF når det gjelder deponerte midler i henhold til nevnte direktiv som innehas av vedkommende institusjon.

2. Oversikten over kundens eiendeler som nevnt i nr. 1, skal inneholde følgende opplysninger:
  - a) Nærmere detaljer om alle finansielle instrumenter eller midler som innhas av investeringsforetaket for kunden ved utgangen av den perioden oversikten omfatter,
  - b) i hvilket omfang noen av klientens finansielle instrumenter eller midler har vært gjenstand for verdipapirerfinansieringstransaksjoner,
  - c) omfanget av et eventuelt inntjent beløp som har påløpt for kunden på grunn av deltakelse i en eller flere verdipapirerfinansieringstransaksjoner, samt på hvilket grunnlag det inntjente beløpet har påløpt.

I tilfeller der en kundes portefølje inneholder utbyttet av en eller flere ikke oppgjorte transaksjoner, kan opplysningene nevnt i bokstav a) baseres på enten avtaletidspunktet eller på oppgjørstidspunktet, forutsatt at samme grunnlag er benyttet konsekvent på alle slike opplysninger i oversikten.

3. Medlemsstatene skal tillate at investeringsforetak som innehar finansielle instrumenter eller midler og som utfører en porteføljeforvaltnings-tjeneste for en kunde, inkluderer oversikten over kundens eiendeler som nevnt i nr. 1 i den periodiske oversikten foretaket gir kunden i henhold til artikkel 41 nr. 1.

Avsnitt 5

Beste utførelse

Artikkel 44

(Artikkel 21 nr. 1 og artikkel 19 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Kriterier for beste utførelse

1. Medlemsstatene skal påse at investeringsforetak, når de utfører kundeordrer, tar i betraktning følgende kriterier for å fastsette den relative betydningen av de faktorer som er nevnt i artikkel 21 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF:
  - a) Kundens særtrekk, herunder kategoriseringen av kunden som detaljkunde eller profesjonell kunde,
  - b) kundeordrens særtrekk,
  - c) særtrekkene ved finansielle instrumenter som er gjenstand for vedkommende ordre,
  - d) særtrekkene til de omsetningssteder der vedkommende ordre kan rettes.

I denne artikkel og i artikkel 46 betyr «omsetningssted» et regulert marked, et multilateralt handelssystem (MTF), en systematisk internhandler eller en markedspleier eller annen enhet som tilfører likviditet eller et foretak som utfører en tilsvarende funksjon i en tredjestat for de funksjonene som utføres av noen av de forannevnte.

2. Et investeringsforetak oppfylder sine plikter i henhold til artikkel 21 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF om å treffe alle rimelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for en kunde i den utstrekning det utfører en ordre eller en særlig del av en ordre etter særlige instruksjoner fra kunden med hensyn til ordren eller en særlig del av ordren.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

3. Når et investeringsforetak utfører en ordre på vegne av en detaljkunde, skal best mulig resultat fastsettes ut fra det samlede vederlaget, som representerer prisen på det finansielle instrumentet og utgiftene knyttet til utførelsen, som skal omfatte alle utgifter pådratt av kunden som er direkte knyttet til utførelsen av ordren, herunder gebyrer til omsetningsstedet, avregnings- og oppgjørsgebyrer og eventuelle andre gebyrer som er betalt til en tredjemann involvert i utførelsen av ordren.

Når det gjelder å levere best utførelse der det er flere enn ett konkurrerende omsetningssted der en ordre for et finansielt instrument kan utføres, og for å vurdere og sammenligne resultatene for kunden som ville vært oppnådd ved å utføre ordren ved hvert av omsetningsstedene på listen i foretakets retningslinjer for ordreførelse og som er i stand til å utføre vedkommende ordre, skal foretakets egne provisjoner og utgifter for utførelse av ordren ved hver av de godkjente omsetningsstedene tas i betraktning i denne vurderingen.

4. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak ikke strukturerer eller endrer sine provisjoner på en slik måte at det diskriminerer urettmessig mellom omsetningssteder.
5. Senest 1. november 2008 skal Kommissjonen legge fram en rapport for Europaparlamentet og Rådet om tilgjengelighet, sammenlignbarhet og konsolidering av opplysninger vedrørende kvaliteten på utførelsen ved ulike omsetningssteder.

Artikkel 45

(Artikkel 19 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Plikt for investeringsforetak som utfører porteføljeforvaltning samt mottak og formidling av ordrer til å opptre i kundens beste interesse

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak, når de utfører porteføljeforvaltningstjenester, skal overholde plikten i artikkel 19 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF om å opptre i samsvar med deres kunders beste interesser når de plasserer ordrer for utførelse hos andre foretak som en følge av investeringsforetakets beslutninger om å handle i finansielle instrumenter på vegne av sin kunde.
2. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak, når de utfører tjenesten mottak og formidling av ordrer, skal overholde plikten i artikkel 19 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF om å opptre i

samsvar med deres kunders beste interesser når de formidler kundeordrer for utførelse hos andre foretak.

3. Medlemsstatene skal påse at investeringsforetak, for å opptre i overensstemmelse med nr. 1 eller nr. 2, treffer de tiltak som er nevnt i nr. 4 til 6.
4. Investeringsforetak skal treffe alle rimelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for sine kunder, idet det tas hensyn til de faktorer som er nevnt i artikkel 21 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF. Den relative betydningen av disse faktorene skal fastsettes med henvisning til kriteriene i artikkel 44 nr. 1 og for detaljkunder til kravene i artikkel 44 nr. 3 i dette direktiv.

Et investeringsforetak oppfylder sine plikter i henhold til nr. 1 eller 2, og det kreves ikke at det treffer de tiltak som er nevnt i dette nummer, i den utstrekning det følger særlige instruksjoner fra sine kunder når det plasserer en ordre hos, eller formidler en ordre til, et annet foretak for utførelse.

5. Investeringsforetak skal innføre og gjennomføre retningslinjer som gjør at de er i stand til å opptre i overensstemmelse med plikten i nr. 4. Disse retningslinjene skal for hver enkelt klasse av instrumenter identifisere de foretak som ordrene er plassert hos eller som investeringsforetaket formidler ordrer til for utførelse. De identifiserte foretakene må ha ordninger for utførelse som setter investeringsforetaket i stand til å opptre i overensstemmelse med sine plikter i henhold til denne artikkel når det plasserer ordre hos eller formidler ordrer til vedkommende foretak for utførelse.

Investeringsforetak skal gi egnede opplysninger til sine kunder vedrørende de retningslinjer som er fastsatt i samsvar med dette nummer.

6. Investeringsforetak skal på regelmessig grunnlag føre tilsyn med effektiviteten av de retningslinjer som er fastsatt i samsvar med nr. 5, særlig kvaliteten på utførelsen til de foretak som er identifisert i disse retningslinjene, og der dette er relevant, rette opp eventuelle mangler.

I tillegg skal investeringsforetak hvert år gjennomgå disse retningslinjene. En slik gjennomgang skal også utføres når det skjer en vesentlig endring som påvirker foretakets evne til fortsatt å kunne oppnå best mulig resultat for sine kunder.

7. Denne artikkel kommer ikke til anvendelse når investeringsforetaket som utfører porteføljeforvaltningstjenester og/eller mottak og formidling av ordrer også utfører ordrer det har mottatt

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

eller beslutninger om å handle på vegne av sin kundes portefølje. I disse tilfellene kommer artikkel 21 i direktiv 2004/39/EF til anvendelse.

Artikkel 46

(Artikkel 21 nr. 3 og 4 i direktiv 2004/39/EF)

Retningslinjer for utførelse

1. Medlemsstatene skal påse at investeringsforetak hver år gjennomgår sine retningslinjer for ordreutførelse som er fastsatt i henhold til artikkel 21 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF, samt foretakets ordninger for ordreutførelse.

En slik gjennomgang skal også utføres når det skjer en vesentlig endring som påvirker foretakets evne til fortsatt å konsekvent kunne oppnå best mulig resultat for utførelsen av sine kundeordrer ved hjelp av de omsetningssteder som omfattes av foretakets retningslinjer for ordreutførelse.

2. Investeringsforetak skal gi detaljkunder følgende opplysninger om foretakets retningslinjer for ordreutførelse i god tid før tjenesten ytes:

- a) En redegjørelse for den relative betydningen investeringsforetaket tillegger, i samsvar med kriteriene i artikkel 44 nr. 1, de faktorer som er nevnt i artikkel 21 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF, eller hvilken prosess foretaket benytter for å avgjøre den relative betydningen til disse faktorene.
- b) En liste over omsetningssteder der foretaket legger betydelig vekt på å oppfylle sin plikt til å treffe alle nødvendige tiltak for konsekvent å oppnå best mulig resultat for utførelsen av kundens ordrer.
- c) En klar og tydelig advarsel om at eventuelle spesifikke instruksjoner fra en kunde kan hindre foretaket i å treffe de tiltak det har utført og gjennomført i sine retningslinjer for ordreutførelse for å oppnå best mulig resultat for utførelsen av disse ordrene med hensyn til de elementer som omfattes av slike instruksjoner.

Slike opplysninger skal gis i et varig medium eller ved hjelp av et nettsted (der dette ikke utgjør et varig medium), forutsatt at vilkårene i artikkel 3 nr. 2 er oppfylt.

Avsnitt 6

Behandling av kundeordrer

Artikkel 47

(Artikkel 22 nr. 1 og artikkel 19 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Alminnelige prinsipper

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak oppfyller følgende vilkår når de utfører kundeordrer:
  - a) Foretakene skal sikre at ordrer utført på vegne av kunder blir omgående og nøyaktig registrert og fordelt.
  - b) De må i rekkefølge og omgående utføre kundeordrer som ellers er sammenlignbare, med mindre ordrens særtrekk eller rådende markedsforhold gjør at dette ikke er praktisk mulig, eller kundens interesser krever noe annet.
  - c) De må omgående informere en detaljkunde om alle vesentlige vanskeligheter som er relevant for korrekt utførelse av ordrer når foretakene blir oppmerksom på vedkommende vanskelighet.
2. Der et investeringsforetak er ansvarlig for å føre tilsyn med eller ordne oppgjør av en utført ordre, skal det treffe alle rimelige tiltak for å sikre at kundens eventuelle finansielle instrumenter eller midler som er mottatt som oppgjør av den utførte ordren, omgående og på korrekt måte overleveres vedkommende kundes konto.
3. Et investeringsforetak skal ikke misbruke opplysninger knyttet til ikke utførte kundeordrer, og skal treffe alle rimelige tiltak for å hindre misbruk av slike opplysninger av noen av foretakets relevante personer.

Artikkel 48

(Artikkel 22 nr. 1 og artikkel 19 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Sammenslåing og fordeling av ordrer

1. Medlemsstatene skal ikke tillate at investeringsforetak utfører en kundeordre eller en transaksjon for egen regning når denne er slått sammen med en annen kundeordre, med mindre følgende vilkår er oppfylt:
  - a) Det må ikke være sannsynlig at sammenslåingen av ordrer og transaksjoner generelt vil være til ulempe for en kunde hvis ordre blir sammenslått.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- b) Det må opplyses til alle kunder hvis ordre skal slås sammen at virkningen av sammenslåingen kan være til ulempe i forbindelse med en bestemt ordre.
  - c) Det må fastsettes og på effektiv måte gjennomføres retningslinjer for ordrefordeling, som i tilstrekkelig presise vendinger angir hvordan korrekt fordeling av sammenslåtte ordre og transaksjoner skal skje, herunder hvordan mengde og pris på ordre avgjør fordeling og behandlingen av delvise utførelser.
2. Medlemsstatene skal påse at der et investeringsforetak slår sammen en ordre med en eller flere andre kundeorder og den sammenslåtte ordren blir delvis utført, skal det fordele de tilknyttede handlene i samsvar med foretakets retningslinjer for ordrefordeling.

Artikkel 49

(Artikkel 22 nr. 1 og artikkel 19 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Sammenslåing og fordeling av transaksjoner for egen regning

1. Medlemsstatene skal påse at investeringsforetak som har slått sammen transaksjoner for egen regning med en eller flere kundeorder, ikke fordeler de tilknyttede handlene på en måte som er til skade for en kunde.
2. Medlemsstatene skal kreve at der et investeringsforetak slår sammen en kundeordre med en transaksjon for egen regning og den sammenslåtte ordren blir delvis utført, skal foretaket prioritere kunden framfor foretaket med hensyn til de tilknyttede handlene.
Men dersom foretaket kan påvise ut fra rimelige grunner at uten sammenslåing ville det ikke ha kunnet utføre ordren på slike fordelaktige vilkår, eller i det hele tatt, kan det fordele transaksjonen for egen regning forholdsmessig, i samsvar med foretakets retningslinjer for ordrefordeling som nevnt i artikkel 48 nr. 1 bokstav c).
3. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak som en del av de retningslinjer for ordrefordeling som nevnt i artikkel 48 nr. 1 bokstav c), skal innføre framgangsmåter utformet for å hindre slik fordeling på en måte som er til skade for kunden, av transaksjoner for egen regning som blir utført sammen med kundeorder.

Avsnitt 7

Godkjente motparter

Artikkel 50

(Artikkel 24 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF)

Godkjente motparter

1. Medlemsstatene kan godkjenne et foretak som en godkjent motpart dersom det aktuelle foretaket faller innenfor en kategori av kunder som er å anse som profesjonelle kunder i samsvar med nr. 1, 2 og 3 i avsnitt I i vedlegg II til direktiv 2004/39/EF, men ikke medregnet en kategori som er eksplisitt nevnt i artikkel 24 nr. 2 i nevnte direktiv.

Etter anmodning kan medlemsstatene også godkjenne som godkjente motparter foretak som faller inne under en kategori av kunder som er å anse som profesjonelle kunder i samsvar med avsnitt II i vedlegg II til direktiv 2004/39/EF. I slike tilfeller skal imidlertid vedkommende foretak bare godkjennes som en godkjent motpart med hensyn til de tjenester eller transaksjoner som det vil kunne behandles som en profesjonell kunde for.

2. I tilfeller der en godkjent motpart, i henhold til artikkel 24 nr. 2 andre punktum i direktiv 2004/39/EF, anmoder om å bli behandlet som en kunde hvis forretning med et investeringsforetak er underlagt artikkel 19, 21 og 22 i nevnte direktiv, men ikke uttrykkelig anmoder om å behandles som en detaljkunde, og investeringsforetaket etterkommer denne anmodningen, skal foretaket behandle vedkommende godkjente motpart som en profesjonell kunde.

I tilfeller der den godkjente motpart uttrykkelig anmoder om å behandles som en detaljkunde, kommer imidlertid bestemmelsene med hensyn til anmodning om å behandles som ikke-profesjonell kunde som angitt i andre, tredje og fjerde punktum i avsnitt I i vedlegg II til direktiv 2004/39/EF til anvendelse.

Avsnitt 8

Dokumentasjon

Artikkel 51

(Artikkel 13 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF)

Oppbevaring av opplysninger

1. Medlemsstatene skal kreve at investeringsforetak oppbevarer alle registreringer som kreves i henhold til direktiv 2004/39/EF samt direk-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

vets gjennomføringstiltak i en periode på minst fem år.

I tillegg skal dokumentasjon som fastsetter de respektive rettighetene og pliktene til investeringsforetaket og kunden i henhold til en avtale om å utføre tjenester, eller vilkårene for foretakets utførelse av tjenester til kunden, oppbevares i minst den perioden som forholdet til kunden varer.

Vedkommende myndigheter kan imidlertid under ekstraordinære omstendigheter kreve at investeringsforetak oppbevarer noe av eller all slik dokumentasjon for lengre perioder begrunnet i henhold til arten av instrument eller transaksjon, dersom dette er nødvendig for å sette vedkommende myndighet i stand til å utøve sine tilsynsfunksjoner i henhold til direktiv 2004/39/EF.

Etter at godkjenningen av et investeringsforetak er avsluttet, kan medlemsstatene eller vedkommende myndigheter kreve at foretaket oppbevarer relevant dokumentasjon for den resterende perioden av femårsperioden som er nødvendig i henhold til første ledd.

2. Dokumentasjonen skal oppbevares i et medium som tillater lagring av opplysninger på en måte som er tilgjengelig for framtidig referanse av vedkommende myndighet, og i en slik form og på en slik måte at følgende vilkår er oppfylt:
  - a) Vedkommende myndighet må raskt kunne få tilgang til dem og kunne rekonstruere hvert viktige trinn i behandlingen av hver enkelt transaksjon.
  - b) Det må være mulig på en enkel måte å slå fast om det er skjedd eventuelle rettelser eller andre endringer, og å få tilgang til innholdet i dokumentasjonen før slike rettelser eller endringer har skjedd.
  - c) Det må ikke være mulig å på andre måter manipulere eller endre dokumentasjonen.
3. Vedkommende myndighet i hver medlemsstat skal utarbeide og vedlikeholde en liste over de minstekravene til dokumentasjon som investeringsforetak må overholde i henhold til direktiv 2004/39/EF og direktivets gjennomføringstiltak.
4. Pliktene til å oppbevare dokumentasjon i henhold til direktiv 2004/39/EF og til dette direktiv berører ikke medlemsstatenes rett til å pålegge investeringsforetak plikter knyttet til registrering av telefonsamtaler eller elektronisk kommunikasjon som gjelder kundeordrer.
5. Seneste 31. desember 2009 skal Kommisjonen, i lys av drøftinger med Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, rapportere til Europaparla-

mentet og Rådet om den fortsatte hensiktsmessigheten ved bestemmelsene i nr. 4.

Avsnitt 9

Definisjoner i direktiv 2004/39/EF

Artikkel 52

(Artikkel 4 nr. 1 nr. 4 i direktiv 2004/39/EF)

Investeringsrådgivning

Med hensyn til definisjonen av «investeringsrådgivning» i artikkel 4 nr. 1 nr. 4 i direktiv 2004/39/EF er en personlig anbefaling en anbefaling som gis til en person i vedkommendes egenskap av investor eller potensiell investor, eller i vedkommendes egenskap av en agent for en investor eller potensiell investor.

Denne anbefalingen må legges fram som egnet for vedkommende person, eller må være basert på en vurdering av omstendighetene omkring vedkommende person, og må utgjøre en anbefaling om å treffe ett av følgende sett av tiltak:

- a) Å kjøpe, selge, tegne seg for, utveksle, innløse, holde eller fulltegne et bestemt finansielt instrument,
- b) å utøve eller ikke utøve en rettighet tillagt av et bestemt finansielt instrument om å kjøpe, selge, tegne seg for, utveksle eller innløse et finansielt instrument.

En anbefaling er ikke en personlig anbefaling dersom den utelukkende gis gjennom distribusjonskanaler eller til allmennheten.

Kapittel IV

Sluttbestemmelser

Artikkel 53

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

1. Medlemsstatene skal senest 31. januar 2007 vedta og offentliggjøre de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart oversende Kommisjonen teksten til disse bestemmelsene og en sammenligningstabell som viser sammenhengen mellom disse bestemmelsene og dette direktiv.
2. Medlemsstatene skal anvende disse bestemmelsene fra og med 1. november 2007.
3. Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Medlemsstatene bestemmer selv hvordan en slik henvisning skal skje.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

4. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 54

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i Den europeiske unions tidende.

Artikkel 55

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 10. august 2006.

For Kommisjonen

Charlie McCREEVY

Medlem av Kommisjonen

Vedlegg 3

Kommisjonsforordning (EF) nr. 1287/2006 av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til dokumentasjonsplikt for investeringsforetak, transaksjonsrapportering, markedsinnsyn, opptak av finansielle instrumenter til notering samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål

KOMMISSJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF av 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter som endrer rådsdirektiv 85/611/EØF og 93/6/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF som opphever rådsdirektiv 93/22/EØF¹, særlig artikkel 4 nr. 1 nr. 2, artikkel 4 nr. 1 nr. 7 og artikkel 4 nr. 2, artikkel 13 nr. 10, artikkel 25 nr. 7, artikkel 27 nr. 7, artikkel 28 nr. 3, artikkel 29 nr. 3, artikkel 30 nr. 3, artikkel 40 nr. 6, artikkel 44 nr. 3, artikkel 45 nr. 3, artikkel 56 nr. 5 og artikkel 58 nr. 4, og

ut fra følgende betraktninger:

1. Direktiv 2004/39/EF fastsetter de generelle rettslige rammene for finansmarkeder i Fellesskapet, blant annet vilkår for driften knyttet til hvordan investeringsforetak skal utføre sine investerings tjenester og tilleggstjenester samt investeringsvirksomhet; organisatoriske krav (herunder dokumentasjonsplikt) til investeringsforetak som utfører slike tjenester og slik virksomhet på profesjonelt grunnlag, og, for regulerte markeder, transaksjonsrapporteringskrav med hensyn til transaksjoner i finansielle instrumenter, krav til innsyn med hensyn til transaksjoner i aksjer samt krav til dokumentasjon for investeringsforetak og markedsoperatører.
2. Det er hensiktsmessig at disse bestemmelsene har form av en forordning for å sikre harmoniserte regler i alle medlemsstatene, for å fremme markedsintegrering og tverrnasjonal utførelse av investerings- og tilleggstjenester, samt å tilrettelegge for en ytterligere konsolide-

ring av det indre marked. Bestemmelser knyttet til bestemte sider av dokumentasjon for investeringsforetak, samt til transaksjonsrapportering, innsyn og råvarederivater har få berøringspunkter med nasjonal lovgivning og med detaljerte rettsregler vedrørende kunde-forhold.

3. Det er hensiktsmessig med detaljerte og fullt harmoniserte krav til innsyn og regler vedrørende transaksjonsrapportering for å sikre like markedsforhold og at verdipapirmarkedene virker på en smidig måte i hele Fellesskapet, samt å legge forholdene til rette for en effektiv integrering av disse markedene. Visse sider med hensyn til dokumentasjon henger nært sammen siden de gjør bruk av de samme begrepene som de som er definert for transaksjonsrapportering og innsyn.
4. Rammereglene fastsatt ved direktiv 2004/39/EF vedrørende krav til transaksjonsrapportering med hensyn til transaksjoner i finansielle instrumenter har som mål å sikre at relevante vedkommende myndigheter blir korrekt informert om transaksjoner som de har en tilsynsinteresse med. Av denne grunn er det nødvendig å påse at et enkelt sett av opplysninger blir samlet inn fra alle investeringsforetak med minst mulig variasjon fra medlemsstat til medlemsstat, for å gjøre omfanget av virksomheter som driver på tvers av grenser og som blir underlagt ulike rapporteringsplikter så lite som mulig, samt for å gjøre den andelen av opplysninger som innehas av en vedkommende myndighet og som kan deles med andre vedkommende myndigheter, så stor som mulig. Tiltakene er også utformet for å sikre at vedkommende myndigheter kan utføre sine plikter i henhold til nevnte direktiv så raskt og effektivt som mulig.

¹ EUT L 145 av 30.4.2004, s. 1. Direktivet endret ved direktiv 2006/31/EF (EUT L 114 av 27.4.2006, s. 60).

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

5. De rammereglene som er fastsatt av direktiv 2004/39/EF vedrørende innsynskrav med hensyn til transaksjoner i aksjer som er opptatt til notering i et regulert marked, har som mål å sikre at investorer blir tilstrekkelig godt informert med hensyn til det virkelige nivået av faktiske og potensielle transaksjoner i slike aksjer, om disse transaksjonene finner sted i regulerte markeder, multilaterale handelssystemer, heretter kalt «MTF-er», via systematiske internhandlere eller utenfor disse omsetningsstedene. Disse kravene er en del av et større regelverk utformet for å fremme konkurranse mellom omsetningssteder for utførelse av tjenester med det formål å øke investors valgmuligheter, oppfordre til nyskaping, senke transaksjonsutgifter og øke effektiviteten til kursdannelsesprosessen i hele Fellesskapet. En høy grad av innsyn er en vesentlig del av disse rammereglene, for å sikre like forhold mellom omsetningssteder slik at kursfastsettingsmekanismene med hensyn til bestemte aksjer ikke svekkes på grunn av fragmentering av likviditet, og investorer ikke blir skadelidende av dette. På den annen side erkjenner nevnte direktiv at det kan forekomme omstendigheter der det kan være nødvendig med unntak fra innsynsplikten i forkant av en handel eller med utsettelse av innsynsplikten i etterkant av en handel. Denne forordning fastsetter detaljene vedrørende slike omstendigheter, idet det tas hensyn til behovet for både å sikre et høyt innsynsnivå og å sikre at likviditet i omsetningssteder og andre steder ikke svekkes som en utilsiktet følge av plikter til å opplyse om transaksjoner og dermed gjøre risikoposisjoner allment kjent.
6. Med hensyn til bestemmelsene om dokumentasjon bør en henvisning til typen ordre forstås som å vise til ordrens status som en limitordre, markedsordre eller en annen særlig type ordre. Med hensyn til bestemmelsene om dokumentasjon bør en henvisning til arten av ordre eller transaksjon forstås som å vise til ordrer om å tegne verdipapirer eller tegning av verdipapirer eller om å utøve en opsjon eller utøvelse av en opsjon eller tilsvarende kundeordrer eller -transaksjoner.
7. Det er på dette trinn ikke nødvendig å nærmere angi eller fastsette i detalj type, art og grad av kompleksitet for ordningene for utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter.
8. Der en melding fra en vedkommende myndighet i tilknytning til alternativ fastsettelse av det mest relevante markedet med hensyn til likviditet, ikke fører til at det treffes tiltak innen rimelig tid eller der en vedkommende myndighet ikke er enig i den beregningen som er gjort av en annen myndighet, bør berørte vedkommende myndigheter søke å finne en løsning. Vedkommende myndigheter har adgang, der dette er hensiktsmessig, å ta opp saken i Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn.
9. Vedkommende myndigheter bør samordne utforming og fastsettelse av ordninger for utveksling av transaksjonsopplysninger seg imellom. Vedkommende myndigheter har også her adgang til å ta opp saken i Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn. Vedkommende myndigheter bør rapportere til Kommisjonen, som bør informere Den europeiske verdipapirkomité om disse ordningene. Under utførelsen av denne samordningen bør vedkommende myndigheter vurdere behovet for å føre tilsyn med virksomheten til investeringsforetak på en effektiv måte, for å påse at de opptrer ærlig, korrekt og profesjonelt og på en måte som fremmer markedsintegriteten i Fellesskapet, behovet for at beslutninger blir basert på en grundig nytte-/kostnadsanalyse, behovet for å sikre at opplysninger om transaksjoner kun blir benyttet til korrekt ivaretagelse av vedkommende myndigheters funksjoner og endelig behovet for å ha effektive og ansvarlige ordninger for bedriftsstyring for alle felles systemer som måtte anses som nødvendig.
10. Det er hensiktsmessig å fastsette kriteriene for å avgjøre når operasjonene i et regulert marked er av vesentlig betydning i en vertsstat, samt konsekvensene for denne status for å unngå å skape en plikt for et regulert marked til å handle med eller bli underlagt mer enn én vedkommende myndighet i tilfeller der det ellers ikke ville foreligge noen slik plikt.
11. ISO 10962 (Classification of financial instruments code) er et eksempel på en enhetlig internasjonalt godkjent standard for klassifisering av finansielle instrumenter.
12. Dersom vedkommende myndigheter gir unntak i tilknytning til kravene om innsyn i forkant av handelen, eller godkjenner en utsettelse av plikten til innsyn i etterkant av handelen, skal vedkommende myndigheter behandle alle regulerte markeder og MTF-er likt og på en måte som ikke innebærer diskriminering, slik at et unntak eller en utsettelse enten innvilges for alle regulerte markeder og MTF-er som godkjennes i henhold til direktiv 2004/39/EF eller ikke til noen av dem. Vedkommende myn-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- digheter som gir unntak eller utsettelse, bør ikke pålegge ytterligere krav.
13. Det er hensiktsmessig å anse at en handelsalgoritme som drives av et regulert marked eller et MTF vanligvis bør søke å maksimere det handlede volumet, men det bør være mulig å anvende andre handelsalgoritmer.
  14. Et unntak fra pliktene til innsyn i forkant av handelen som oppstår i henhold til artikkel 29 eller 44 i direktiv 2004/39/EF og som er fastsatt av en vedkommende myndighet, bør ikke føre til at investeringsforetak kan unngå slike plikter med hensyn til disse transaksjonene i likvide aksjer som de gjennomfører på bilateralt grunnlag i henhold til reglene i et regulert marked eller et MTF der disse transaksjonene, dersom de var blitt utført utenom reglene i det regulerte markedet eller MTF-et, ville vært underlagt kravene om å offentliggjøre kurser i henhold til artikkel 27 i nevnte direktiv.
  15. En virksomhet bør anses som å ha en vesentlig kommersiell rolle for et investeringsforetak dersom virksomheten er en betydelig inntektskilde, eller en betydelig utgiftskilde. En vurdering av betydningen for disse formål bør i alle tilfeller ta i betraktning i hvilket omfang virksomheten skjer eller er organisert separat, virksomhetens økonomisk verdi og dens komparative betydning med henvisning både til foretakets samlede forretningsvirksomhet og til foretakets samlede virksomhet i markedet for vedkommende aksje der foretaket opererer. Det bør være mulig å anse en virksomhet som en betydelig inntektskilde for et foretak selv om bare en eller to av de nevnte faktorene er relevant i et bestemt tilfelle.
  16. Aksjer som ikke handles daglig, bør ikke anses å ha et likvid marked i henhold til direktiv 2004/39/EF. Men dersom notering av en aksje av særlige grunner opphører midlertidig for å bevare et ordnet marked eller på grunn av *force majeure* og en aksje derfor ikke blir notert i løpet av noen handelsdager, bør dette ikke bety at aksjen ikke kan anses for å ha et likvid marked.
  17. Kravet om å offentliggjøre visse kurser, ordrer eller transaksjoner i henhold til artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF og denne forordning, bør ikke hindre regulerte markeder og MTF-er i å kreve at deres medlemmer eller deltakere offentliggjør annen slik informasjon.
  18. Opplysninger som det kreves at skal gjøres tilgjengelig så nært i sanntid som det er mulig, bør gjøres tilgjengelig så nært til umiddelbart som det er teknisk mulig, under forutsetning av et rimelig nivå av effektivitet og av utgifter til systemer hos den berørte person. Disse opplysningene bør bare offentliggjøres nært den treminutters maksimumsgrensen i unntakstilfeller der de tilgjengelige systemene ikke tillater offentliggjøring innenfor en kortere tidsperiode.
  19. For bestemmelsene i denne forordning med hensyn til opptak til notering på et regulert marked av et omsettelig verdipapir som definert i artikkel 4 nr. 1 nr. 18 bokstav c) i direktiv 2004/39/EF, bør det i tilfellet av et verdipapir i betydningen i europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/71/EC av 4. november 2003 om det prospekt som skal offentliggjøres når verdipapirer legges ut til offentlig tegning eller opptas til notering, og om endring av direktiv 2001/34/EF², anses å foreligge tilstrekkelige opplysninger offentlig tilgjengelig av en type som er nødvendig for verdsette vedkommende finansielle instrument.
  20. Opptak til notering i et regulert marked for andeler utstedt av foretak for kollektiv investering bør ikke tillate at relevante bestemmelser i rådsdirektiv 85/611/EØF av 20. desember 1985 om samordning av lover og forskrifter om visse foretak for kollektiv investering i verdipapirer (investeringsforetak)³, og særlig artikkel 44 til 48 i nevnte direktiv, omgås.
  21. En derivatkontrakt bør bare anses som et finansielt instrument i henhold til avsnitt C nr. 7 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF dersom det er knyttet til en råvare og oppfyller denne forordnings kriterier for å avgjøre om en kontrakt bør anses for å ha egenskapene til andre finansielle derivater og ikke være for kommersielle formål. En derivatkontrakt bør bare anses som et finansielt instrument i henhold til avsnitt C nr. 10 i nevnte vedlegg dersom den er knyttet til et underliggende instrument som angitt i avsnitt C nr. 10 eller i denne forordning, samt oppfyller denne forordnings kriterier for å avgjøre om den bør anses for å ha egenskapene til andre finansielle derivater.
  22. Unntakene i direktiv 2004/39/EF som gjelder handel for egen regning eller handel eller utførelse av andre investeringstjenester i tilknytning til råvarederivater som omfattes av avsnitt C nr. 5, C nr. 6 og C nr. 7 i vedlegg I til nevnte

² EUT L 345 av 31.12.2003, s. 64.

³ EFT L 375 av 31.12.1985, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/1/EF (EUT L 79 av 24.3.2005, s. 9).

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- direktiv, eller derivater som omfattes av avsnitt C nr. 10 i nevnte vedlegg I, kan ikke forventes å utelukke betydelig antall av kommersielle produsenter og forbrukere av energi og andre råvarer, herunder energileverandører, råvarehandlere og deres datterforetak, fra virkeområdet til nevnte direktiv, og det vil av slike deltakere derfor ikke bli krevd at kriteriene i denne forordning skal anvendes for å avgjøre om kontraktene de handler med, er finansielle instrumenter.
23. I samsvar med avsnitt B nr. 7 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF kan investeringsforetak utøve retten til å yte tilleggstjenester i en annen medlemsstat enn hjemstaten, ved at de utfører investeringstjenester og -virksomhet og tilleggstjenester av den type som omfattes av avsnitt A eller B i vedlegg I til nevnte direktiv knyttet til det underliggende instrumentet for derivatene som omfattes av avsnitt C nr. 5, 6, 7 og 10, der disse er knyttet til at det utføres investerings- eller tilleggstjenester. På dette grunnlag bør et foretak som utfører investeringstjenester eller -virksomhet, og i tilknytning til handel i spot-kontrakter, være i stand til å dra fordel av muligheten til å utføre tilleggstjenester med hensyn til den tilknyttede handelen.
24. Definisjonen på en råvare bør ikke påvirke andre definisjoner av dette begrepet i nasjonal lovgivning og i andre deler av Fellesskapets regelverk. Prøven for å avgjøre om en kontrakt bør anses for å ha egenskapene til andre finansielle derivater og ikke er for kommersielle formål, er bare ment å benyttes for å avgjøre om berørte kontrakter faller inn under avsnitt C nr. 7 eller C nr. 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF.
25. En derivatkontrakt bør forstås som å være knyttet til en råvare eller til et annet instrument der det er en direkte forbindelse mellom denne kontrakt og relevant underliggende råvare eller instrument. En derivatkontrakt vedrørende prisen på en råvare bør derfor anses som en derivatkontrakt knyttet til vedkommende råvare, mens en derivatkontrakt vedrørende transportutgiftene for råvaren ikke bør anses som en derivatkontrakt knyttet til råvaren. Et derivat som er knyttet til et råvarederivat, som for eksempel en opsjon på en børsomsatt råvareterminkontrakt (et derivat knyttet til et derivat), vil utgjøre en indirekte investering i råvarer og bør derfor fremdeles anses som et råvarederivat i henhold til direktiv 2004/39/EF.
26. Begrepet råvare bør ikke omfatte tjenester eller andre elementer som ikke er varer, som for eksempel valuta eller rettigheter i fast eiendom, eller som fullt ut er immaterielle.
27. Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, opprettet ved kommisjonsbeslutning 2001/527/EF⁴ er rådspurt med hensyn til teknisk rådgivning.
28. Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den europeiske verdipapirkomiteé —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Kapittel I

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. Denne forordning fastsetter detaljerte regler for gjennomføringen av artikkel 4 nr. 1 nr. 2, artikkel 4 nr. 1 nr. 7, artikkel 13 nr. 6 samt artikkel 25, 27, 28, 29, 30, 40, 44, 45, 56 og 58 i direktiv 2004/39/EF.
2. Artikkel 7 og 8 kommer til anvendelse på forvaltningsselskaper i samsvar med artikkel 5 nr. 4 i direktiv 85/611/EØF.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv menes med

1. «råvare», enhver vare av fungibel art som kan leveres, herunder metaller og malmer og legeringer, landbruksvarer og energi som for eksempel elektrisitet,
2. «utsteder», et foretak som utsteder omsettelige verdipapirer og, der dette er hensiktsmessig, andre finansielle instrumenter,
3. «utsteder innenfor Fellesskapet», en utsteder som har sitt forretningskontor i Fellesskapet,
4. «utsteder i tredjestat», en utsteder som ikke er en utsteder innenfor Fellesskapet,
5. «normalåpningstid» for et omsetningssted eller et investeringsforetak, de tidene omsetningsstedet eller investeringsforetaket på forhånd har fastsatt og offentliggjort som sin åpningstid,
6. «porteføljehandel», en transaksjon i flere enn et verdipapir der disse verdipapirene blir gruppert og omsatt som en enhet mot en bestemt referansekurs,
7. «relevant vedkommende myndighet» for et finansielt instrument, vedkommende myndighet i det mest relevante markedet med hensyn

⁴ EFT L 191 av 13.7.2001, s. 43.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- til likviditet for vedkommende finansielle instrument,
8. «omsetningssted», et regulert marked, et MTF eller en systematisk internhandler som opptrer i egenskap av dette, og, der dette er hensiktsmessig, et system utenfor Fellesskapet med tilsvarende funksjoner som et regulert marked eller MTF,
  9. «omsetning» i tilknytning til et finansielt instrument, summen av resultatene av å multiplisere antallet enheter av vedkommende instrument utvekslet mellom kjøpere og selgere i en definert tidsperiode, i henhold til transaksjoner som finner sted i et omsetningssted eller på annen måte, med den enhetskursen som gjelder for hver slik transaksjon,
  10. «transaksjon for verdipapirfinansiering», et tilfelle av utlån eller innlån av verdipapir eller av andre finansielle instrumenter, en gjenkjøps- eller reversert gjenkjøpstransaksjon eller en «kjøp-tilbakesalg» eller «salg-tilbakekjøps-transaksjon».

Artikkel 3

Transaksjoner knyttet til en enkelt aksje i en porteføljehandel og transaksjoner til volumveid gjennomsnittskurs

1. En transaksjon knyttet til en enkeltaksje i en porteføljehandel skal i henhold til artikkel 18 nr. 1 bokstav b) ii) anses som en transaksjon underlagt andre vilkår enn gjeldende markedskurs.
Den skal også i henhold til artikkel 27 nr. 1 bokstav b) anses om en transaksjon der utvekslingen av aksjer blir fastsatt av andre faktorer enn gjeldende markedsverdsetting av aksjen.
2. En transaksjon til volumveid gjennomsnittskurs skal i henhold til artikkel 18 nr. 1 bokstav b) ii) anses som en transaksjon underlagt andre vilkår enn gjeldende markedskurs og i henhold til artikkel 25 som en ordre underlagt andre vilkår enn gjeldende markedskurs.
Den skal også i henhold til artikkel 27 nr. 1 bokstav b) anses om en transaksjon der utvekslingen av aksjer blir fastsatt av andre faktorer enn gjeldende markedsverdsetting av aksjen.

Artikkel 4

Henvisninger til handelsdag

1. En henvisning til en handelsdag i tilknytning til et omsetningssted, eller i tilknytning til opplysninger i etterkant av handel som skal offentliggjøres i henhold til artikkel 30 eller artikkel 45 i

direktiv 2004/39/EF i tilknytning til en aksje, skal forstås som en henvisning til en hvilken som helst dag i løpet av den tiden vedkommende omsetningssted er åpent for handel.

En henvisning til handelsdagens åpning skal forstås som en henvisning til begynnelsen av omsetningsstedets normalåpningstid.

En henvisning til klokken 1200 handelsdagen skal forstås som klokken 1200 i den tidssonen omsetningsstedet er etablert.

En henvisning til handelsdagens avslutning skal forstås som en henvisning til avslutningen av omsetningsstedets normalåpningstid.

2. En henvisning til en handelsdag i tilknytning til det mest relevante markedet med hensyn til likviditet for en aksje, eller i tilknytning til opplysninger i etterkant av handelen som skal offentliggjøres i henhold til artikkel 28 i direktiv 2004/39/EF i tilknytning til en aksje, skal forstås som en henvisning til en hvilken som helst dag i løpet av normalåpningstiden for omsetningssteder i vedkommende marked.

En henvisning til handelsdagens åpning skal forstås som en henvisning til den tidligste begynnelsen for normal handel i vedkommende aksje på omsetningssteder i vedkommende marked.

En henvisning til klokken 12:00 handelsdagen skal forstås som en henvisning til klokken 12:00 i tidssonen til vedkommende marked.

En henvisning til handelsdagens avslutning skal forstås som en henvisning til siste opphør av vanlig handel i vedkommende aksje på omsetningssteder i vedkommende marked.

3. En henvisning til en handelsdag i tilknytning til en spot-kontrakt i henhold til artikkel 38 nr. 2 skal forstås som en henvisning til en hvilken som helst dag for normal handel i vedkommende kontrakt på omsetningssteder.

Artikkel 5

Henvisninger til transaksjon

I denne forordning er en henvisning til en transaksjon bare en henvisning til kjøp og salg av et finansielt instrument. I denne forordning, med unntak av kapittel II, omfatter kjøp og salg av et finansielt instrument ikke

- a) transaksjoner for verdipapirfinansiering,
- b) utøvelse av opsjoner eller av dekkede tegningsretter,
- c) primære markedstransaksjoner (som for eksempel utstedelse, tildeling eller tegning) i finansielle instrumenter som omfattes av artik-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

kel 4 nr. 1 nr. 18 bokstav a) og b) i direktiv 2004/39/EF.

Artikkel 6

Første gangs opptak til notering av en aksje i et regulert marked

I denne forordning skal første gangs opptak til notering av en aksje i et regulert marked, som nevnt i artikkel 40 i direktiv 2004/39/EF, anses for å finne sted på det tidspunkt et av følgende vilkår kommer til anvendelse:

- a) Aksjen har ikke tidligere vært opptatt til notering i et regulert marked.
- b) Aksjen har tidligere vært opptatt til notering i et regulert marked, men aksjen er fjernet fra notering i alle regulerte markeder som tidligere har opptatt den til notering.

Kapittel II

Dokumentasjon: kundeordrer og transaksjoner

Artikkel 7

(Artikkel 13 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF)

Dokumentasjon av kundeordrer og av beslutninger om å handle

Et investeringsforetak skal, i tilknytning til alle ordrer som mottas fra en kunde, og i tilknytning til alle beslutninger om å handle som tas når tjenesten porteføljeforvaltning utføres, umiddelbart registrere følgende opplysninger, i den utstrekning de kommer til anvendelse på vedkommende ordre eller vedkommende beslutning om å handle:

- a) Navnet på eller annen beskrivelse av kunden,
- b) navnet på eller annen beskrivelse av en relevant person som opptrer på vegne av kunden,
- c) de opplysninger som angis i punkt 4, 6 og punkt 16 til 19 i tabell 1 i vedlegg I,
- d) ordrens art, dersom dette er annet enn kjøp eller salg,
- e) typen ordre,
- f) eventuelle andre opplysninger, vilkår og særlige instruksjoner fra kunden som angir hvordan ordren skal utføres,
- g) dato og nøyaktig klokkeslett for investeringsforetakets mottak av ordren, eller av beslutningen om å handle.

Artikkel 8

(Artikkel 13 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF)

Dokumentasjon av transaksjoner

1. Umiddelbart etter at en kundeordre er utført, eller, når det gjelder investeringsforetak som formidler ordrer til en annen person for utførelse, umiddelbart etter å ha mottatt bekreftelse av at en ordre er utført, skal investeringsforetak registrere følgende opplysninger om den aktuelle transaksjonen:
  - a) Navnet på eller annen beskrivelse av kunden,
  - b) de opplysninger som angis i punkt 2, 3, 4, 6 og i punkt 16 til 21 i tabell 1 i vedlegg I,
  - c) samlet pris, som er produktet av enhetskursen og mengden,
  - d) transaksjonens art, dersom dette er annet enn kjøp eller salg,
  - e) den fysiske person som utførte transaksjonen eller som er ansvarlig for utførelsen.
2. Dersom et investeringsforetak formidler en ordre til en annen person for utførelse, skal investeringsforetaket umiddelbart etter å ha foretatt formidlingen registrere følgende opplysninger:
  - a) Navnet på eller annen beskrivelse av kunden hvis ordre er formidlet,
  - b) navnet på eller annen beskrivelse av den person som ordren ble formidlet til,
  - c) vilkårene for den formidlede ordren,
  - d) dato og nøyaktig klokkeslett for formidlingen.

Kapittel III

Transaksjonsrapportering

Artikkel 9

(Artikkel 25 nr. 3 annet punktum i direktiv 2004/39/EF)

Fastsettelse av mest relevant marked med hensyn til likviditet

1. Det mest relevante markedet med hensyn til likviditet for et finansielt instrument som er opptatt til notering i et regulert marked, heretter kalt «mest relevant marked», skal fastsettes i samsvar med nr. 2 til 8.
2. Når det gjelder en aksje eller et annet omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 1 nr. 18 bokstav a) i direktiv 2004/39/EF, eller når det gjelder en andel i et foretak for kollektiv investering, skal mest relevant marked være

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- den medlemsstat der aksjen eller andelen først ble opptatt til notering i et regulert marked.
3. Når det gjelder en obligasjon eller et annet omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 18 bokstav b) i direktiv 2004/39/EF, eller når det gjelder et pengemarkedsinstrument, som i begge tilfeller er utstedt av et datterforetak, i betydningen i sjuende rådsdirektiv 83/349/EØF av 13. juni 1983 om konsoliderte regnskaper⁵⁾, til et foretak som har forretningskontor i en medlemsstat, skal mest relevant marked være den medlemsstat der morforetakets forretningskontor befinner seg.
  4. Når det gjelder en obligasjon eller et annet omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 18 bokstav b) i direktiv 2004/39/EF, eller når det gjelder et pengemarkedsinstrument, som i begge tilfeller er utstedt av en utsteder innenfor Fellesskapet og som ikke omfattes av denne artikkels nr. 3, skal mest relevant marked være den medlemsstat der utstederens forretningskontor befinner seg.
  5. Når det gjelder en obligasjon eller et annet omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 18 bokstav b) i direktiv 2004/39/EF, eller når det gjelder et pengemarkedsinstrument, som i begge tilfeller er utstedt av en utsteder i en tredjestat og som ikke omfattes av denne artikkels nr. 3, skal mest relevant marked være den medlemsstat der verdipapiret først ble opptatt til notering i et regulert marked.
  6. Når det gjelder en derivatkontrakt eller en finansiell differansekontrakt eller et omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 18 bokstav c) i direktiv 2004/39/EF, skal mest relevant marked være
    - a) i tilfeller der det underliggende verdipapiret er en aksje eller et annet omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 18 bokstav a) i direktiv 2004/39/EF som er opptatt til notering i et regulert marked, den medlemsstat som anses for å være mest relevant marked med hensyn til likviditet for det underliggende verdipapiret, i samsvar med nr. 2,
    - b) i tilfeller der det underliggende verdipapiret er en obligasjon eller et annet omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 18 bokstav b) i direktiv 2004/39/EF eller et pengemarkedsinstrument som er opptatt til notering i et regulert marked, den medlemsstat som anses for å være mest relevant marked med hensyn til likviditet for det underliggende verdipapiret, i samsvar med nr. 3, 4 eller 5,
    - c) i tilfeller der det underliggende instrumentet er en indeks sammensatt av aksjer som alle er notert på et bestemt regulert marked, den medlemsstat der dette regulerte markedet befinner seg.
  7. I de tilfeller som ikke omfattes av nr. 2 til 6, skal mest relevant marked være den medlemsstat med det regulerte markedet der det omsettelige verdipapiret eller derivatkontrakten eller finansielle differansekontrakten først ble opptatt til notering, befinner seg.
  8. I tilfeller der et finansielt instrument som omfattes av nr. 2, 5 eller 7, eller det underliggende finansielle instrumentet til et finansielt instrument som omfattes av nr. 6 og der enten nr. 2, 5 eller 7 er relevant, ble første gang opptatt til notering på et eller flere regulerte markeder samtidig, og alle disse regulerte markedene har samme hjemstat, skal vedkommende medlemsstat være mest relevant marked.
- Der vedkommende regulerte markeder ikke har samme hjemstat, skal mest relevant marked med hensyn til likviditet for dette instrumentet være det markedet der omsetningen av vedkommende instrument er størst.
- For å avgjøre hva som er mest relevant marked der omsetningen av instrumentet er størst, skal hver vedkommende myndighet som har godkjent en eller flere av de berørte regulerte markedene, beregne omsetningen for vedkommende instrument i sitt respektive marked for forrige kalenderår, forutsatt at instrumentet var opptatt til notering å begynnelsen av vedkommende år.
- Der omsetningen for det relevante finansielle instrumentet ikke kan beregnes på grunn av utilstrekkelig eller ikke-eksisterende opplysninger og utstederen har sitt forretningskontor i en medlemsstat, skal mest relevant marked være markedet til den medlemsstat der forretningskontoret til utstederen befinner seg.
- Der utstederen ikke har sitt forretningskontor i en medlemsstat, skal mest relevant marked for vedkommende instrument være det markedet der omsetningen av relevant klasse av instrumentet er størst. For å finne fram til dette markedet skal hver enkelt vedkommende myndighet som har godkjent en av de berørte regulerte markedene, beregne omsetningen for instrumentene i samme klasse i sitt respektive marked for forrige kalenderår.

⁵⁾ ()EFT L 193 av 4.7.1987, s. 1.

Relevante klasser av finansielle instrumenter er

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- a) aksjer,
- b) obligasjoner eller andre former for gjeldsinstrumenter,
- c) alle andre finansielle instrumenter.

Artikkel 10

(Artikkel 25 nr. 3 annet punktum i direktiv 2004/39/EF)

Alternativ fastsettelse av mest relevant marked med hensyn til likviditet

1. En vedkommende myndighet kan i januar hvert år underrette relevant vedkommende myndighet for et bestemt finansielt instrument om at myndigheten har til hensikt å bestride avgjørelsen av hva som i samsvar med artikkel 9 er mest relevant marked for vedkommende instrument.
2. Innen fire uker etter at slik melding er sendt, skal begge myndigheter beregne omsetningen for vedkommende finansielle instrument i sine respektive markeder over en periode som utgjøres av forrige kalenderår.

Dersom resultatene av denne beregningen indikerer at omsetningen er større i markedet til den myndighet som bestrider avgjørelsen, skal dette markedet være mest relevant marked for vedkommende finansielle instrument. Der vedkommende finansielle instrument er av en type som er spesifisert i artikkel 9 nr. 6 bokstav a) eller b), skal dette markedet også være mest relevant marked for derivatkontrakter eller finansielle differansekontrakter eller omsettelige verdipapirer som omfattes av artikkel 4 nr. 1 nr. 18 bokstav c) i direktiv 2004/39/EF, og der vedkommende finansielle instrument er det underliggende instrumentet.

Artikkel 11

(Artikkel 25 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF)

Liste over finansielle instrumenter

Relevant vedkommende myndighet for et eller flere finansielle instrumenter skal påse at det blir innført og opprettholdt en ajourført liste over disse finansielle instrumentene. Listen skal gjøre tilgjengelig for den vedkommende myndighet som er utpekt som kontaktpunkt av hver enkelt medlemsstat i samsvar med artikkel 56 i direktiv 2004/39/EF. Listen skal første gang gjøres tilgjengelig på den første handelsdagen i juni 2007.

For å bistå vedkommende myndigheter med å overholde første punktum, skal hvert regulerte

marked oversende identifiserende referanseopplysninger for hvert finansielle instrument som er opptatt til notering, i et elektronisk og standardisert format til vedkommende myndighet i hjemstaten. Disse opplysningene skal oversendes for hvert enkelt finansielle instrument før omsetningen i dette instrumentet begynner. Vedkommende myndighet i hjemstaten skal påse at opplysningene blir oversendt til relevant vedkommende myndighet for det berørte finansielle instrumentet. Referanseopplysningene skal ajourføres når det skjer endringer i opplysningene vedrørende et instrument. Kravene i dette ledd kan fravikes dersom relevant vedkommende myndighet for det berørte finansielle instrumentet får relevante referanseopplysninger på andre måter.

Artikkel 12

(Artikkel 25 nr. 5 i direktiv 2004/39/EF)

Rapporteringskanaler

1. Rapportene vedrørende transaksjoner i finansielle instrumenter skal skje i elektronisk form unntatt i unntaksvise tilfeller, der dette kan skje i et medium som tillater lagring av opplysningene på en annen måte enn i elektronisk form og som gjør at de for framtiden er tilgjengelig for vedkommende myndigheter; dessuten skal de metoder som benyttes for slike rapporter, oppfylle følgende vilkår:
  - a) De skal sikre sikkerhet for og fortrolig behandling av de innrapporterte opplysningene,
  - b) de skal inneholde ordninger for å identifisere og rette opp feil i en transaksjonsrapport,
  - c) de skal inneholde ordninger for autentisering av kilden til transaksjonsrapporten,
  - d) de skal omfatte egnede forebyggende tiltak for å innen rimelig tid å kunne gjenoppta rapporteringen i tilfelle av systemfeil,
  - e) de skal kunne rapportere de opplysningene som kreves i henhold til artikkel 13 i det format som kreves av vedkommende myndighet og i samsvar med dette nummer, innen de tidsfrister som går fram av artikkel 25 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF.
2. Et handelssystem eller rapporteringssystem skal være godkjent av vedkommende myndighet i henhold til artikkel 25 nr. 5 i direktiv 2004/39/EF dersom ordningene for rapportering av transaksjoner som er fastsatt av vedkommende system er i overensstemmelse med denne artikkels nr. 1 og er underlagt tilsyn av en ved-

kommende myndighet med hensyn til fortsatt overholdelse.

Artikkel 13

(Artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF)

Transaksjonsrapportens innhold

1. Rapportene vedrørende transaksjoner som er nevnt i artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF, skal inneholde de opplysningene som er angitt i tabell 1 i vedlegg I til denne forordning, som er relevant for typen av vedkommende finansielle instrument og som vedkommende myndighet erklærer at ikke allerede er i myndighetens besittelse eller ikke allerede er tilgjengelig for myndigheten på annen måte.
2. For identifisering av en transaksjons motpart som er et regulert marked, et MTF eller en annen sentral motpart, slik det er angitt i tabell 1 i vedlegg I, skal alle vedkommende myndigheter gjøre offentlig tilgjengelig en liste over identifiseringskoder for de regulerte markedene og MTF-ene som i hvert enkelt tilfelle er vedkommende myndighet i hjemstaten, og over alle foretak som opptrer som sentrale motparter for slike regulerte markeder og MTF-er.
3. Medlemsstatene kan kreve at rapporter som er utarbeidet i samsvar med artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF, skal inneholde opplysninger knyttet til vedkommende transaksjoner og som kommer i tillegg til de opplysningene som er angitt i tabell 1 i vedlegg I, der slike opplysninger er nødvendig for å sette vedkommende myndighet i stand til å føre tilsyn med virksomheten til investeringsforetak for å sikre at de opptrer ærlig, rettferdig og profesjonelt og på en måte som fremmer markedets integritet, og under forutsetning av at et av følgende kriterier er oppfylt:
  - a) Det finansielle instrumentet som er emne for rapporten, har egenskaper som er spesifikke for et instrument av denne type og som ikke omfattes av de opplysningene som er angitt i vedkommende tabell.
  - b) Handelsmetoder som er spesifikke for omsetningsstedet der transaksjonen fant sted, har egenskaper som ikke omfattes av de opplysningene som er angitt i vedkommende tabell.
4. Medlemsstatene kan også kreve at en rapport om en transaksjon foretatt i samsvar med artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF identifiserer de kunder som investeringsforetaket har utført vedkommende transaksjon på vegne av.

Artikkel 14

(Artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF)

Utteksling av opplysninger om transaksjoner

1. Vedkommende myndigheter skal innføre ordninger som er utformet for å påse at de opplysningene som mottas i samsvar med artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF, blir gjort tilgjengelig for følgende myndigheter:
  - a) Relevant vedkommende myndighet for vedkommende finansielle instrument,
  - b) når det gjelder filialer, vedkommende myndighet som har godkjent investeringsforetaket som gir opplysningene, men uten at dette berører myndighetens rett til ikke å motta disse opplysningene i samsvar med artikkel 25 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF,
  - c) enhver annen vedkommende myndighet som anmoder om opplysningene for å kunne utføre sine tilsynsplikter på korrekt måte i henhold til artikkel 25 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF.
2. De opplysningene som skal gjøres tilgjengelig i samsvar med nr. 1, skal inneholde de opplysningene som er beskrevet i tabell 1 og 2 i vedlegg I.
3. Opplysningene nevnt i nr. 1 skal gjøres tilgjengelig så snart som mulig.

Med virkning fra 1. november 2008 skal slike opplysninger gjøres tilgjengelig av vedkommende myndighet som mottok opplysningene eller anmodningen senest innen avslutningen av neste arbeidsdag etter den dag da vedkommende myndighet mottok opplysningene eller anmodningen.
4. Vedkommende myndigheter skal samordne følgende
  - a) Utforming og innføring av ordninger for utveksling av transaksjonsopplysninger mellom vedkommende myndigheter, slik det kreves av direktiv 2004/39/EF og av denne forordning,
  - b) eventuell framtidig oppgradering av ordningene.
5. Før 1. februar 2007 skal vedkommende myndigheter rapportere til Kommisjonen, som skal informere Den europeiske verdipapirkomiteé, vedrørende utformingen av ordningene som skal innføres i samsvar med nr. 1.

Vedkommende myndigheter skal også rapportere til Kommisjonen, som skal informere Den europeiske verdipapirkomiteé når det foreslås betydelige endringer av disse ordningene.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Artikkel 15

(Artikkel 58 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Anmodning om samarbeid og utveksling av opplysninger

1. Der en vedkommende myndighet ønsker at en annen vedkommende myndighet skal levere eller utveksle opplysninger i samsvar med artikkel 58 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF, skal den oversende en skriftlig anmodning til den annen vedkommende myndighet som inneholder tilstrekkelig detaljert informasjon til at de anmodede opplysningene kan gis.

I hastesaker kan imidlertid anmodningen oversendes muntlig forutsatt at den blir bekreftet skriftlig.

Vedkommende myndighet som mottar en anmodning, skal bekrefte å ha mottatt denne så snart det er praktisk mulig.

2. I tilfeller der de opplysningene det anmodes om i henhold til nr. 1 er internt tilgjengelig for den vedkommende myndighet som mottar anmodningen, skal denne myndighet straks oversende opplysningene det anmodes om til den vedkommende myndighet som kom med anmodningen.

Men dersom vedkommende myndigheter som mottar anmodningen, ikke har i hende eller kontrollerer opplysningene det anmodes om, skal den umiddelbart treffe nødvendige tiltak for å få tak i disse opplysningene og etterkomme anmodningen fullt ut. Denne vedkommende myndighet skal også informere den anmodende vedkommende myndighet om grunnene til at de opplysningene det ble anmodet om, ikke ble oversendt umiddelbart.

Artikkel 16

(Artikkel 56 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Avgjørelse av hva som er av vesentlig betydning med hensyn til et regulert markeds funksjoner i en vertsstat

Hvordan et regulert marked i en vertsstat fungerer, skal anses for å være av vesentlig betydning for funksjonen til verdipapirmarkedene og vern av investorer i vedkommende vertsstat der et av følgende kriterier er oppfylt:

- Vertsstaten har tidligere vært hjemstaten til vedkommende regulerte marked,
- vedkommende regulerte marked har overtatt gjennom fusjon, overtakelse eller en annen form for overføring virksomheten til et regulert

marked som hadde sitt forretningskontor eller hovedkontor i vertsstaten.

Kapittel IV

Markedsinnsyn

Avsnitt 1

Krav til innsyn i forkant av handelen for regulerte markeder og MTF-er

Artikkel 17

(Artikkel 29 og artikkel 44 i direktiv 2004/39/EF)

Plikt vedrørende innsyn i forkant av handelen

- Et investeringsforetak eller en markedsoperatør som driver et MTF eller et regulert marked skal, med hensyn til hver enkelt aksje som er opptatt til notering i et regulert marked og som noteres innenfor et system drevet av investeringsforetaket eller markedsoperatøren og nærmere spesifisert i tabell 1 i vedlegg II, offentliggjøre de opplysningene som er nevnt i nr. 2-6.
- Der et av foretakene eller operatørene nevnt i nr. 1 driver et handelssystem med ordrebok i form av løpende auksjoner, skal disse for hver aksje som angitt i nr. 1, i foretakets normalåpningstid løpende offentliggjøre det samlede antallet ordrer og de aksjene disse ordrene representerer på hvert enkelt kursnivå, for de fem beste kjøps- og salgskursnivåene.
- Der et av foretakene eller operatørene nevnt i nr. 1 driver et kursbasert handelssystem, skal det for hver aksje som angitt i nr. 1, i foretakets normalåpningstid løpende offentliggjøre de beste kjøps- og salgskursene ordnet etter kurs for hver markedspleier i vedkommende aksje, sammen med volumene knyttet til disse kursene.

De offentliggjorte kursene skal være de kursene som representerer bindende forpliktelser til å kjøpe og selge aksjene og som indikerer kurs og volum for aksjer som registrerte markedspleiere er forberedt på å kjøpe og selge til.

Under unntaksvise markedsforhold kan imidlertid indikative kurser eller enveiskurser tillates i et begrenset tidsrom.

- Der et av foretakene eller operatørene nevnt i nr. 1 driver et handelssystem med periodiske auksjoner, skal det for hver aksje som angitt i nr. 1, i foretakets normalåpningstid løpende offentliggjøre den kursen som best ville oppfylle systemets handelsalgoritme og det volu-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

met som potensielt ville kunne utføres til denne kursen av deltakere i dette systemet.

5. Der et av foretakene eller operatørene nevnt i nr. 1 driver et handelssystem som ikke i sin helhet omfattes av nr. 2 eller 3 eller 4, enten fordi det er et hybridssystem som faller inn under flere enn ett av disse numrene eller fordi kursfastsettelsesprosessen er av en annen art, skal foretaket holde en standard med hensyn til innsyn i forkant av handelen som sikrer at tilstrekkelige opplysninger blir offentliggjort med hensyn til kursnivå for ordrer eller kurser på hver enkelt aksje som angitt i nr. 1, samt nivået av interesse for handel i vedkommende aksje.

Særlig skal de fem beste kjøps- og salgskursnivåene og/eller toveiskurser for hver markedspleier i vedkommende aksje offentliggjøres, dersom egenskapene ved kursfastsettingsmekanismene tillater dette.

6. Et sammendrag av de opplysningene som skal offentliggjøres i samsvar med nr. 2 til 5 er angitt i tabell 1 i vedlegg II.

Artikkel 18

(Artikkel 29 nr. 2 og artikkel 44 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Unntak basert på markedsmodell og type ordre eller transaksjon

1. Unntak i samsvar med artikkel 29 nr. 2 og artikkel 44 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF kan innrømmes av vedkommende myndigheter for systemer som drives av et MTF eller et regulert marked, dersom disse systemene oppfyller ett av følgende kriterier:
  - a) De må være basert på en handelsmetode der kursen bestemmes i samsvar med en referansekurs generert av et annet system, der vedkommende referansekurs er godt offentliggjort og av markedsdeltakere generelt blir ansett som en pålitelig referansekurs.
  - b) De formaliserer forhandlede transaksjoner, der hver av disse oppfyller et av følgende kriterier:
    - i. Transaksjonen foretas i eller innenfor gjeldende volumveid margin («spread») gjenspeilet i ordreboken eller i kursene til markedspleiere i det regulerte markedet eller MTF-et som driver dette systemet eller, der aksjen ikke blir løpende notert, innen en viss prosentandel av en passende referansekurs, som er en pro-

sentandel og en referansekurs fastsatt på forhånd av systemets operatør.

- ii. Transaksjonen er underlagt andre vilkår enn gjeldende markedskurs på aksjen.

Med hensyn til bokstav b) må de andre vilkårene som er angitt i reglene for det regulerte markedet eller MTF-et for en transaksjon av denne typen også være oppfylt.

Når det gjelder systemer som har en annen funksjonalitet enn som beskrevet under bokstav a) eller b), kommer unntaket ikke til anvendelse på den funksjonaliteten.

2. Unntak i samsvar med artikkel 29 nr. 2 og artikkel 44 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF basert på typen av ordrer kan bare innrømmes i tilknytning til ordrer som holdes i et ordrestyringssystem som drives av det regulerte markedet eller MTF-et under påvente av at de slippes på markedet.

Artikkel 19

(Artikkel 29 nr. 2 og artikkel 44 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Henvisninger til forhandlede transaksjon

I henhold til artikkel 18 nr. 1 bokstav b) skal en forhandlet transaksjon bety en transaksjon som involverer medlemmer av eller deltakere i et regulert marked eller et MTF som blir forhandlet privat, men utført innenfor det regulerte markedet eller MTF-et, og der vedkommende medlem eller deltaker foretar en av følgende oppgaver:

- a) Handler for egen regning med et annet medlem eller en annen deltaker som opptrer for en kundes regning,
- b) handler med et annet medlem eller en annen deltaker der begge utfører ordrer for egen regning,
- c) opptrer for både kjøpers og selgers regning,
- d) opptrer for kjøpers regning, der et annet medlem eller en annen opptrer for selgers regning,
- e) handler for egen regning mot en kundeordre.

Artikkel 20

(Artikkel 29 nr. 2 og artikkel 44 nr. 2 samt artikkel 27 nr. 1 femte punktum i direktiv 2004/39/EF)

Unntak i tilknytning til transaksjoner av stort omfang

En ordre skal anses for å være av stort omfang sammenlignet med normal markedsstørrelse der-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

som den er lik eller større enn minimumsstørrelsen på ordrer som angitt i tabell 2 i vedlegg II. For å avgjøre om en ordre er av stort omfang sammenlignet med normal markedsstørrelse skal alle aksjer opptatt til notering i et regulert marked klassifiseres i samsvar med gjennomsnittlig daglig omsetning, som skal beregnes i samsvar med framgangsmåten i artikkel 33.

Avsnitt 2

Krav til innsyn i forkant av handelen for systematiske internhandlere

Artikkel 21

(Artikkel 4 nr. 1 nr. 7 i direktiv 2004/39/EF)

Kriterier for å avgjøre om et investeringsforetak er en systematisk internhandler

1. Når et investeringsforetak handler for egen regning ved å utføre kundeordrer utenfor et regulert marked eller et MTF, skal foretaket behandles som en systematisk internhandler dersom det oppfyller følgende kriterier som indikerer at det utfører denne virksomheten på et organisert, hyppig og systematisk grunnlag:
  - a) Virksomheten spiller en vesentlig kommersiell rolle for foretaket, og blir utført i samsvar med ufravikelige regler og framgangsmåter.
  - b) Virksomheten blir utført av personell, eller ved hjelp av et automatisert teknisk system, tilordnet dette formål, uansett om slikt personell eller dette systemet utelukkende blir benyttet til dette formål eller ikke.
  - c) Virksomheten er tilgjengelig for kunder på regelmessig eller kontinuerlig grunnlag.
2. Et investeringsforetak skal opphøre å være en systematisk internhandler i en eller flere aksjer dersom det slutter å utføre den virksomhet som er angitt i nr. 1 med hensyn til vedkommende aksjer, forutsatt at det på forhånd har kunngjort at det har til hensikt å opphøre med vedkommende virksomhet og benyttet de samme kanalene for denne kunngjøringen som det benyttet til å offentliggjøre sine kurser, eller, der dette er umulig, benytte en kanal som er like tilgjengelig for foretakets kunder og andre markedsdeltakere.
3. Handling for egen regning ved å utføre kundeordrer skal ikke behandles som at det skjer på et organisert, hyppig og systematisk grunnlag der følgende vilkår kommer til anvendelse:
  - a) Virksomheten blir utført *ad hoc* og på uregelmessig bilateralt grunnlag med engros-

motparter som en del av forretningsforhold som selv karakteriseres av at de skjer ved handling i en markedsstørrelse som er over standard.

- b) Transaksjonene blir utført utenfor de systemer som vanligvis benyttes av vedkommende foretak til virksomhet det utfører i egenskap av en systematisk internhandler.
4. Alle vedkommende myndigheter skal påse at det opprettholdes og offentliggjøres en liste over alle systematiske internhandlere som disse myndighetene har godkjent som investeringsforetak, med hensyn til aksjer opptatt til notering i et regulert marked.

Vedkommende myndighet skal påse at listen er ajourført ved å gjennomgå den minst en gang per år.

Listen skal gjøres tilgjengelig for Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn. Listen skal anses som offentliggjort når den er offentliggjort av Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn i samsvar med artikkel 34 nr. 5.

Artikkel 22

(Artikkel 27 i direktiv 2004/39/EF)

Avgjørelse av hva som er likvide aksjer

1. En aksje som er opptatt til notering i et regulert marked, skal anses for å ha et likvid marked dersom aksjen blir notert daglig, med en fri markedsverdi (free float) som ikke er mindre enn 500 millioner euro, og et av følgende vilkår er oppfylt:
  - a) Gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner i aksjen er ikke mindre enn 500.
  - b) Gjennomsnittlig dagsomsetning for aksjen er ikke mindre enn 2 millioner euro.

En medlemsstat kan imidlertid, med hensyn til aksjer som den er det mest relevante markedet for, fastsette med en meddelelse at begge disse vilkårene skal gjelde. Denne meddelelsen skal offentliggjøres.
2. En medlemsstat kan fastsette minste antall likvide aksjer for vedkommende medlemsstat. Minste antall aksjer skal ikke være mer enn 5. Denne spesifiseringen skal offentliggjøres.
3. I tilfeller der en medlemsstat i henhold til nr. 1 ville vært mest relevant marked for færre likvide aksjer enn det minsteantallet som er fastsatt i samsvar med nr. 2, kan vedkommende myndighet for vedkommende medlemsstat i tillegg utpeke en eller flere likvide aksjer, forutsatt at det samlede antallet aksjer som følgerlig

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

blir ansett som likvide aksjer som vedkommende medlemsstat er det mest relevante markedet for, ikke overstiger det minste antallet aksjer som er fastsatt av vedkommende medlemsstat.

Vedkommende myndighet skal utpeke de likvide tilleggsaksjene suksessivt og i fallende rekkefølge med hensyn til gjennomsnittlig daglig omsetning blant de aksjene som den er relevant vedkommende myndighet for, og som er opptatt til notering i et regulert marked og notert daglig.

4. Når det gjelder nr. 1 første punktum skal beregningen av fri markedsverdi (free float) for en aksje ikke inkludere eierandeler som overstiger 5 % av utstederens samlede stemmeretter, med mindre en slik eierandel innehas av et foretak for kollektiv investering eller et pensjonsfond.

Stemmeretter skal beregnes på grunnlag av alle de aksjer som det er knyttet stemmeretter til, selv om utøvelsen av en slik rett er suspendert.

5. En aksje skal ikke anses for å ha et likvid marked i henhold til artikkel 27 i direktiv 2004/39/EF før seks uker etter at den første gang er opptatt til notering i et regulert marked, dersom estimatet av den samlede markedsverdien av vedkommende aksje ved starten av første dags notering etter at den er opptatt til notering, i samsvar med artikkel 33 nr. 3, er mindre enn 500 millioner euro.
6. Alle vedkommende myndigheter skal påse at det opprettholdes og offentliggjøres en liste over alle likvide aksjer som de er relevant vedkommende myndighet for.

Vedkommende myndighet skal påse at listen er ajourført ved å gjennomgå den minst en gang per år.

Listen skal gjøres tilgjengelig for Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn. Listen skal anses som offentliggjort når den er offentliggjort av Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn i samsvar med artikkel 34 nr. 5.

Artikkel 23

(Artikkel 27 nr. 1 fjerde punktum i direktiv 2004/39/EF)

Standard markedsstørrelse

For å fastsette standard markedsstørrelse for likvide aksjer skal disse aksjene inndeles i klasser

etter den gjennomsnittlige verdien av utførte ordrer i samsvar med tabell 3 i vedlegg II.

Artikkel 24

(Artikkel 27 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Kurser som gjenspeiler rådende markedsforhold

En systematisk internhandler skal for hver likvide aksje som vedkommende er en systematisk internhandler for, være i besittelse av følgende:

- a) En eller flere kurser som ligger nært i pris til sammenlignbare kurser for samme aksje i andre omsetningssteder,
- b) en dokumentasjon av foretakets kurser, som det skal oppbevare i en periode på 12 måneder, eller lenger om det anser det for hensiktsmessig.

Plikten fastsatt i bokstav b) berører ikke investeringsforetakets plikt i henhold til artikkel 25 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF til å oppbevare og stille til disposisjon for vedkommende myndighet relevante opplysninger knyttet til alle transaksjoner foretaket har utført i minst fem år.

Artikkel 25

(Artikkel 27 nr. 3 femte punktum og artikkel 26 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF)

Systematiske internhandleres utførelse av ordrer

1. I henhold til artikkel 27 nr. 3 femte punktum i direktiv 2004/39/EF skal utførelse av ordrer i flere verdipapirer anses som en del av én transaksjon dersom denne ene transaksjonen er en porteføljehandel som involverer 10 eller flere verdipapirer.

Av samme grunn betyr en ordre underlagt andre vilkår enn gjeldende markedskurs enhver ordre som verken er en ordre om utførelse av en transaksjon i aksjer til rådende markedskurs eller en limitordre.

2. I henhold til artikkel 27 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF skal antallet eller volumet av ordrer anses for å overstige normen i betydelig grad dersom en systematisk internhandler ikke kan utføre disse ordrene uten å utsette seg selv for unødig risiko.

For å identifisere antallet og volumet av ordrer som vedkommende kan utføre uten å utsette seg for unødig risiko, skal en systematisk internhandler opprettholde og gjennom-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

føre som en del av sine retningslinjer for risiko-håndtering i henhold til artikkel 7 i kommisjonsdirektiv 2006/73/EF⁶, retningslinjer uten forskjellsbehandling som tar hensyn til volumet av transaksjonene, den kapital som foretaket har tilgjengelig for å dekke risikoen for denne typen handel og de rådende forholdene i markedet som foretaket opererer i.

3. I tilfeller der et investeringsforetak i samsvar med artikkel 27 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF begrenser antallet eller volumet av ordrer det påtar seg å utføre, skal det skriftlig sette opp og gjøre tilgjengelig for kunder og potensielle kunder hvilke ordninger det har utformet for å sikre at en slik begrensning ikke fører til diskriminerende behandling av kunder.

Artikkel 26

(Artikkel 27 nr. 3 fjerde punktum i direktiv 2004/39/EF)

Størrelse på detaljkundeordrer

I henhold til artikkel 27 nr. 3 fjerde punktum i direktiv 2004/39/EF skal en ordre anses for å være av en større størrelse enn den størrelse som normalt foretas av en privat investor dersom ordren overstiger 7500 euro.

Avsnitt 3

Krav til innsyn i etterkant av handelen for regulerte markeder, MTF-er og investeringsforetak

Artikkel 27

(Artikkel 28, 30 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Plikt vedrørende innsyn i etterkant av handelen

1. Investeringsforetak, regulerte markeder samt investeringsforetak og markedsoperatører som driver et MTF skal, med hensyn til transaksjoner i aksjer opptatt til notering på regulerte markeder gjennomført av disse eller, når det gjelder regulerte markeder eller MTF-er, innenfor deres respektive systemer, offentliggjøre følgende opplysninger:
  - a) De opplysninger som angis i punkt 2, 3, 6, 16, 17, 18 og 21 i tabell 1 i vedlegg I,
  - b) en indikasjon på at utvekslingen av aksjer eventuelt er bestemt av andre faktorer enn gjeldende markedsverdsetting av aksjen,
  - c) en indikasjon på at handelen eventuelt var en forhandlet handel,
  - d) eventuelle endringer i tidligere gitte opplysninger.

Disse opplysningene skal offentliggjøres enten med henvisning til hver enkelt transaksjon eller i en form som angir samlet volum og kurs for alle transaksjoner i samme aksje som finner sted til samme pris på samme tid.

2. Som et unntak skal en systematisk internhandler ha rett til å bruke akronymet «SI» i stedet for den identifiserings- og omsetningsstedet nevnt i nr. 1 bokstav a) med hensyn til en transaksjon i en aksje som er utført i dennes egenskap av systematisk internhandler for vedkommende aksje.

Den systematiske internhandleren kan bare utøve denne retten så lenge denne gjør tilgjengelig for allmennheten samlede kvartalsvise opplysninger med hensyn til de transaksjoner som er utført i dennes egenskap av systematisk internhandler for vedkommende aksje og i seneste kvartal, eller del av kvartal, som foretaket opptrådte som systematisk internhandler for vedkommende aksje. Disse opplysningene skal gjøres tilgjengelig senest en måned etter avslutningen av hvert kvartal.

Foretaket kan også utøve denne retten i løpet av perioden mellom den dato som er angitt i artikkel 41 nr. 2, eller den dato da foretaket begynner sin virksomhet som systematisk internhandler i tilknytning til en aksje, eller den av disse datoene som er senest, og den datoen da samlede kvartalsvise opplysninger i tilknytning til en aksje først må offentliggjøres.

3. De samlede kvartalsvise opplysningene nevnt i nr. 2 annet punktum skal inneholde følgende opplysninger for aksjen for hver handelsdag i vedkommende kvartal:
  - a) Den høyeste kursen,
  - b) den laveste kursen,
  - c) gjennomsnittskursen,
  - d) samlet antall aksjer som er handlet,
  - e) samlet antall transaksjoner,
  - f) eventuelle andre opplysninger som den systematiske internhandleren finner å gjøre tilgjengelig.
4. Når transaksjonen er utført utenom reglene til et regulert marked eller et MTF, skal et av følgende investeringsforetak, etter avtale mellom partene, sørge for å offentliggjøre disse opplysningene:
  - a) Det investeringsforetaket som selger vedkommende aksje,
  - b) det investeringsforetaket som opptrer på vegne av eller ordner transaksjonen for selgeren,

⁶ Se s. 26 i dette nummer av *Den europeiske unions tidende*.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- c) det investeringsforetaket som opptrer på vegne av eller ordner transaksjonen for kjøperen,
- d) det investeringsforetaket som kjøper vedkommende aksje.

I mangel av en slik avtale tas bestemmelsen om hvilket investeringsforetak som skal offentliggjøre opplysningene ved å gå gjennom bokstav a) til bokstav d) til første bokstav som kommer til anvendelse på det aktuelle tilfellet.

Partene skal treffe alle rimelige tiltak for å påse at transaksjonen blir offentliggjort som en enkelt transaksjon. Dersom to tilsvarende handler inngås på samme tidspunkt og til samme kurs med en og samme mellommann skal de anses som en enkelt transaksjon.

Artikkel 28

(Artikkel 28, 30 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Utsatt offentliggjøring av store transaksjoner

Det kan tillates utsatt offentliggjøring av opplysninger med hensyn til transaksjoner i en periode som ikke er lenger enn den perioden som er angitt i tabell 4 i vedlegg II for vedkommende klasse av aksje og transaksjon, forutsatt at følgende kriterier er oppfylt:

- a) Transaksjonen er mellom et investeringsforetak som handler for egen regning og en av dette foretakets kunder,
- b) størrelsen på transaksjonen er lik eller større enn relevant minste kvalifiserende størrelse, slik det er angitt i tabell 4 i vedlegg II.

For å bestemme relevant minste kvalifiserende størrelse med hensyn til bokstav b), skal alle aksjer opptatt til notering i et regulert marked klassifiseres i samsvar med gjennomsnittlig daglig omsetning, som skal beregnes i samsvar med artikkel 33.

Avsnitt 4

Fellesbestemmelser for innsyn i for- og etterkant av handelen

Artikkel 29

(Artikkel 27 nr. 3, 28 nr. 1, 29 nr. 1, 44 nr. 1 og 45 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Offentliggjøring og tilgjengelighet av opplysninger om innsyn i for- og etterkant av handelen

1. Et regulert marked, et MTF eller en systematisk internhandler skal anses for å fortløpende offentliggjøre opplysninger i forkant av handelen i løpet av normalåpningstiden dersom disse opplysningene blir offentliggjort så snart de blir tilgjengelig i løpet av normalåpningstiden for vedkommende regulerte marked, MTF eller systematisk internhandler, og fortsatt er tilgjengelig til de blir ajourført.
2. Opplysninger i forkant av handelen, og opplysninger i etterkant av handelen i tilknytning til transaksjoner som finner sted på omsetningssteder og i normalåpningstiden, skal gjøres tilgjengelig så nær opp til sanntid som mulig. Opplysninger i etterkant av handelen i tilknytning til slike transaksjoner skal i alle tilfeller gjøres tilgjengelig innen tre minutter etter at vedkommende transaksjon har foregått.
3. Opplysninger knyttet til en porteføljehandel skal gjøres tilgjengelig med hensyn til hver av de enkelte transaksjonene så nær opp til sanntid som mulig, idet det tas hensyn til behovet for å tilordne kurser til bestemte aksjer. Hver enkelt transaksjon skal vurderes separat for å kunne avgjøre om utsatt offentliggjøring med hensyn til vedkommende transaksjon er tilgjengelig i henhold til artikkel 28.
4. Opplysninger i etterkant av handelen i tilknytning til transaksjoner som finner sted på et omsetningssted, men utenom normalåpningstiden, skal offentliggjøres før åpningen av neste handelsdag for omsetningsstedet der transaksjonen skjedde.
5. For transaksjoner som finner sted utenom et omsetningssted, skal opplysninger i etterkant av handelen offentliggjøres
  - a) dersom transaksjonen finner sted i løpet av en handelsdag for mest relevant marked for vedkommende aksje, eller i løpet av investeringsforetakets normalåpningstid, og så nært opp til sanntid som mulig. Opplysninger i etterkant av handelen i tilknytning til slike transaksjoner skal i alle tilfeller gjøres tilgjengelig innen tre minutter etter at vedkommende transaksjon har foregått,
  - b) tilfeller som ikke omfattes av bokstav a), umiddelbart ved starten av investeringsforetakets normalåpningstid eller senest før åpningen av neste handelsdag i mest relevant marked for vedkommende aksje.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Artikkel 30

(Artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Offentlig tilgjengelighet av opplysninger i for- og etterkant av handelen

Med hensyn til artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF og denne forordning skal opplysninger i for- og etterkant av handelen anses for å være offentliggjort eller gjort tilgjengelig for allmennheten dersom det generelt er gjort tilgjengelig for investorer innenfor Fellesskapet på en av følgende måter:

- a) I systemene til et regulert marked eller et MTF,
- b) i systemene til en tredjemann,
- c) gjennom egne ordninger.

Artikkel 31

(Artikkel 22 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Opplysninger om kunders limitordrer

Et investeringsforetak skal anses for å gi opplysninger om kunders limitordrer som ikke blir utført umiddelbart dersom det oversender ordren til et regulert marked eller et MTF som driver en handelssystem med ordrebok, eller sikrer at ordren blir offentliggjort og enkelt kan utføres så snart markedsforholdene tillater.

Artikkel 32

(Artikkel 22 nr. 2 samt artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Ordninger for offentliggjøring av opplysninger

Alle ordninger for å offentliggjøre opplysninger, vedtatt i henhold til artikkel 30 og 31, skal oppfylle følgende vilkår:

- a) Ordningen må omfatte alle rimelige tiltak som er nødvendig for å sikre at opplysningene som skal offentliggjøres, er pålitelige, fortløpende blir kontrollert for feil og blir rettet så snart feil blir oppdaget.
- b) Ordningen må legge forholdene til rette for konsolidering av opplysningene med tilsvarende opplysninger fra andre kilder.
- c) Ordningen må gjøre opplysningene tilgjengelig for allmennheten på et kommersielt grunnlag uten forskjellsbehandling og til en rimelig kostnad.

Artikkel 33

(Artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Beregninger og estimater for aksjer opptatt til notering i et regulert marked

1. For hver aksje som blir opptatt til notering i et regulert marked, skal relevant vedkommende myndighet for vedkommende aksje sikre at følgende beregninger blir foretatt med hensyn til vedkommende aksje umiddelbart etter avslutningen av hvert kalenderår:
  - a) Gjennomsnittlig dagsomsetning,
  - b) gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner,
  - c) for de aksjer som oppfyller vilkårene i enten artikkel 22 nr. 1 bokstav a) eller b), aksjens frie markedsverdi (free float) den 31. desember,
  - d) dersom aksjen er en likvid aksje, gjennomsnittlig verdi på utførte ordrer.

Dette nummer og nr. 2 kommer ikke til anvendelse på en aksje som først er opptatt til notering i et regulert marked fire uker eller mindre før kalenderårets avslutning.

2. Beregningen av gjennomsnittlig dagsomsetning, gjennomsnittlig verdi på utførte ordrer og gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner skal ta hensyn til alle ordrer som er utført i Fellesskapet for vedkommende aksje mellom 1. januar og 31. desember foregående år, eller eventuelt den delen av året der aksjen var opptatt til notering i et regulert marked og ikke var suspendert fra handel i et regulert marked.

I beregningene av gjennomsnittlig dagsomsetning, gjennomsnittlig verdi av utførte ordrer og gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner for en aksje, skal dager der det ikke handles i medlemsstaten til relevant vedkommende myndighet for vedkommende aksje, ikke tas med.

3. Før en aksje første gang blir opptatt til notering i et regulert marked, skal relevant vedkommende myndighet for vedkommende aksje påse at det foretas estimater for denne aksjen av gjennomsnittlig dagsomsetning, markedsverdien slik den vil være ved starten av første handelsdag og, der estimatet av markedsverdien er 500 millioner euro eller mer,
  - a) gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner, samt for de aksjer som oppfyller vilkårene i enten artikkel 22 nr. 1 bokstav a) eller b), aksjens frie markedsverdi (free float),

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- b) dersom en aksje blir estimert til å være en likvid aksje, gjennomsnittlig verdi på utførte ordrer.

Estimatene skal være relatert enten til seksukersperioden etter at aksjen er opptatt til notering eller avslutningen av denne perioden, og skal ta hensyn til eventuell tidligere handel i aksjen, samt til handel i aksjer som anses for å ha tilsvarende egenskaper.

4. Etter at en aksje første gang er opptatt til notering i et regulert marked, skal relevant vedkommende myndighet for vedkommende aksje påse at tallene for vedkommende aksje som er nevnt i nr. 1 bokstav a-d), blir beregnet ved hjelp av opplysninger knyttet til de fire første ukenes notering, som om en referanse i nr. 1 bokstav c til 31. desember var en referanse til avslutningen av de fire første ukenes notering, så snart som praktisk mulig etter at disse opplysningene er tilgjengelig, og i alle tilfeller før avslutningen av seksukersperioden nevnt i artikkel 22 nr. 5.
5. løpet av et kalenderår skal relevant vedkommende myndighet påse at gjennomgåelsen og om nødvendig omberegningen av gjennomsnittlig dagsomsetning, gjennomsnittlig verdi på utførte ordrer, gjennomsnittlig antall utførte daglige transaksjoner og fri markedsverdi (free float) når det er skjedd en endring i tilknytning til aksjen eller utstederen som i betydelig grad påvirker de tidligere fortløpende beregningene.
6. Beregningene nevnt i nr. 1-5 som skal offentliggjøres på eller før første handelsdag i mars 2009, skal gjøres på grunnlag av opplysningene tilknyttet det regulerte markedet eller de regulerte markedene i den medlemsstat som er mest relevant marked med hensyn til likviditet for vedkommende aksje. Av denne grunn skal forhandlede transaksjoner i henhold til artikkel 19 unntas fra beregningene.

Artikkel 34

(Artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Offentliggjøring og virkning av resultater av nødvendige beregninger og estimater

1. På første handelsdag i mars hvert år skal alle vedkommende myndigheter, i tilknytning til hver aksje som de er relevant vedkommende myndighet for og som ble opptatt til notering i et regulert marked ved avslutningen av foregå-

ende kalenderår, påse at følgende opplysninger offentliggjøres:

- a) Gjennomsnittlig dagsomsetning og gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner, som beregnet i samsvar med artikkel 33 nr. 1 og nr. 2,
- b) fri markedsverdi (free float) og gjennomsnittlig verdi av utførte ordrer, der dette blir beregnet i samsvar med artikkel 33 nr. 1 og 2.

Dette nummer kommer ikke til anvendelse på aksjer som artikkel 33 nr. 1 annet ledd kommer til anvendelse på.

2. Resultatene av estimatene og beregninger som kreves i henhold til artikkel 33 nr. 3, 4 eller 5 skal offentliggjøres så snart det er praktisk mulig etter at beregningen eller estimatet er klart.
3. Opplysningene nevnt i nr. 1 eller nr. 2 skal anses som offentliggjort når de er offentliggjort av Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn i samsvar med nr. 5.
4. I henhold til denne forordning skal følgende gjelde:
  - a) Klassifiseringen basert på offentliggjøring som nevnt i nr. 1 skal gjelde for den 12-månedersperioden som begynner 1. april etter offentliggjøringen, og slutter den påfølgende 31. mars.
  - b) Klassifiseringen basert på estimatene i henhold til artikkel 33 nr. 3 skal gjelde fra relevant førstegangsopptak til notering og fram til slutten av den seksukersperioden som er nevnt i artikkel 22 nr. 5.
  - c) Klassifiseringen basert på beregningene i artikkel 33 nr. 4 skal gjelde fra slutten av seksukersperioden nevnt i artikkel 22 nr. 5 og fram til
    - i. 31. mars det påfølgende år i tilfeller der avslutningen av vedkommende seksukersperiode faller mellom 15. januar og 31. mars (medregnet begge datoer) i et gitt år,
    - ii. i alle andre tilfeller, den påfølgende 31. mars etter avslutningen av vedkommende periode.
 Klassifiseringen basert på omberegningene i henhold til artikkel 33 nr. 5 skal imidlertid gjelde fra datoen for offentliggjøring og, med mindre det skjer ytterligere omberegninger i henhold til artikkel 33 nr. 5, fram til den påfølgende 31. mars.
5. Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn skal, på grunnlag av opplysninger den selv har mot-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

tatt fra eller på vegne av vedkommende myndigheter, på sitt nettsted offentliggjøre konsoliderte og regelmessig ajourførte lister over

- a) alle systematiske internhandlere med hensyn til en aksje opptatt til notering i et regulert marked,
  - b) alle aksjer opptatt til notering i et regulert marked, samt spesifisere
    - i. gjennomsnittlig dagsomsetning, gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner, samt for de aksjer som oppfyller vilkårene i enten artikkel 22 nr. 1 bokstav a) eller b), aksjens frie markedsverdi (free float),
    - ii. dersom aksjen er en likvid aksje, gjennomsnittlig verdi på utførte ordrer og standard markedsstørrelse for vedkommende aksje,
    - iii. dersom aksjen er en likvid aksje som er utpekt som likvid tilleggsaksje i samsvar med artikkel 22 nr. 3, navnet på vedkommende myndighet som utpekte den til dette, og
    - iv. relevant vedkommende myndighet.
6. Vedkommende myndigheter skal påse at førstegangs offentliggjøring av opplysningene nevnt i nr. 1 bokstav a) og b) skjer på første handelsdag i juli 2007, basert på referanseperioden 1. april 2006 til 31. mars 2007. Som unntak fra nr. 4 skal klassifiseringen basert på denne offentliggjøringen gjelde for den femmånedersperioden som begynner 1. november 2007 og avsluttes 31. mars 2008.

Kapittel V

Opptak av finansielle instrumenter til omsetning

Artikkel 35

(Artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Omsettelige verdipapirer

1. Omsettelige verdipapirer skal anses som fritt omsettelige i henhold til artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF dersom de kan omsettes mellom partene i en transaksjon, og deretter overføres uten restriksjoner, og dersom alle verdipapirer innenfor samme klasse som vedkommende verdipapir er fungible.
2. Omsettelige verdipapirer som er underlagt en restriksjon vedrørende overføring, skal ikke anses som fritt omsettelige med mindre denne restriksjonen med sannsynlighet ikke vil forstyrre markedet.

3. Omsettelige verdipapirer som ikke er betalt fullt ut, kan anses som fritt omsettelige dersom det foreligger ordninger for å sikre at omsetteligheten til slike verdipapirer ikke blir begrenset og at tilstrekkelige opplysninger vedrørende det faktum at verdipapirene ikke er betalt fullt ut, samt følgene av dette for aksjeeiere, er offentlig tilgjengelig.
4. Når det skal tas en avgjørelse om hvorvidt en aksje skal opptas til notering, skal et regulert marked ved vurderingen av om aksjen er i stand til å kunne omsettes på en rettferdig, velordnet og effektiv måte, ta i betraktning følgende:
  - a) Fordelingen av disse aksjene blant allmennheten,
  - b) historisk finansiell informasjon, opplysninger om utstederen og opplysninger som gir en forretningsoversikt og som det kreves at utarbeides i henhold til direktiv 2003/71/EF, eller som på annen måte er eller vil bli offentlig tilgjengelig.
5. Et omsettelig verdipapir som er offisielt notert i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/34/EF⁷, og denne noteringen ikke er suspendert, skal anses for å være fritt omsettelig og i stand til å kunne omsettes på en rettferdig, velordnet og effektiv måte.
6. I henhold til artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF, skal det regulerte markedet, når det vurderer om et omsettelig verdipapir som nevnt i artikkel 4 nr. 1 nr. 18 bokstav c) i nevnte direktiv kan omsettes på en rettferdig, velordnet og effektiv måte, ta i betraktning, avhengig av arten av verdipapiret som skal opptas til notering, om følgende kriterier er oppfylt:
  - a) Vilkårene for verdipapiret er klare og utvetydige og tillater en sammenligning mellom kursen på verdipapiret og kursen eller et annet verdimål på det underliggende instrumentet.
  - b) Kursen eller et annet verdimål på det underliggende instrumentet er pålitelig og offentlig tilgjengelig.
  - c) Det foreligger tilstrekkelige offentlig tilgjengelige opplysninger av en type som er nødvendig for å verdsette verdipapiret.
  - d) Ordningene for å fastsette oppgjørskursen for verdipapiret sikrer at denne kursen i tilstrekkelig grad gjenspeiler kursen eller et annet verdimål på det underliggende instrumentet.

⁷ EFT L 184 av 06.7.2001, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2005/1/EF.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- e) I tilfeller der oppgjøret av verdipapiret krever eller gir muligheten for å levere et underliggende verdipapir eller en underliggende eiendel heller enn kontant oppgjør, at det foreligger adekvate framgangsmåter for oppgjør og levering for vedkommende underliggende instrument, samt adekvate ordninger for å få relevant informasjon om vedkommende underliggende instrument.

Artikkel 36

(Artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Andeler i foretak for kollektiv investering

1. Et regulert marked skal, når det opptar andeler i et foretak for kollektiv investering til notering, og uansett om vedkommende foretak er opprettet i samsvar med direktiv 85/611/EØF, være overbevist om at foretaket for kollektiv investering overholder eller har overholdt framgangsmåtene for registrering, melding eller annet som er en nødvendig forutsetning for markedsføring av foretaket for kollektiv investering i juridiksjonen til det regulerte markedet.
2. Uten at dette berører direktiv 85/611/EØF eller andre deler av fellesskapets regelverk eller nasjonal lovgivning vedrørende foretak for kollektiv investering, kan medlemsstatene fastsette at overholdelse av kravene nevnt i nr. 1 ikke er en nødvendig forutsetning for at andeler i et foretak for kollektiv investering kan opptas til notering i et regulert marked.
3. Ved avgjørelsen av om andeler i foretak for kollektiv investering av åpen type kan omsettes på en rettferdig, velordnet og effektiv måte i samsvar med artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF, skal det regulerte markedet ta i betraktning følgende:
  - a) Fordelingen av disse andelene blant allmennheten,
  - b) om det foreligger hensiktsmessige ordninger for markedspleie, eller om forvaltings-selskapet for planen har hensiktsmessige alternative ordninger for investorer til å innløse andelene,
  - c) om verdien av andelene er gjort tilstrekkelig åpen for investorer ved den periodiske offentliggjøringen av substansverdi.
4. Ved avgjørelsen av om andeler i foretak for kollektiv investering av lukket type kan omsettes på en rettferdig, velordnet og effektiv måte i samsvar med artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF, skal det regulerte markedet ta i betraktning følgende:

- a) Fordelingen av disse andelene blant allmennheten,
- b) om verdien av andelene er gjort tilstrekkelig åpen for investorer, enten ved offentliggjøring av opplysninger om fondets investeringsstrategi eller av den periodiske offentliggjøringen av substansverdi.

Artikkel 37

(Artikkel 40 nr. 1 og 2 i direktiv 2004/39/EF)

Derivater

1. Når et finansielt instrument av en type på listen i avsnitt C nr. 4 til 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF opptas til notering, skal regulerte markeder kontrollere at følgende vilkår er oppfylt:
  - a) Vilkårene for kontrakten som oppretter det finansielle instrumentet må være klare og utvetydige og tillate en sammenligning mellom kursen på det finansielle instrumentet og kursen eller et annet verdimål på det underliggende instrumentet.
  - b) Kursen eller et annet verdimål på det underliggende instrumentet må være pålitelig og offentlig tilgjengelig.
  - c) Det må foreligge tilstrekkelige offentlig tilgjengelige opplysninger av en type som er nødvendig for å verdsette derivatet.
  - d) Ordningene for å fastsette oppgjørspisen for kontrakten må være slik at denne i tilstrekkelig grad gjenspeiler kursen eller et annet verdimål på det underliggende instrumentet.
  - e) I tilfeller der oppgjøret av derivatet krever eller gir muligheten for å levere et underliggende verdipapir eller en underliggende eiendel heller enn kontant oppgjør, må det foreligge adekvate ordninger som gjør at markedsdeltakere kan få relevant informasjon om vedkommende underliggende instrument, samt adekvate framgangsmåter for oppgjør og levering av det underliggende instrumentet.
2. Når det finansielle instrumentet er av en av typene på listen i avsnitt C nr. 5, 6, 7 eller 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF, kommer nr. 1 bokstav b) ikke til anvendelse dersom følgende vilkår er oppfylt:
  - a) Kontrakten som oppretter det aktuelle instrumentet må kunne legge til rette for en måte å opplyse til markedet, eller gjøre markedet i stand til å vurdere, kursen eller et annet verdimål på det underliggende instru-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

mentet i tilfeller der kursen eller verdimålet ellers ikke er offentlig tilgjengelig.

- b) Det regulerte markedet må sikre at hensiktsmessige tilsynsordninger er på plass for å overvåke handel med og oppgjør av slike finansielle instrumenter.
- c) Det regulerte markedet må sikre at oppgjør og levering, enten fysisk overlevering eller ved kontant oppgjør, kan utføres i samsvar med kontraktsvilkårene og -betingelsene for disse finansielle instrumentene.

Kapittel VI

Finansielle derivater

Artikkel 38

(Artikkel 4 nr. 1 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Kjennetegn på andre finansielle derivater

1. I henhold til avsnitt C nr. 7 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF skal en kontrakt som ikke er en spot-kontrakt i betydningen i nr. 2 i denne artikkel og som ikke omfattes av nr. 4, anses for å ha kjennetegnene til andre finansielle derivater og ikke være for kommersielle formål dersom den oppfyller følgende vilkår:
  - a) Den oppfyller ett av følgende sett av kriterier:
    - i. Den omsettes i et handelssystem i en tredjestat som utfører en tilsvarende funksjon som et regulert marked eller et MTF.
    - ii. Det er uttrykkelig angitt at den skal omsettes i, eller er underlagt reglene i, et regulert marked, et MTF eller et slikt handelssystem i en tredjestat.
    - iii. Det er uttrykkelig angitt at den tilsvarer en kontrakt som omsettes i et regulert marked, et MTF eller et slikt handelssystem i en tredjestat.
  - b) Den gjøres opp av en oppgjørssentral eller en annen enhet som utfører de samme funksjonene som en sentral motpart, eller det foreligger ordninger for betaling eller mulighet for marginer i tilknytning til kontrakten.
  - c) Den er standardisert slik at særlig kursen, mengden, leveringsdato eller andre vilkår i hovedsak blir fastsatt med henvisning til regelmessig offentliggjorte kurser, standard mengder eller standard leveringsdatoer.
2. En spot-kontrakt i henhold til nr. 1 betyr en kontrakt for salg av en råvare, eiendel eller ret-

tighet, der vilkårene fastsetter at levering skal skje innenfor den lengste av følgende perioder:

- a) To handelsdager,
  - b) den perioden som generelt er akseptert som standard leveringsperiode i markedet for vedkommende råvare, eiendel eller rettighet.
- En kontrakt er imidlertid ikke en spot-kontrakt, uansett kontraktens eksplisitte vilkår, dersom det er en forståelse mellom kontraktspartene om at levering av det underliggende instrumentet skal utsettes og ikke utføres innen den perioden som er nevnt i første punktum.
3. I henhold til avsnitt C nr. 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF skal en derivatkontrakt som er knyttet til et underliggende instrument, som omhandlet i nevnte avsnitt eller i artikkel 39, anses for å ha kjennetegnene til andre finansielle derivater dersom ett av følgende vilkår er oppfylt:
    - a) Vedkommende kontrakt gjøres opp kontant, eller kan gjøres opp kontant dersom en av partene ønsker det, av annen grunn enn mislighold eller annen årsak til heving av kontrakten,
    - b) vedkommende kontrakt omsettes i et regulert marked eller et MTF,
    - c) vilkårene i nr. 1 er oppfylt i tilknytning til vedkommende kontrakt.
  4. En kontrakt skal anses som å være for kommersielle formål i henhold til avsnitt C nr. 7 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF, og som ikke å ha kjennetegnene til andre finansielle derivater i henhold til avsnitt C nr. 7 og 10 i nevnte vedlegg, dersom den inngås med eller av en operatør eller administrator for et overføringsnett for energi, et balanseringssystem for energi eller et rørledningsnett, og det er nødvendig å opprettholde balansen mellom leveransene og bruken av energi på et gitt tidspunkt.

Artikkel 39

(Artikkel 4 nr. 1 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Derivater i avsnitt C nr. 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF

I tillegg til derivatkontrakter av den typen som er nevnt i avsnitt C nr. 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF, skal en derivatkontrakt knyttet til følgende omfattes av nevnte avsnitt dersom den oppfyller kriteriene i nevnte avsnitt og i artikkel 38 nr. 3:

- a) Telekommunikasjonsbåndbredde,
- b) lagringskapasitet for råvarer,

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

- c) overførings- eller transportkapasitet knyttet til råvarer, via kabel, rørløsning eller på andre måter,
- d) en avsetning, kreditt, tillatelse, rettighet eller en tilsvarende eiendel som er direkte knyttet til levering, distribusjon eller forbruk av energi fra fornybare ressurser,
- e) en geologisk, miljømessig eller annen fysisk variabel,
- f) enhver annen eiendel eller rettighet av fungibel art, bortsett fra en rett til å motta en tjeneste, som kan overføres,
- g) en indeks eller et mål knyttet til kursen på eller verdien av eller volumet av transaksjoner i en eiendel, rettighet, tjeneste eller plikt.

Kapittel VII

Sluttbestemmelser

Artikkel 40

Nye undersøkelser

1. Minst hver annet år, og etter samråd med Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, skal Kommisjonen på nytt se nærmere på definisjonen av «transaksjon» i henhold til denne forordning, tabellene i vedlegg II, samt kriteriene for bestemmelse av likvide aksjer i artikkel 22.
2. Kommisjonen skal, etter samråd med Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, på nytt se nærmere på bestemmelsene i artikkel 38 og 39 vedrørende kriterier for å avgjøre hvilke instrumenter som skal behandles som at de har kjennetegnene til andre finansielle derivater, eller som er for kommersielle formål, eller som

omfattes av avsnitt C nr. 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF dersom de andre kriteriene i nevnte avsnitt er oppfylt med hensyn til disse finansielle derivatene.

Kommisjonen skal legge fram en rapport for Europaparlamentet og Rådet samtidig som den legger fram sine rapporter i henhold til artikkel 65 nr. 3 bokstav a) og d) i direktiv 2004/39/EF.

3. Kommisjonen skal senest to år etter tidspunktet for anvendelsen av denne forordning, etter samråd med Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, på nytt se på tabell 4 i vedlegg II og legge fram en rapport om resultatene av dette for Europaparlamentet og Rådet.

Artikkel 41

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning får anvendelse fra 1. november 2007, med unntak av artikkel 11 og artikkel 34 nr. 5 og 6, som får anvendelse fra 1. juni 2007.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 10. august 2006.

For Kommisjonen

Charlie McCREEVY

Medlem av Kommisjonen

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Vedlegg I

Tabell 3.1 Liste over felt for rapporteringsformål

Felt	Beskrivelse
1. Identifisering av rapporterende foretak	En unik kode for å identifisere foretaket som utførte transaksjonen.
2. Handelsdag	Den handelsdag transaksjonen ble utført.
3. Handelstidpunkt	Det tidspunkt transaksjonen ble utført, i lokal tid for vedkommende myndighet som transaksjonen vil bli rapportert til, samt grunnlaget for rapporteringen av transaksjonen, uttrykt i koordinert universell tid (UTC) +/- antall timer.
4. Kjøps-/salgsindikator	Identifiserer om transaksjonen var et kjøp eller et salg fra det rapporterende investeringsforetakets side eller, i tilfelle av en rapport til en kunde, fra kundens side.
5. Handel i egenskap av	Identifiserer om foretaket utførte transaksjonen – for egen regning (enten på egne vegne eller på vegne av en kunde), – for en kundes regning, og på vegne av en kunde.
6. Identifisering av instrumentet	Dette skal bestå av – en unik kode, som skal fastsettes av den vedkommende myndighet som rapporten eventuelt skal legges fram for, og som identifiserer det finansielle instrumentet som er gjenstand for transaksjonen, – dersom vedkommende finansielle instrument ikke har noen unik identifiseringskode, må rapporten inneholde navnet på instrumentet eller, når det gjelder en derivatkontrakt, kontraktens kjennetegn.
7. Instrumentkode type	Kodetyper som ble benyttet til å rapportere instrumentet.
8. Identifisering av underliggende instrument	Instrumentidentifiseringen som anvendes på verdipapiret som er den underliggende eiendelen i en derivatkontrakt, samt det omsettelige verdipapiret som omfattes av artikkel 4 nr. 1 nr. 18 bokstav c) i direktiv 2004/39/EF.
9. Kodetype for identifisering av underliggende instrument	Kodetyper som ble benyttet til å rapportere det underliggende instrumentet.
10. Instrumenttype	Den harmoniserte klassifiseringen av det finansielle instrumentet som er gjenstand for transaksjonen. Beskrivelsen må minst angi om instrumentet tilhører en av toppnivåkategoriene fastsatt av en ensartet internasjonalt akseptert standard for klassifisering av finansielle instrumenter.
11. Forfallstidspunkt	Forfallstidspunktet for en obligasjon eller en annen form for gjeldsinstrument, eller utøvelsestidspunktet / forfallstidspunktet for en derivatkontrakt.
12. Derivattype	Den harmoniserte beskrivelsen av derivattypen bør være foretatt i samsvar med en av toppnivåkategoriene fastsatt av en ensartet internasjonalt akseptert standard for klassifisering av finansielle instrumenter.
13. Salg/kjøp («Put/Call»)	Spesifikasjon av om en opsjon eller et annet finansielt instrument er en salgs- eller kjøpsopsjon.

Tabell 3.1 Liste over felt for rapporteringsformål

Felt	Beskrivelse
14. Innløsningskurs	Innløsningskursen for en opsjon eller et annet finansielt instrument.
15. Kursmultiplikator	Antallet enheter av vedkommende finansielle instrument som en handelspost inneholder; for eksempel antallet derivater eller verdipapirer som representeres av én kontrakt.
16. Enhetspris	Prisen per verdipapir eller derivatkontrakt, eksklusive provisjon og (der dette er relevant) påløpne renter. For et gjeldsinstrument kan prisen uttrykkes enten i en valuta eller som en prosentandel.
17. Prisenhet	Den valuta som prisen er uttrykt i. Dersom prisen for en obligasjon eller en annen form for gjeldsinstrument blir uttrykt som en prosentandel, skal denne prosentandelen oppgis.
18. Mengde	Antallet enheter av de finansielle instrumentene, den nominelle verdien av obligasjoner eller antallet derivatkontrakter inkludert i transaksjonen.
19. Mengdeenhet	En indikasjon av om mengden er antallet enheter av de finansielle instrumentene, den nominelle verdien av obligasjoner eller antallet derivatkontrakter.
20. Motpart	Identifisering av transaksjonens motpart. Denne identifiseringen skal bestå av <ul style="list-style-type: none"> – der motparten er et investeringsforetak, en unik kode for dette foretaket, som skal fastsettes av den vedkommende myndighet som rapporten eventuelt skal legges fram for, – der motparten er et regulert marked eller et MTF eller et foretak som opptrer som sentral motpart, den unike harmoniserte identifiseringskoden for markedet, MTF-et eller foretaket som opptrer som sentral motpart, slik det er angitt på listen offentliggjort av vedkommende myndighet i hjemstaten til vedkommende foretak i samsvar med artikkel 13 nr. 2, – der motparten ikke er et investeringsforetak, et regulert marked, et MTF eller et foretak som opptrer som sentral motpart, bør den identifiseres som 'kunde' av det investeringsforetaket som utførte transaksjonen.
21. Identifisering av omsetningssted	Identifisering av omsetningsstedet der transaksjonen ble utført. Denne identifiseringen skal bestå av <ul style="list-style-type: none"> der vedkommende sted er et omsetningssted, dets unike harmoniserte identifiseringskode, dersom ikke, koden «OTC».
22. Referansenummer for transaksjonen	Et unikt identifiseringsnummer for transaksjonen som den gis av investeringsforetaket eller en tredjemann som rapporterer på foretakets vegne.
23. Kanselleringsmerke	En indikasjon av om transaksjonen ble kansellert.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Tabell 3.2 Ytterligere opplysninger til bruk for vedkommende myndigheter

Felt	Beskrivelse
1. Identifisering av rapporterende foretak	Dersom en unik kode som nevnt i tabell 1 i vedlegg 1 ikke er tilstrekkelig for å identifisere motparten, bør vedkommende myndigheter utvikle adekvate tiltak som sikrer identifiseringen av motparten.
6. Identifisering av instrumentet	Den unike koden, avtalt mellom alle vedkommende myndigheter, som kommer til anvendelse på vedkommende finansielle instrument, skal benyttes.
20. Motpart	Dersom en unik kode eller en unik harmonisert identifiseringskode som nevnt i tabell 1 i vedlegg 1 ikke er tilstrekkelig for å identifisere motparten, bør vedkommende myndigheter utvikle adekvate tiltak som sikrer identifiseringen av motparten.

Vedlegg II

Tabell 3.3 Opplysninger som skal offentliggjøres i samsvar med artikkel 17

Type system	Beskrivelse av system	Sammendrag av opplysninger som skal offentliggjøres i samsvar med artikkel 17
Handelssystem med ordrebok i form av løpende auksjoner	Et system som ved hjelp av en ordrebok og en handelsalgoritme som opererer uten påvirkning fra mennesker fortløpende sammenstiller salgsordrer med tilsvarende kjøpsordrer på grunnlag av best tilgjengelig kurs.	Det samlede antallet ordrer og de aksjene de representerer på hvert kursnivå, for minst de fem beste kursnivåene for kjøp og salg.
Kursbasert handelssystem	Et system der transaksjoner blir gjennomført på grunnlag av faste kurser som fortløpende blir gjort tilgjengelig for deltakerne, noe som krever at markedspleiere opprettholder bud i en størrelse som balanserer behovet til medlemmene og deltakerne for å handle i en kommersiell størrelse og den risiko som markedspleieren selv utsetter seg for.	Beste kjøp og salg etter kurs for hver markedspleier i vedkommende aksje, sammen med volumene knyttet til disse kursene.
Handelssystem med periodiske auksjoner	Et system som sammenstiller ordrer på grunnlag av en periodisk auksjon og en handelsalgoritme som skjer uten påvirkning fra mennesker.	Den kurs som handelssystemet med auksjoner på beste måte vil oppfylle sin handelsalgoritme til, og det volumet som potensielt ville kunne bli utført til denne kursen.
Andre handelssystemer enn foran	Et hybridssystem som omfatter to eller flere av de første tre systemene eller et system der kursfastsettelsesprosessen er av en annen type enn dem som omfattes av systemene foran.	Tilstrekkelige opplysninger vedrørende nivået av ordrer eller kurser og om markedsdybden; særlig de fem beste kjøps- og salgskursnivåene og/eller toveis kurser for hver markedspleier i aksjen, dersom egenskapene til kursfastsettingsmekanismene tillater dette.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Tabell 3.4 Ordrer av større omfang enn normalt i markedet

						(i euro)
Klasse med hensyn til gjennomsnittlig dagsom- setning (GDO)	GDO < 500 000	1 000 000 ≤ GDO < 25 000 000	1 000 000 ≤ GDO < 25 000 000	25 000 000 ≤ GDO < 50 000 000	25 000 000 ≤ GDO < 50 000 000	GDO ≥ 50 000 000
Minstestørrelse på ordrer som regnes som store sammenlignet med normal markedsstør- relse	50 000	100 000	250 000	400 000	400 000	500 000

Tabell 3.5 Standard markedsstørrelser

									(i euro)
Klasse med hensyn til gjennomsnitt- lig transak- sjonsverdi (GTV)	GTV < 10 000	10 000 ≤ GTV < 20 000	20 000 ≤ GTV < 30 000	30 000 ≤ GTV < 40 000	40 000 ≤ GTV < 50 000	50 000 ≤ GTV < 70 000	70 000 ≤ GTV < 90 000	70 000 ≤ GTV < 90 000	osv.
Standard mar- kedsstørrelse	7 500	15 000	25 000	35 000	45 000	60 000	80 000	80 000	osv.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/73/EF av 10. august 2006 og forordning 1287/2006 av 10. august 2006 om investeringsforetak m.v.

Tabellen nedenfor viser, for hver tillatte utsettelse av offentliggjøring og hver klasse av aksjer med hensyn til gjennomsnittlig dagsomsetning

(GDO), minstestørrelse på transaksjoner som vil kvalifisere for slik utsettelse med hensyn til en aksje av vedkommende type.

Tabell 3.6 Utsatt offentliggjøring; terskler og utsettelser

		Klasse av aksjer med hensyn til gjennomsnittlig dagsomsetning (GDO)			
		GDO < 100 000 euro	€1 000 000 ≤ GDO < €25 000 000	€1 000 000 ≤ GDO < €50 000 000	GDO < €50 000 000
		Minste kvalifiserende størrelse på transaksjon for tillatt utsettelse			
Tillatt utsettelse av offentliggjøring	60 minutter	€10 000	Den høyeste verdien av 5 % av GDO og €25 000	Den høyeste verdien av 10 % av GDO og €3 500 000	Den høyeste verdien av 10 % av GDO og €7 500 000
	180 minutter	€25 000	Den høyeste verdien av 15 % av GDO og €75 000	Den høyeste verdien av 15 % av GDO og €5 000 000	Den høyeste verdien av 20 % av GDO og €15 000 000
	Fram til avslutning av handelsdagen (eller fortsatt fram til kl.1200 neste handelsdag dersom handelen finner sted i de siste 2 timene av handelsdagen)	€45 000	Den høyeste verdien av 25 % av GDO og €100 000	Den høyeste verdien av 25 % av GDO og €10 000 000	Den høyeste verdien av 30 % av GDO og €30 000 000
	Fram til avslutningen av handelsdagen etter handelen	€60 000	Den høyeste verdien av 50 % av GDO og €100 000	Den høyeste verdien av 50 % av GDO og €1 000 000	100 % av GDO
	Fram til avslutningen av andre handelsdag etter handelen	€80 000	100 % av GDO	100 % av GDO	250 % av GDO
	Fram til avslutningen av tredje handelsdag etter handelen		250 % av GDO	250 % av GDO	

